

Jadranka Novaković

**PRIČE O BRODOVIMA I POMORCIMA IZ
STOMORSKE**

Stomorska Điga – lanterna, snimljeno 1946. god. Arhiva: Jadranke Novaković

Slike iz djetinjstva

Rano litnje jutro. Zora još ni, ni 4 ure nisu, a iza punte od Brača proviruje užarena balota i tuče u oči. Ne da spavat. Okreneš se na drugu bandu, a balota grije u gola leđa.

Spavamo na pergulu (balkonu) ka srdele jedan uz drugoga. Tišina. More se ne miče. Čuje se samo topot kopita od mazge šta je teta Mare (Boduluša) vodi na pašu, na Stinišku. Veže joj prve dve noge da ne more pobignit i vraća se doma, a mi već na mulu. Mene je tata probudija i čeka da se ukrcan u kaić. Idemo dignit mriže poponice, a ona balota naresla ka veliki balun i sja. Uvukla se toplina u tanku majicu i kratke gaće. Bosa san. Siden na banket (klupica u kaiću). Veslan, a čuje se samo muzika udaranja kapljica ča padaju s vesal kad ih digneš iz mora.

Zaveslaj je kratak, „šija voga” čuje se moj otac, „ da mogu uvatit kalumu”. Na provu je buca sa bucelom (plosnata okrugla balota sa šćapom koji se koristi za potirat ribu u mrižu) da bi još koja trja ili škarpun uletili u mrižu. Velike, raširene glave sa dračan pa kad te ubode ka da ti nožen kida meso. Posišeš otrov o’ ribe, dobro protrjaš prst i daje voziš do mula. Mriže na čvire pa uza skale, sto skalini do terace. Triba ih stavit sušit (od konca su) pa ujutro opet. Uvečer baciš, a ujutro dižeš.

Balota te probudi i grije ka da te ko mazi. Osjetiš ništo lipo, teplo. Sitiš se trj ča je mater jučer pekla na gradele, friškoga kruva iz peći... Blizina mora i trk prema kaiću te odma razbudu.

Joško Vidan (Mosorov) u kaiću

Puno je prič o kaićima, moru, brodima. Kad živeš uz more i od mora i na par metri od njega još ka dite vežeš se za more, brode, buru, tremuntanu, levante, široko, topli meštral. Liti bi kaići sa idrima burdižali po vali, u Stomorskoj.

Moj je tata jema četiri broda: „Hrvat”, „Zrinski”, „Livka” i „Renato” sa svojima konpanjonima, ali bi je i sam svoj vlasnik i tako cili život. Samo more i brodi su bili njegov život. Težak je bi život u to vrime. Sićan se kad je priča o kvarima na motoru, iskidanin idrima. Ni bilo uvik na brodima zahoda i posteje. Na pajole se spavalo, a štramac je bi o' slame (slamarica od lišća kukuruza), a kušin je bi pajet od konopa. Pokriješ se s parašolom. Spavaš u ono malo robe, a bičve ako imaš. Naš tata je ima štramac od vune (naše ovce), ali mnogi mornari nisu imali ti konfor. Tako bi, uglavnom, poče život naših pomoraca, a mi dica sa materon bi čekali ča će otac donit iz vijađa. Zna bi donit gomojicu sira iz Paga, iz Mandrije. Bila je za nas dicu velika ka kolo od auta. Oli bi doni koji bonbon zamotan u kartu, a i mesa. Tata je najviše vozija vino iz Pelješca, s Lastova, Hvara, Šćedra ili Visa pa za Rijeku (rekli bi da idu za Riku). Sto puti bi ih uvatila velika bura priko Senja. Svima nan je dobro poznata senjska bura. Par puti su jedva ostali živi, a brod pun vina.

Pomorci iz moje famije

Moj nono Ante (otac moga tate) Vidan pogini je u Tirolu u I. svjetskom ratu 1915. godine. None Mare Vidan ostala je sama s petero male dice, 4 sina i kćerkom. Odrasli su u siromaštvu. Sinovi su kao mladi počeli raditi na brodovima. Marin, Dinko (moj tata) i Nikola postali su vrsni pomorci, a najmlađi sin Jerko završio je za drvodjelca, sestra Marija udala se mlada u Grohote, u obitelj Burica.

Nono Ante sa kćerkom i troje sinova. Arhiva:
Jadranka Novaković

Moj tata Dinko Vidan (Meme) rođen je u Stomorskoj 1906., a umro 1981. godine. Sin mu Ante, bi je cili život pomorac na našim brodovima: M/B „Livka” i M/B „Renato”. Rođen je 1932., a umro 2021. god.

Unuk moga tate, Renato Vidan, pomorac, nautičar, rođen 1961. godine., još i danas plovi. Plovio je na svojim kočama „Toni” i „Ribolovac”. Koća „Toni” kupljena je 1987. u Drašnicama kod Podgore, a prodana je 1989. u Mandre na otok Pag. Koća „Ribolovac” napravljena je u Molfeti, u Italiji, a zvala se „Emanuele de Giosa”. Kupljena je 1989. kao jedna od većih drvenih kočica na Jadranu. Sudski spor vezano za „Ribolovca“ koji je trajao od 1996. do 2000. prouzročio je velike štete tako da je 2000. godine potopljena u luci Stomorska. Prebačen je dizalicom „Veli Jože” (tada najveća dizalica na Jadranu) na puntu Pelegrin i danas služi ronionicima kao turistička atrakcija.

Mladi kapetan duge plovidbe

Praunuk moga tate Dinka, Toni Vidan (otac Renato, majka Nada) rođen je u Splitu 1983. godine. Oženjen je (supruga Darija) i tata je dviju djevojčica (Laure i Manuele).

Djetinjstvo je proveo u Stomorskoj. Osnovnu školu završio je u Grohotama. Potom je nastavio školovanje u srednjoj Pomorskoj školi u Splitu, smjer nautike koju završava 2001. godine te iste godine nastavlja školovanje na Pomorskom fakultetu u Splitu, smjer nautike. Odmah po završetku fakulteta, 2005. godine započeo je pomorsku karijeru na brodovima kao kadet (vježbenik palube) na tankeru za sirovu naftu (Chude Oil Tanker – Aframax) na finskoj kompaniji „Lundqvist Rederierna“ koja uglavnom radi u Sjevernom moru i Mediteranu. U veljači 2006. godine završio je kadeturu te se odmah pripremao za poručnički ispit. Isti je položio u Splitu u svibnju 2006. godine te stekao zvanje časnika na brodovima od 3000 BRT i više. U studenom 2006. godine dobio je posao na tada jednoj od najvećih svjetskih tankerskih kompanija “Teekay Shipping - Canada” – kao 3. časnik palube. Početkom 2008. je unaprijeđen u 2. časnika palube.

U listopadu 2008. položio je kapetanski ispit te stekao zvanje i certifikat 1. časnika palube na brodovima od 3000 BRT i više. Već 2009. godine unaprijeđen je u 1. časnika palube i na toj poziciji radi narednih 6 godina. Početkom 2015. godine, 3 mjeseca je radio kao Marine Superintendent u Teekay uredu u Singapuru te odmah potom preuzeo svoj prvi brod kao zapovjednik broda. Naredne 4 godine radio je kao zapovjednik i kao Marine Quality Assurance Superintendent u periodima između ugovora. Krajem 2019. otvara mu se prilika te se zapošljava u engleskoj kompaniji – Fendercare Marine, gdje

nakon relativno kratkog trening perioda dobije potrebne certifikate i dozvole za Mooring Master poziciju (pomorski “pilot” za offshore manevriranje te “Ship to Ship” (brod na brod) poslove. Na toj poziciji radi i danas, a trenutno je stacioniran u Lome, Togo.

Stomorska

Stomorska (razglednica) 70-tih godina prošlog stoljeća: Arhiva Jadranke Novaković

Stomorska, malo misto pomoraca s puno brodi. Toponim Stomorska, nazvana prema crkvi Sv. Marije spominje se već u 14. st. Tada je uvala bila luka stanovnika Gornjeg Sela, a preko koje se odvijala trgovina sa Splitom i Bračom. Kao naselje razvija se sredinom 17. st. kada se doselila obitelj brodograditelja, kalafata Ivana Bučića koji se doselio s Hvara oko 1640. godine. Njegov potomak je Vid Bučić. Kasnije je od Vid nastalo prezime Vidan.

Ne bih više pisala o povijesti Stomorske, ali kako je ovo priča o brodima, a u mistu su od I. svjetskog rata pa do danas u vlasništvu Stomorčana bila 64 broda. Rado ću ispričati ono šta su mi neki pomorci pričali o njiovim brodima. Tako san doznala da su neki naši brodi vozili kamen za Split, za pokrivanje starih kuć po Varošu, Manušu, Lučcu. Bili su to leuti na vesla, a neki su u to doba imali

i motore. Riva u Splitu od Hotela „Ambasador” do Lučice ”Labud“, nasuta je kamenom koji se dovozio iz priobalja Stomorske, a vadio se na predjelu Koška, Krajev Gaj i Pelegrin. Sve to je prevozi brod „Škare”, a vlasnik broda je bi moj barba Vicko Vidan (Pučetov), brat moje mame Marije. On mi je pričao priče o brodovima iz Stomorske i njihovim vlasnicima.

Priče o brodima

M/B „ZRINSKI”

Kupljen je 1945. god. u Krilo Jesenice.

Kupili su ga moj tata, Vidan Dinko (Meme) i Vidan Bartul. Prevozilo se uglavnom vino iz srednje dalmatinskih otoka za Rijeku. Kasnije je tata dio svog broda prodao Marinu Koludroviću (zvanom Vunar).

M/B „LIVKA”

Kupili su ga 1950. god. Vidan Vinko, Meme, pok. Ante (Tona) i Vidan Vicko pok. Ive (Gluhi) u Sutomiščici na otoku Ugljanu, a vlasnik je tada bio famija Vučina. Uglavnom se prevozilo vino iz Pelješca, s Hvara, Visa, Lastova, a svo vino se vozilo za Rijeku. Šezdesetih godina prošlog stoljeća preuređen je u turističke svrhe. 1972. godine brod je prodan Tomi Garbinu i Jozi Zlendiću iz Gornjeg Sela. Nakon nekog vremena brod „Livka” ponovno je prodan porodici starog vlasnika Vučine na otoku Ugljanu. Kasnije su stari vlasnici prodali brod na otok Lošinj. Do danas je zadržao ime Livka, a dobio je ime po uvali Livka na Šolti. M/B „Livka” još uvijek plovi Jadranom.

Stomorska i
njezini brodovi.
Arhiva: Jadranka
Novaković

Brodi u Stomorski. Arhiva: Edi Koludrović

M/B „ORION”

Ante Koludrović (Zvir) je 1956. godine mijenja M/B „Labud” (prije se je zvao „Cezare Batisti“) i dio „Tomislava” za M/B „Orion” s Kraljčićima iz Bartula na Pašmanu. Na remontu u Sumartinu, na Braču, bio je 1967., a 1986. bio je generalni remont napravljen također u Sumartinu. Vlasnici su sinovi Nino i Boro. „Orion” još uvijek plovi i ima vez u Stomorskoj.

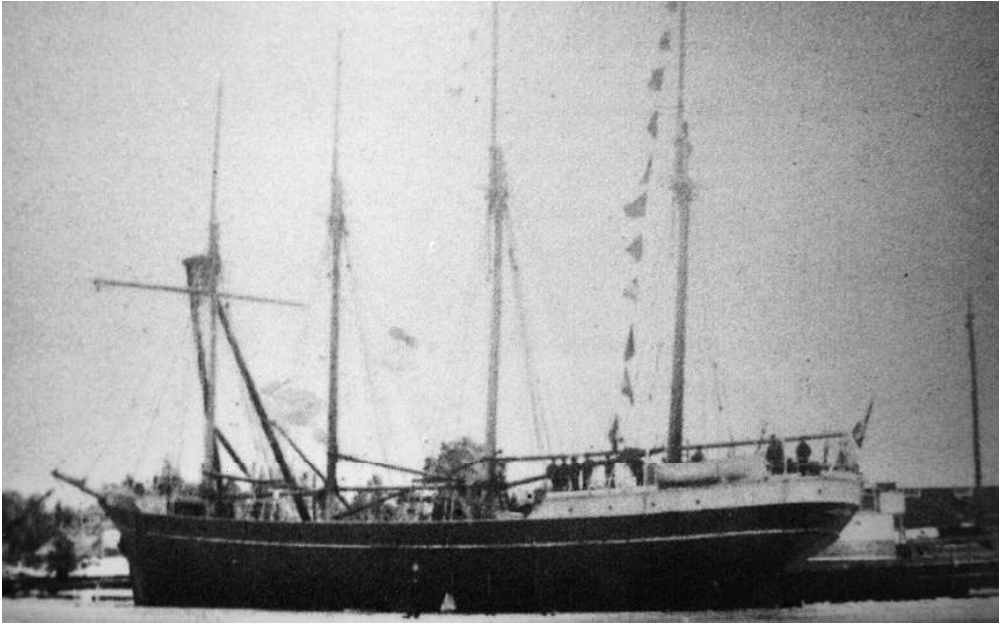
M/B „SVETI NIKOLA“

Marin Vidan (Pučeto), moj nono (tata od moje mame Marije, 1908.-1988.) kupio je brod „Sveti Nikola” zajedno s familijama iz Splita Urukalo i Marušić. Bio je najveći brod u floti stomorčanskih brodova od 800 t nosivosti, a dužine 41,05x 8,70, gaza 4,88. Prvo ime broda je „Drouming Margarete”.

None Filomena Vidan rođ. Duplančić, nono Marin Vidan – Pučeto (suvlasnik M/B Sveti Nikola) i Marija Vidan (moja mama). Arhiva: Jadranka Novaković

Brod je u velikom nevremenu na putu iz Sfax (Tunis) za Taranto (Italija) nestao, potopio se s cijelom posadom 13. siječnja 1933. godine. Posljednji zapovjednik bio je kapetan Bonifacije Čepulić rodom iz Kostrene kod Bakra.

M/B „Sveti Nikola“. Arhiva: Jadranka Novaković

Snimak broda je iz mjesta Oregunda u Švedskoj. Na brodu u to vrijeme bio je moj barba Vicko Vidan 1900. (brat moje mame). Fotografiju broda poslao je pomorskom agentu iz Splita gospodinu Šimi Lisičiću 13.3.1930. godine. Gospodin Lisičić bio je kućni prijatelj maminoj porodici, a kasnije veliki prijatelj mome tati. Često je bio kod nas u Stomorskoj. Njegov sin Lovro Lisičić bio je intendant Lisinskog u Zagrebu.

M/B „Renato“ Arhiva:
Jadranka Novaković

M/B „RENATO”

Prvi vlasnik bila je obitelj Moreti iz Cavtata. Brod se zvao „Sv. Marko”. Sljedeći vlasnik bio je Marin Vidan (Pučeto), moj nono. Brod se tada zvao „Ema”, a kasnije „Oršula“, a nemam podatke kome je prodan. Nacionaliziran je 1948. godine, a nakon nacionalizacije prodan je u Igrane. Dinko Vidan ga kupuje 1975. godine i sin mu Ante (moj tata i brat mu). Brod je dobio ime „Renato” poslije preuređenja u gradu Krku, na otoku Krku. Uređen je za vožnju turista. Poslije smrti našeg tate vlasnici su bili Ante Vidan i sin Renato. Brod je imao 80 t nosivosti, 4 člana posade, a 2002. prodan je u Split obitelji Skelin, a posljednji vlasnik mu je bio Antun Bubalo. Brod je potopljen u Milni na Braču.

M/B „ANTUN”

Vlasnici su Špiro Bezić i braća.

Zapovjednik Špiro Bezić sa ženom Tonom 28. listopada 1919. i mornarima Filipom Vidanom, Dujom Novakovićem, Jozom Bezićem i Mirom Novakovićem otputovali su iz Kalkisa, Grčka, jedernjakom „Antun” puni vina za Trst. Evo priče o tom putovanju:

„4.10. našli smo se daleko od otoka Sazana (kod Valone u Albaniji) 20 nm. Pravac smo imali prema otoku Lastovu. Ovdje nas je našla silna jugovina i bili smo okruženi s ratnim minama. U teškim časovima između silnih valova nalazili smo se u pogibelji broda i života i zavapili pomoć Majke Božje i nakon 26 sati teške borbe stigli spašeni na Mljet u Portopome.”

(Citat i prijevod sa slike u svetištu Gospe od Stomorije.)

M/B „OTAC LUKA”

Vlasnici su braća Martin i Nikola Jakovčević iz Gornjeg Sela. Brod „Otac Luka” kupljen je 1936. g. od obitelji Slavka Kapora iz Prigradice na otoku Korčuli. Brod je građen u Malom Lošinju 1887. g. pod imenom „Jugoslaven.” 1936. g. brod kupuje otac za prijevoz vina i daje mu ime „Sv.Nikola”. 1956. g. renoviran je na otoku Krku u Klivnom i dobija novo ime „Otac Luka”. 1979. g. na otoku Krku u brodogradilište Krk brod je ponovno u remontu. Podižu mu palubu i salon i pripremaju ga za nautički turizam i na tome rade od 1967. g. Prodan je 2001. godine u Krilo Jesenice. M/B „Otac Luka” još uvijek plovi Jadranom.

M/B PRAVEDAN

Vlasnici su bili Srećko i Marjo Novaković.

Izgrađen je 1900. god. u splitskom škveru (na lokaciji današnje zgrade „Dalmacijavina“ u trajektnoj luci. Obitelj koja je bila vlasnik broda zvala se je Pravedan. Dužine je 18m i 5m širine. Izgrađen je kao brod za prijevoz raznog tereta.

Otac od Srećka, Marin Novaković, kupio je brod 1957. g. u Jelsi u obitelji Duboković. Prvih godina vozilo se razne terete, a najčešće vino sa srednjedalmatinskih otoka za Rijeku i Istru. 1958. g. počelo se voziti turiste, a 1964. godine ponovno je preuređen da bi 2005. izvršen veći remont. Kako su gosti bili sve zahtjevniji, na brodu su se uredili apartmani pa je brod dobio 7 dvoležajnih kabina. Svaka kabina ima WC s tušem. Brod je prodan u Gradac kod Makarske i još uvijek plovi i vozi turiste. Plovi pod izvornim imenom „Pravedan“.

M/B HRVAT

Vlasnik je Ivan Mladinović iz Grohota, te braća Vidan Dinko (Meme) i Nikola iz Stomorske.

Izgrađen u kolovozu 1880. godine je u brodogradilištu „Brundrit & CO u mjestu Runcorn u grofoviji Cheshire na sjeverozapadu Engleske, škuner, 220 t nosivosti. Dug 26,5 i širok 6,5 m. Vlasnik mu je bio Joseph Pinch iz istog mjesta, a brod je dobio ime „Snow flake“ koje će nositi još 58 godina. Pod jugoslavenskom zastavom i imenom „Hrvat“ zaplovio je 1938. godine kada ga je kupio Ivan Mladinović iz Grohota. Braća Dinko i Nikola Vidan iz Stomorske od Mladinovića su otkupili jednu četvrtinu broda. Tri godine poslije Talijani preuzimaju brod i daju mu ime „Dalmata“ da bi ulaskom u flotu transportnih brodova mornarice NOVJ brodu bilo vraćeno ime „Hrvat“.

Brod je nacionaliziran 1947. godine i dodijeljen brodarskom Poduzeću Lovćen iz Kotora te plovi sve do 1963. kada se taj brodar povezuje s Prekoceanskom plovidbom iz Bara. Premda je bio star Barani ga tek 1969. godine prodaju Zadruzi Porin iz Sv. Martina, a ovaj 1971. Transportno-trgovinskom birou iz Splita. Kratko zatim novi vlasnik ide pod stečaj i počinje agonija „Hrvata“ vezanog u Zadru. O njemu ne brine nitko, osim lopova. S broda nestaje sve što se odnijeti može.

Napušteni brod pune more i kiše. Vatrogasci ga u nekoliko navrata spašavaju od potonuća i konačno lučke vlasti odlučuju da se brod makne iz Zadra. Ujutro, 20. rujna 1975. odg. brod je dotegljen do Kožina, nešto manje od milju dalje

od obale i tamo potopljen nakon što su mu motornom pilom načinjeni otvori na desnom boku.

(Hrvatska domovina - „More i obala”, Zagreb, 3. travnja 1990. g.)

M/B „SRETAN“

Vlasnici su Nikola i Marin Novaković. Izgrađen je u Catolica (Italija) 1900. godine i plovi pod imenom „Picola Nerina“. Prevozi kamen. 1954. godine pod imenom „Kosovac“ plovi pod zastavom bivše države i prevozi pijesak. 1978. godine kupio ga je Nikola Novaković (sin Marina) Krsti ga imenom „Sretan“. Uredio ga je za višednevna krstarenja Jadranom (nautički turizam). 1988. godine u Sumartinu je produžen i djelomično mu je rekonstruiran trup. 2002. U Omišu je u potpunosti rekonstruiran. Dug je 23 m, a širok 6 m. Prodan je u Krilo Jesenice, a potom u Sućuraj na Hvaru.

M/B „DALMATINAC“

Vlasnik Damir. Novaković . Brod je izgrađen 1953. godine u Puntu na otoku Krku. 1969. godine braća Frane i Nikola Novaković kupuju ga od „Atlanske plovidbe“ Dubrovnik. 1970. godine preuređuju ga za nautički turizam. 1979. godine Frane Novaković otkupljuje polovinu broda od svoga brata i postaje jedini vlasnik. Nakon njegove smrti (2003.) nasljeđuje ga sin Damir. Brod je 2002. godine preuređen.

Brod „Vela Straža“ (u prvom planu). Arhiva: Edi Koludrović

M/B „ISTOK“

Vlasnik Vidan Josip (Sekretarijo).

Brod je za vrijeme II. svj. rata prevezio mine koje su eksplodirale dok se je nalazio u šibenskoj luci. Na brodu je za kapetana bio Marin Vidan i njegov polubrat Tonći. Marin je bio ranjen. Polubrat Tonći nosio ga je prema bolnici, ali je do bolnice umro. Mama Marina Vidana, Krstina rođ. Bezić iz Grohota iz familije „Valini“ imala je još jednog sina, Milana, koji je otišao u Ameriku i tamo umro. Kad joj je umro suprug Ante Vidan (Sekretario), iz Amerike mu se je vratio brat Josip Vidan. Udala se je za njega i imala još troje djece - Tonća, Nikolu i kći Anicu. Još je živ samo Nikola.

Priča Mirjane Novaković (1936.)

Naš otac kupija je brod kad je doša iz Amerike dvadeset i prve. Prvi brod zva se je „Nestor“ i onda ga je proda. Posli je kupija brod koji se je zva „Zrinović Nikola“ – to je bi brod na jidra, ima je dva jarbola, a kasnije su ugradili motor. Da bi se četrdeset četvrte za vrime rata naš brod koji je privozija vino „Zrinović Nikola“ na Biševu razbija... A onda su kupili „Danicu“ na Krku u porodice Žic, poznata kazata Žic. „Danica“ je privozila japno... no su se palile japjenice po Šolti... Onda su „Danicu“ prodali. A onda su kupili jedan brod „Tomislav“ ovde u mistu, od jednoga Koludrovića. „Tomislav“ je privozija vino. Onda su prodali to, onda se kupija u Donje Selo jedan brod „Rudula“... I ti brod je svašta privozija, i japno. A onda su mu posli dali drugo ime, priokrenuli su ga u „Marjan“. Onda je i to brat proda, onda je kupija „Vidovicu“ u braške Zadruga... I onda su napravili bačve, napravili sve to i privozija je vino iz svih otoci... A onda ga je on prozva iz „Vidovice“ u „More“.. I došli su puno veliki porezi i sve to, i onda su se dogovorili da ćemo mi to prodat, pa su prodali. I onda se ti naš brod proda u Drašnice, kraj Makarske.

(Izvor: Galović, Filip, *Govori otoka Šolte*; Općina Šolta, Hrvatsko katoličko sveučilište; Zagreb, 2019.

M/B „Vidovica“ (50-tih godina prošlog stoljeća). Arhiva: Jadranka Novaković

Familija Bezić – braća: Špiro, Božan, Bepo, Ante i Petar

Familija Bezić poznata je brodersko-pomorska familija u Stomorski. U vrijeme stare Jugoslavije držali su čitaonicu u konobi Grge i Luce Vidan u kojoj su mještani mogli igrati karte i popiti kavu. Imali su svoju uljaru za preradu maslina (podatci iz brošure s izložbe „Stomorčanski brodovi“; 2009.). Imali su 6 brodova. Nosivost u tonama iznosila je 1490 t. Bili su to brodovi:

„Majka Marija“- 350 t – znamo da je nacionalizirana.

„Sava“- 350 t – prodana

„Otac Petar“- 250 t – priča o njemu objavljena je u Baščini br. 30

„Morava“ - 240 t – sudjelovao je u II. svj. ratu. Nacionaliziran je. Novo ime bilo mu je „Ravnice“. Potopljen je u Sumartinu.

„Stomorija“- 150 t – prodana

„Antun“ - 150 t (Slika s brodom „Antun“ nalazi se u crkvi (svetištu) Gospe od Stomorije na groblju Gornjeg Sela i Stomorske). Snimljeno 28. 9. 1919.g.

M/B „POLARIS“

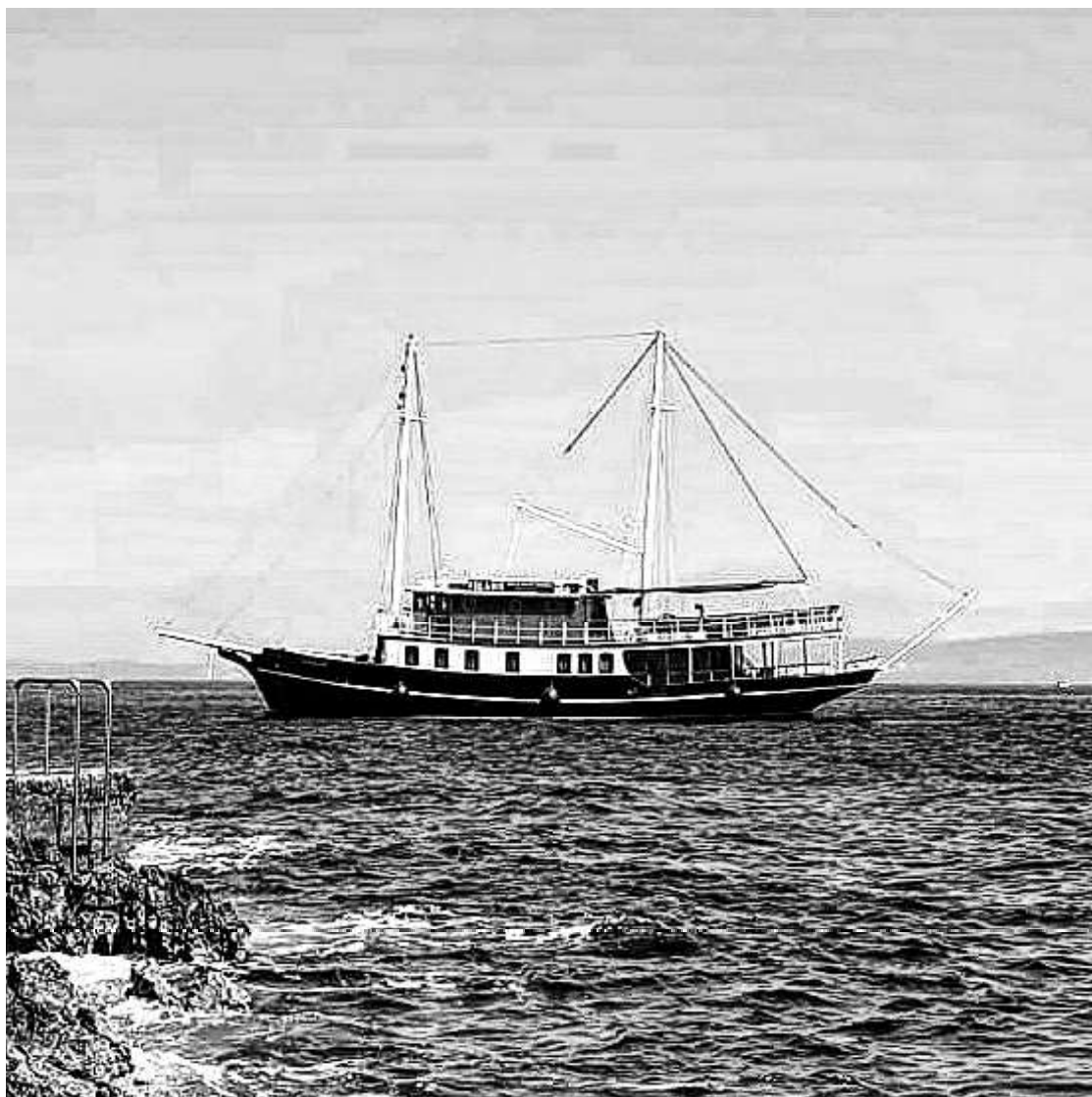
Izgrađen je 1943. godine u američkom brodogradilištu American Shipbuilding Company, Buffalo New York, za potrebe američke vojske (američkoj vojsci predan 1944. Imenom ST 764). Korišten je tijekom invazije savezničkih snaga u Normandiji (Dan D). Nakon uspješno odrađenih vojnih zadaća, 1950. godine ga kupuje tvrtka iz Newcastlea, France, Fenwick, Tyne & Wear Co. Ltd. i preimenuje u GRANGETOWN. Do 1970. godine plovi pod britanskom zastavom baziran u luci Sunderland.

1970. ga kupuje Brodospas iz Splita i daje mu ime POLARIS, gdje je sve do 1992. godine vršio usluge tegljenja diljem Jadrana i Mediterana, asistirajući i slavnom Velom Joži u njegovim akcijama, te kao lučki tegljač u lukama Split i Ploče.

Nakon 1992. godine kupuje ga obitelj Tomić iz Krila. Dugo je preuređivan, a 2016. kupuje ga tvrtka Moreplovac d.o.o. u vlasništvu Marina Novakovića iz Stomorske koji dovršava rekonstrukciju broda i interijera, Polaris postaje ekskluzivni izletnički brod baziran u Splitu.

M/B „Polaris“ u luci Ploče, 1977. godine.

M/B „Polaris“

TEHNIČKE KARAKTERISTIKE današnjeg broda „Polaris“:

Duljina: 35 m, širina: 8 m, gaz: 3 m, BRT: 157, motor: Catarpillar 570 kw,
brzina: 10 Nm, Posada: 5, kapacitet: 146 putnika

Napomena: Tekst i fotografije o M/B „Polaris“ ustupio je Marin Novaković

Popis vlasnika i njihovih brodova

Ime vlasnika i suvlasnika	Ime broda	Nosivost	Broj posade	Namjena
Braća Bezić	„Antun“	150 t	6	vino
Braća Bezić	„Otac Petar“	250 t	6	razno
Braća Bezić	„Morava“	240 t	6	razno
Braća Bezić	„Majka Marija“	350 t	8	razno
Braća Bezić	„Sava“	350 t	8	razno
Bezić Božan	„Sv. Marija“	150 t	6	razno
Blašković Ante i Vidan Marin	„Pučišće“	35 t	3	razno i turizam
Delin Joze	„Sv. Ante“	15 t	2	vapno
Delin Ante	„Sv. Nikola“	15 t	2	razno
Garbin Toma	„Istok“	40 t	3	turizam
Jakovčević Martin i Vidan Duje	„Sretna majka“	35 t	3	vino
Jakovčević Luka i Martin	„Sv. Nikola“	50 t	3	vapno
Jakovčević Marin i Delin Ante	„Sv. Križ“	20 t	2	vapno
Jakovčević Luka i Vidan Marin	„Marija S.“	30 t	3	vapno
Jakovčević Martin i Nikola	„Otac Luka“	50 t	3	razno
Koludrović D. i Jakovčević Šimun	„Kasiriotić“	50 t	3	razno
Koludrović Jovanin i braća	„Bog s nami“	30 t	3	vino
Koludrović Petar i braća	„Tomislav“	45 t	3	vino
Koludrović Jovanin	„Otac Ivan“	45 t	3	vino
Koludrović Ante	„Labud“	30 t	3	vino
Koludrović Ante i sinovi	„Orion“	70 t	4	vino i turizam
Koludrović Ante i sinovi	„Junior“	60 t	4	turizam

Koludrovići	„Boni“ leut			
Koludrović Mirko i Karlo	„Vela Straža“	25 t	2	vino
Koludrović Dragutin	„Tomislav“	30 t	3	vino
Koludrović Jovanin i braća	„Zvonimir“	90 t	6	vino
Kalebić Petar	„Zelenbor“	43 t	2	turizam
Novaković Marin i braća Vidan	„Hrvat I“	35 t	3	vino
Novaković Karlo i braća	„Zdenko“	180 t	6	razno
Novaković Frane	„Bela Elen“	25 t	2	razno
Novaković Niko i Padovan	„Ljubo“	15 t	2	razno
Novaković Marin i Petar	„Sretan I“	20 t	2	vapno
Novaković Marin i Petar	„Sretan II“	35 t	2	vapno
Novaković Marin pok. Nikole	„Vidovica“ („More“)	50 t	3	vino
Novaković Milivoj	„Straža“ – „Jupiter“	15 t	2	vapno
Novaković Marin i Petar	„Pravedan“	50 t	3	vino
Novaković Frane i Vojnović Miro	„Dalmatinac“	60 t	4	turizam
Novaković Nikša	„Sretan“	60 t	4	turizam
Novaković Jakov	„Uspomena“	20 t	2	vapno
Novaković Jakov i Miro	„Zdenko“	28 t	2	vapno i razno
Novaković Nikola (Fanat)	„Zrinović Nikola“	50 t	3	vino
Novaković Miro	„Ne brini“	12 t	1	vapno
Novaković Miro	„Sjeti se“	10 t	1	vapno
Novaković Joze i sinovi	„Nava-Joško“	5 t	2	razno
Novaković Frane i Marko	„Otac Marko“	30 t	2	vapno
Novaković Marin	„Polaris“			turizam
Novaković Mario	„Princesa“			turizam
Novaković	„Vilma“			
Vidan (braća) i Ivan Mladinov	„Hrvat II“	240 t	6	razno

Vidan Marin, Jerko i Vicko	„Sv. Ante“	90 t	5	razno
Vidan Josip (Sekretario)	„Istok“	60 t	4	razno
Vidan Bartul i braća	„Bože pomози“	30 t	3	vino
Vidan Filip (Korčulanin)	„Mali Ivo“	25 t	3	vino
Vidan Marin (Pivac)	„Lila“	15 t	2	vapno
Vidan Marin i sinovi (Pučetovi)	„Sv. Marko“ („Ema“)	80 t	4	vino
Vidan Petar	„Rizvelio“	15 t	2	vapno
Vidan Bartul i Vidan Dinko-Brešić	„Zrinski“	35 t	3	vino
Vidan Marin, Davor i Joško	„Lovište“	50 t	3	vino i turizam
Vidan Dinko	„Livka“	35 t	3	turizam
Vidan Dinko i sin Ante	„Renato“	80 t	4	turizam
Vidan Marin (Pučeto)	„Škare“	40 t	3	razno
Vidan Marin (Pučeto) i Duplančić Luka	„Sv. Nikola“	350 t	5	razno
Vidan Jerko pok. Vicka	„Gospe od Rozarija“	20 t	2	vapno
Vidan Renato	„Ribolovac“ (koća)			
Vidan Renato	„Toni“ (koća)			
Zlendić Frane	„Udovica“	50 t	3	vino

Ukupno od I. svjetskog rata do danas u vlasništvu Stomorčana bila su 64 broda. Svi vlasnici 64 broda bili su iz Stomorske i nekoliko njih iz Gornjeg Sela. Ovim brodovima prevozilo se vino, vapno, razno... Najstariji brodovi koji još plove su „Pravedan”, „Otac Luka kao i „Otac Petar” koji se zvao i „Nirvana” i „Stomorska”.

Danas u luci Stomorska ima 6 brodova u vlasništvu Stomorčana, i isključivo su uređeni za turističke svrhe. To su brodovi: M/B „Orion“, „Dalmatinac“, „Kapetan Kuka“ (vl. Pere Kalebić), „Polaris“ „Princess“ i „Vilma“. M/B „Princess“ je izgrađen u Trogiru 2018. godine. Vlasnik broda je Mario Novaković i partneri, familija Rust. Brod je dug 48 metar, širok 9 metara, nosivost 460 t. Izgrađen je isključivo za potrebe turizma. M/B „Vilma“ izgrađen je u privatnom poduzeću Purić/ Porta D.O.. Gradnja je završena 2012.

godine. Brod je dug 30 m, širok 7,35 metara, a nosivost mu je 240 t.. Izgrađen je za potrebe nautičkog turizma.

Sve fotografije brodova iz Stomorske objavljene su u *Monografiji otoka Šolte*. Fotografije sam dala prof. Peri Vidanu da ih može objaviti u *Monografiji*. Skupljala sam ih 3 godine od vlasnika koji su tada još bili živi. Slušala sam njihove priče, na čemu sam im zahvalna. Neka njih i njihove brodove prati bonaca u nebeskim morima. Ponosna sam na sačuvane fotografije brodova i zahvalna članicama Udruge „Rusmarin” koje su mi pomogle u prikupljanju..

M/B „Uspomena“ u Nečujmu s djecom iz Stomorske na izletu. Ova fotografija nalazi se u Vijećnici Općine Šolta. Snimljena je 1949. g.

Zahvale

Zahvalna sam pok. profesoru dr. Miru A. Mihoviloviću koji je svojim marom i strpljivošću stvorio *Monografiju otoka Šolte* još 1990. godine i zabilježio nam dio povijesti pomoraca Šolte i Stomorske. Zahvalna sam i pok. Anti Koludroviću (Zvir) koji je uspio zapisati sve vlasnike brodova iz Stomorske kao i dio njihovih sudbina. i Vicku Vidanu, mojem barbi koji nam je pričao priče o našim brodovima, posebno mog nona Marina Vidana (Pučeto),

tate, moje mame Marije Vidan, udane Vidan. Dugujem zahvalnost Milivoju Novakoviću na njegovim pričama iz života kojega je sproveo na moru i za more. Danas su njegovi unuci krenuli njegovim putem, putem mora. Ito Vidan, njegov unuk, plovi na trajektima Jadrolinije. Zahvalna sam mom mom tati koji nam je uvijek pričao o životu sa sedam kora. Zahvalnost dugujem i porodici Novaković, čija sam snaha. Porodica je imala 5 pomoraca, 4 nautičara i jednog strojar. Otac Ante i četiri sina: Ivo, Zdenko, Nikola i Dinko.

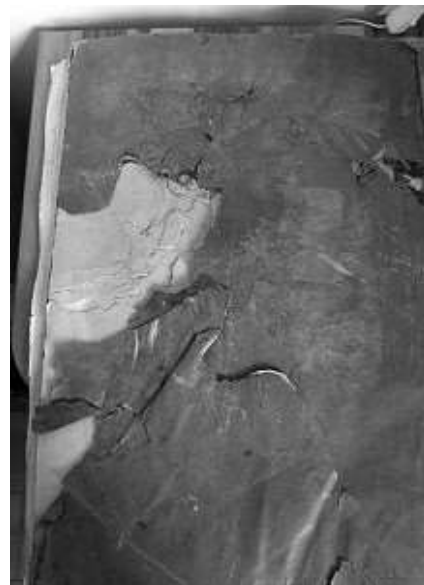
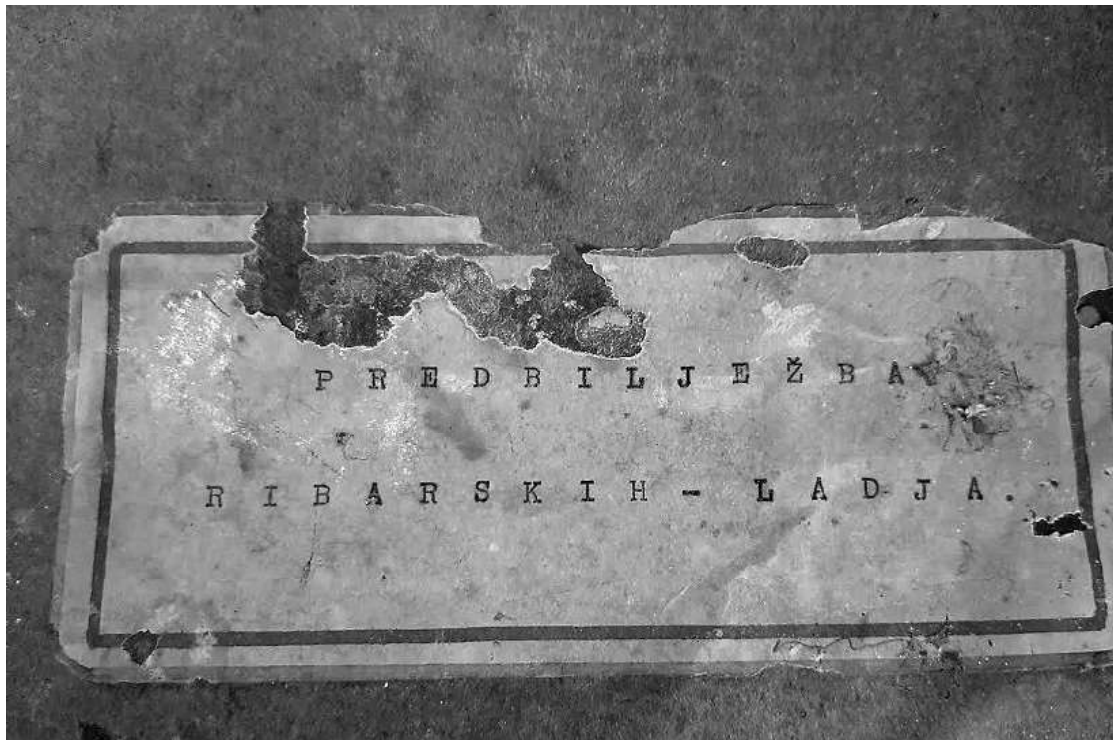
Hvala uredniku „Bašćine“, gospodinu Dinku Suli na pomoći i na podršci. Hvala gospodinu Luki Beziću na tehničkoj pomoći (sređivanju fotografija).

Fotografija iz vremena naših starih pomoraca i brodara (1946.). Vila „Mira“ (hotel „Olint“), vlasništvo obitelji Zlendić. Nacionalizirano. Arhiva: Jadranka Novaković

Nataša Blagaić

UPISNIK: PREDBILJEŽBA RIBARSKIH LADJA

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

Iz ovog Upisnika ribarskih brodova saznajemo da je početkom XX. stoljeća u Maslinici i Rogaču bilo 90 ribarskih brodova koji su mogli prevesti 170 tona, a opsluživao ih je ukupno 251 ribar. Skoro sve ih je vrijeme prekrilo debelim slojem prašine. Pružila mi se jedinstvena prilika da, u godinama kada i mene već polako i neumitno prekriva prah vremena koje nesmiljeno juri, obrišem prašinu sa ponositih gajeta, leuta, guceva, koji su šoltanski puk, a i bližu i dalju okolinu, hranili mnoštvom svježih ribe te prizovem sjećanja na vješte šoltanske ribare i to ne samo muškarce, u svima vama koji ste, ili imali sreću da ste ih poznavali, ili ste za njih čuli. Iza svakog broda stoji jedna ili nekoliko sudbina tadašnje mladosti koja je odlazila na druge kontinente, posebno u Ameriku te slala novac za otkup Šolte od splitske općine, kuće i lađe-hraniteljice. U Dalmaciji je tako 1938. bilo 6.800 ribarskih brodova. Nakon II. svjetskog rata ostalo ih je jedva 1.500. a 40% mreža je uništeno te je prioritet bio popraviti brodove, u prvom redu leute, jer leut je glavni brod na trati koji nosi mrežu, a može i održavati vezu otok-kopno¹.

Upisnik sadrži sljedeće rubrike: *Broj i nadnevak upisnog lista, Ime ili broj broda (vrsta lađe, materijal gradnje, začavljena i obložena, dužina X širina X visina, raspoznavni znak), Sadržina u registar. tonama, Mjesto i godina gradnje, Luka pripadnosti, Normalni broj vojske, Podaci o vlasniku, Način sticanja lađe ili udjela, Primjedbe.*

Maslinica (70-tih godina xx. st.). Foto: Hermann i Sigrid Thalhammer. Arhiva Dinko Sule

¹ Slobodna Dalmacija od 28.01.1945. Digitalni arhiv.

MASLINICA

<u>MASLINICA</u>		
Maslinica		Rogač
Brodovi	32	Brodova 7- 57
Tona	65 1/2	Tan 102 1/2
Momčadi	140	Mom. 216
	M/Repuo	
	Brodova	90
	Tona	170
	Momčadi	254

Prva stranica Upisnika.

Luke pripadnosti su uz Maslinicu, Donja Krušica i Nečujam. Godina prvog upisa je 1915. a zadnjeg 1947. Brojno stanje brodova, tona i momčadi onoga tko je to zabilježio na gornjoj fotografiji se razlikuje od mog prebrojavanja. Po mom prebrojavanju u Maslinici je u tom periodu bilo 29 brodova, nosivosti 83,25 t, a broj momčadi je bio 126. U Donjoj Krušici, toj maloj, sjeveru okrenutoj luci Donjeg Sela, je bilo 13 brodova, nosivosti 24,75 t, a broj momčadi je bio 54. U Nečujmu je bio jedan brod i to parobrod *Veljko*, vlasništvo Prve šoltanske ribolovne družine iz Maslinice i to zato što je bio velik za masliničku luku, a što se tiče tonaže mogao je prenositi gotovo koliko svi ostali brodi u luci Maslinica zajedno, 43 t. Broj posade na *Veljku* je bio 6. U zbroju to iznosi brodova 43, nosivosti 126,25 t, a momčadi 186.

MIMОВИ

263 S-gajeta SVETI NIKOLA (*San Nicolo*) Vlasnici: Radman Marin i Jure pok. Stipana iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Et Trau, 1870., Milna, 1915.

6,32 x 2,15 x 0,70, sagrađena od česmine i borovine, zabijena pocinkovanim čavlima, nosivosti 3 t, broj posade 4, luka pripadnosti Maslinica. U rubrici mjesto i godina gradnje piše Milna 1915., ali isto tako piše i Et Trau (u Trogiru) 1870. Vjerojatno je ova gajeta izgrađena u Trogiru i temeljito obnovljena u Milni jer se o načinu sticanja lađe ili udjela navodi Dosudnica Kraljevskog kotarskog suda u Splitu s datumom 07.04.1893. te da posjeduje svjedodžbu gradnje iz Milne s datumom 28.12.1915. Nadnevcu upisa su 1915. i 09.06.1942. Zastupatelj je Radman Marin pok. Stjepana. Služila je za obrtni ribolov, prešla u očevidnik čamac na strani 74.

Radi se o braći Marinu (1865.-?) i Jurju (1871.-?), sinovima Stjepana (1812.-1890.) i njegove druge žene Tomice Kaštelanac (1828.-?). iz Gornjeg Sela. Prilikom sklapanja tog braka 1857. godine vjenčani kum mu je Despalatović Marko, kovač iz Grohota. Stjepan s prvom ženom, Goripojkom, Domenikom Petric (1831.-1853.) nije imao djece², a prilikom sklapanja prvog braka vjenčani kumovi putem svojih izaslanika bili su mladi grofovi iz masliničkog dvorca, braća Ottavio i Duje Martinis Marchi³. S drugom ženom, Tomicom, također iz Gornjeg Sela ima šestoro djece. Bila je to siromašna, ribarska obitelj, a gajeta vjerojatno dio nasljedstva koje je iza oca Stjepana podijeljeno Dosudnicom splitskog suda. Stjepan je bio najstarije, živo, muško dijete od jedanaestoro djece svog oca Ilije i Darije Hrabar iz Trogira od kojih je pola umrlo prije Ilije, koji je 1866., kad je umro, iza sebe ostavio testament. Dijelom ostavine je sigurno nabavljena i ova gajeta u Trogiru. Juraj je oženio Magdalenu (Mandu) Radman (1880.-1958.) čiji brat Josip (1883.-?) iako nije znao ni čitati ni pisati, odlazi u Ameriku kao neoženjeni dvadesetšestogodišnjak kod rođaka Ante Radmana⁴ te vjerojatno novčano pomaže roditelje i jedinu sestru, Mandu, koja je s Jurom imala petero djece. Ne znam godinu smrti Marina i Jure, ali umrli su u periodu između dva upisa njihove gajete, onog ratnog 1942. kada se još uvijek vode kao vlasnici te 23.06.1954. kada gajetu nalazimo u Očevidniku izdanih

² Mladen Andreis, Stanovništvo otoka Šolte do godine 1900.

³ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QS7-899X-X22D?i=76&wc=9R2W-2JW%3A391644801%2C392176801%2C954404201&cc=2040054>

⁴ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C9TS-9W3M?i=569&cc=1368704>

baždarskih listova brodovima mjeranim po III. pravilu. Vlasnici su nasljednici Radman Marina i Jure pok. Stjepana, luka pripadnosti ista, nosivost 1,95 t, registarska oznaka SO 74.

Sveti Nikola pedesetih godina prošlog stoljeća. Fotografirano na izložbi *Fotokronologija o Maslinici - Sve ove godine*, autora izložbe Jakše Radmana i Venere Stojan. Maslinica, 21.08.2021.

Po pričanju Jurinih i Mandinih unuka brigu o brodu preuzima njihov mlađi sin, Marin (1911.-1975.), koji joj je ugradio motor Torpedo, iako je imala i jarbol te latinsko jedro. Ribari s njom na poštama oko Stipanske s bukvarama, giričarama i strašinom, vozi ribu u Trogir, odlazi s njom na Stipansku gdje su imali vinograde i masline i s puno ljubavi se brine o gajeti.

Nakon njegove smrti budući nije imao potomaka pa njegova supruga prodaje gajetu⁵. Na sreću gajetu kupuje pok. Željko Burica i nastavlja se brinuti o njoj što prenosi i na svog sina, pomorca, Stipu, koji je danas vlasnik ove gajete te je zaslužan što Sveti Nikola, stara 152 godine, još uvijek plovi i lovi.

⁵ Kazivanje Nataše Radman i Miroslave Žic.

Sveti Nikola na vezu u Šešuli 25.01.2022. Fotografija: Stipe Burica pok. Željka.

Upisnog lista		IME I LI B RO J, vrsta lađe, materijal gradnje, začeljena i obložena dužina X širina X visina; raspoznavni znak	Sadržina u registrac. tonama	Mjesto i godina gradnje	Luka pripadnosti	Normalni broj vojske
broj	zadovoljak					
263.2	1914 A. B. H.	Općina SVETI-NIKOLJA 6,23 X 2,15 X 0,80. napravljena od čelika i borovine (starija posudba) na motorni	3.	Polica - 1915.	Martinića	4.
		Jan Nikole		18.12.1970	Oronik	

V L A S
Prezime, početno slovo očevo imeca, ime
Kadma Marinić Yuse, počet. Stipana Kadma Marinić Apostolov de Ciličan napravljeno mornar
Prislo u Kemase

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

KAVOTOVI

621 S-leut IVAN

Vlasnici : Glavurtić Srećko, Pave, Salvatore, Federiko i Šime pok.

Lovre iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Sumartin, 1885.

Mjere i materijal od kojeg je izgrađen nisu zabilježeni. Nosivosti 3 t, broj posade 7, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak Upisnog lista je 19.07.1923. Oporuka iz 1922. godine ovjerovljena kod Kraljevskog kotarskog suda u Splitu od 19.12.1922. (br. A.517/1922). Brisana jer je demoliran, odlukom Lučke kapetanije I. reda Split, br. 4099/30 od 18.04.1939.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

Vlasnici su iz najpoznatije masliničke, ribarske obitelji pod nadimkom Kavotovi. Radi se o Šimi Glavurtiću pok. Lovre i njegovim sinovima te unuku Šimi pok. Lovre. Šime (1861.-?), je sa suprugom Ivanicom Rokov iz Kaštel Gomilice imao četrnaestero djece. Leut je vjerojatno naslijedio od svog oca Lovre (1830.-?) koji se u maticama spominje kao ribar. Prilikom Lovrina rođenja kum mu je bio Damjan Mladinov koji je preko svog oca Duje bio povezan sa masliničkom obitelji Glavurtić. Naime iste, davne godine, 1786., Dujin otac, udovac Luka, ženi udovicu Marka Glavurtića, Ivanu, a sin mu, tada osamnaestogodišnji Duje, ženi njenu kćer, sedamnaestogodišnju Luciju. Velika ljubav između Duje i Lucije još se pamti. Prvo dijete, sina Bartola, su dobili nakon tri godine braka. Kad je Bartol bio trogodišnjak majka mu, Lucija, umire. Duje se ne ženi ponovo već sam odgaja sina koji umire u dobi od devet godina. Zbog velike tuge za Lucijom i njihovim sinom tek nakon nekoliko godina se odlučuje oženiti ponovno⁶.

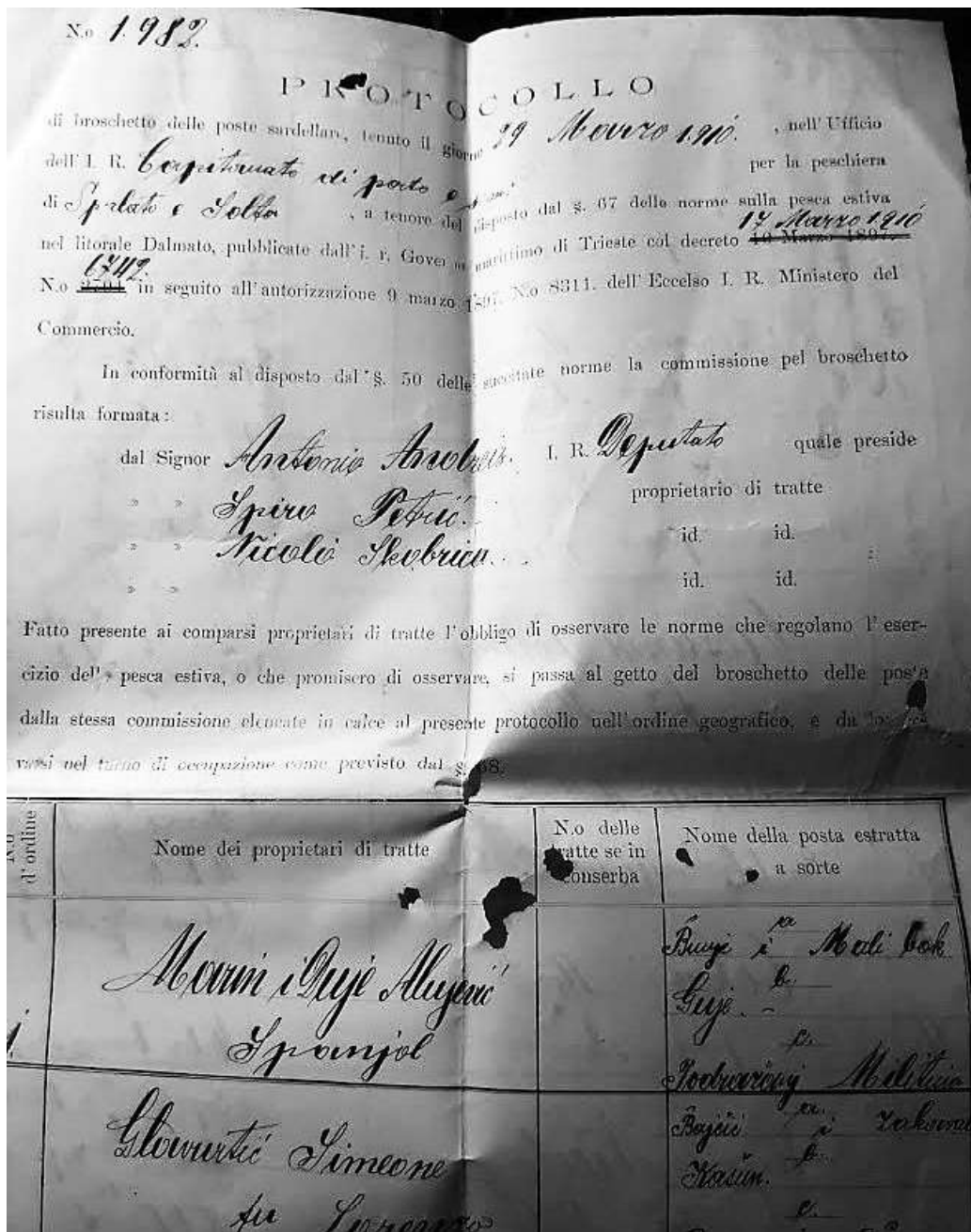
Lovre je sa suprugom Domenikom Ćurlin, također Gomiličankom, imao tri kćeri, sina Pavu koji je umro mlad u dobi od dvadesettri godine i najstarijeg Šimu. Godinu Lovrine smrti ne znamo, ali umro je između 1901. i 1910. Prema

⁶ Baščina broj 29, urednik Dinko Sule, Grohote, 2020.

Andreisu je 1900. još bio živ, a po službenom ždrijebu od 29.03.1910. kojim se na početku ribolovne sezone određivalo tko će loviti na kojim poštama srdele, je bio pokojan. Naime Šimi Glavutriću, pok. Lovre određene su tim bruškitom pošte za lov srdela.

Nome dei proprietari di tratto	N.º della tratta se la conserva	Nome della posta estratta a sorte
Morini Gugi Muzini Spunjol		Buzi ^a Mal' Bok Gugi ^b Podunovci ^c Militina
Glavurtić Simeone fu Lorenzo		Bajčić ^a Zakovod Kasim ^b Pregovica ^c Seceto
Ante Osmić Morinac Morin Škobrica pok. Osmić		Mal' Gubac ^a Kulo Miraclet ^b Travunja ^c Gornja Travunja

Pošte na kojima je Šime Glavurtić tratama lovio srdele. Arhiva: Jakša Radman.

Protokol prema kojem su se bruškitom određivale pošte te imena članova komisije koji su ga provodili. Arhiva: Jakša Radman.

Jedan od Šiminih sinova, Salvatore (1900.-1943.), poginuo je u II. svjetskom ratu kao žrtva logora u Jasenovcu 1943.⁷ U istom logoru, iste godine žrtvom je bio i dvanaestogodišnji sin brata mu Pave, Josip (1931.-1943.).

⁷ https://jasenovac.org/victim_list.php?letter=G&page=7800&limit=50&order=lnup

Pave Glavurčić pok. Šime (1898.-1965.). Arhiva obitelji Glavurčić.

Federiko Glavurčić pok. Šime (1903-1969.) i Šime Glavurčić pok. Lovre (1914.-1978.).
Arhiva obitelji Glavurčić.

Maslinica, kuće Glavurtića. Foto: Hermann i Sigrid Thalhammer. Arhiva Dinko Sule

Federiko Glavurtić, Maslinica ranih pedesetih XX. stoljeća. Arhiva obitelji Glavurtić.

Šiminu godinu smrti ne znamo, ali kada su njegovi sinovi 1938. kupili jednu od obiteljskih gajeta (Jovanku) on se vodi kao pokojan.

Šimin unuk, a Federikov sin, Ante, jedan od posljednjih masliničkih ribara, pričao je kako su Kavotovi bili najvještiji lovci na hlape i jastoge koje je još njegov pradjed (Nikola, 1763.-?) lovio vršama na dubini od 25 do 100 m te posebnim mrežama za jastoge koje su zvali *tonote*⁸. Ulov je to kojim su se opskrbljivali plemićki stolovi od davnina pa su Kavotovi prije više od dva stoljeća putovali iz Maslinice do Splita, Trogira i dalje da svojim bogatim ulovom ukrase velikaške stolove. Ne čudi stoga što se Nikola oženio u splitskoj katedrali svetog Dujma Tomicom Garbin iz goripojske ribarske obitelji, a kum na vjenčanju mu je bio Dujam, iz jedne od najstarijih, splitskih, plemićkih obitelji, Cipci. Moj pokojni otac, Ivica Blagaić (1940.-2021.), uvijek je kuhao jastoga na barba Antin način: Jastoga najprije staviti u hladnjaču da se malo stisne pa ga onda na drvenoj dasci iznad *teče* izrezati. Prije toga popržiti malo *kapule*, peršina i luka. *Konšerve* dodati po želji, uliti malo bijelog vina i dodati papra. Uz to skuhati rižu.

Imao je barba Ante i umjetničku ruku pa je slikao negdje do početka sedamdesetih, a onda je zaključio da to njegov mlađi brat Šime radi puno bolje od njega, ostavio se slikanja i nakon navigacije posvetio u potpunosti ribolovu.

Ante Glavurtić pok. Federika (1931.-1994.) i Riki Glavurtić pok. Ante (1956.-1986.).
Arhiva Galerije Buktenica & Buktenica u Grohotama.

⁸ Slobodna Dalmacija od 09.05.1993. Digitalni arhiv Slobodne Dalmacije.

Kragujevac, jedan od brodova Atlanske plovidbe iz Dubrovnika na kojem je navigavao i naslikao ga barba Ante. Arhiva Galerije Buktenica & Buktenica u Grohotama.

484 S-leut SVETI NIKOLA (*San Nicolo*)

Vlasnici: Glavurtić Pave, Salvatore i Federiko pok. Šime i Glavurtić Šime pok. Lovre iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Korčula 1931.

7,60 x 2,40 x 0,75, sagrađen od murve i borovine, zabijen pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 2 t, broj posade 7, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje od brodograditelja Foretić Tudora ovjerena od Lučke kapetanije I. reda u Korčuli od 03.08.1931, broj 65, posl.broj 2842/32. Te Kupoprodajni ugovor sastavljen u Maslinici 15.10.

1938., ovjeren u Općini Šolta u Grohotama 12.01.1939. kada vlasnik postaje Glavurtić Šime pok. Lovre. Do tada je zastupatelj bio Glavurtić Pave. Nadnevak upisa je 03.06.1932. te 23.05.1942. Leut je služio za obrtni ribolov, imao je motor na naftu, 8 KS, trošio 2,5 kg nafte na sat. Brisan je kod Lučke

kapetanije Split te piše da je dignut za porez i prodan u S.R.Z. Marina (Seljačka radna zadruga) kada mijenja ime u Proleter.

1842	3-432	leut Sv. NIKOLA gradnja od drvne i kovine velikim posom putovna kućalica 7,90 x 2,80 x 1,20	2	Korveta 1937 Bureta 1937	Maslinica Oliveri	7.
20-1111		San Nicolo prodan S.R.Z. u havanu. kada se zove Proleter l.p. havana				

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

1912 S leut NIKOLA (San Nicolo)

Vlasnici: Glavurtić Pave pok. Šimuna i Glavurtić Salvatore pok. Šimuna iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Maslinica, 1937.

9,90 x 2,80 x 1,20, nosivosti 2,5 t, broj posade 4, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 03.05.1939. te 27.04.1942. Svjedodžba gradnje izdana u Maslinici dana 20.12.1937. od brodograditelja Cecić Frane, viđeno po Lučkom zastupništvu u Maslinici dana 20.04.1939. Unešeno odlukom Lučke kapetanije I. reda Split, broj 6242/39 od 04.05.1939. za obrtni ribolov. Voditelj ribolova Glavurtić Pave pok. Šimuna. Brisana kod splitske kapetanije jer je u ratu uništen na Visu.

1912	3. 8. 1939 27. 4. 1942	leut San Nicolo "San Nicolo" 9,90 x 2,80 x 1,20	2,5	Maslinica 1937 Oliveri 1937	Maslinica Oliveri	4 rib. i giganti
------	---------------------------	---	-----	--------------------------------	----------------------	------------------------

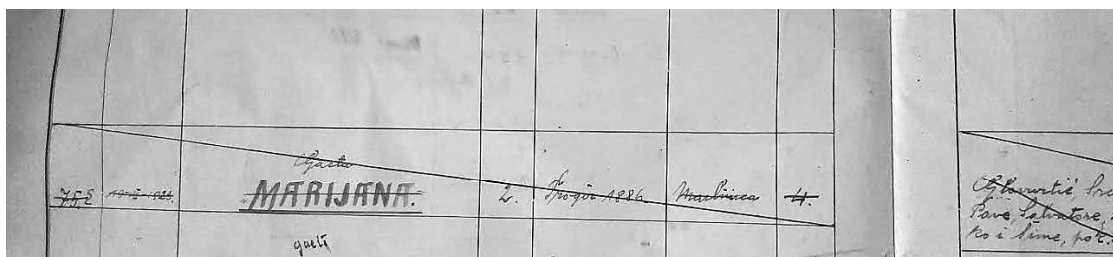
Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

75 S-gajeta **MARIJANA**

Vlasnici : Glavurtić Srećko, Pave, Salvatore, Federiko i Šime pok. Lovre iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1886.

Mjere ni materijal gradnje nisu zapisani, nosivosti 2 t, broj posade 2, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak Upisnog lista je 19.07.1923. Oporuka iz 1922. godine ovjerovljena kod Kraljevskog kotarskog suda u Splitu od 19.12.1922. (br. A. 517/1922). Brisana jer je demolirana uslijed odluke Lučke kapetanije I. reda Split , br.3959/37 od 28.04.1937.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

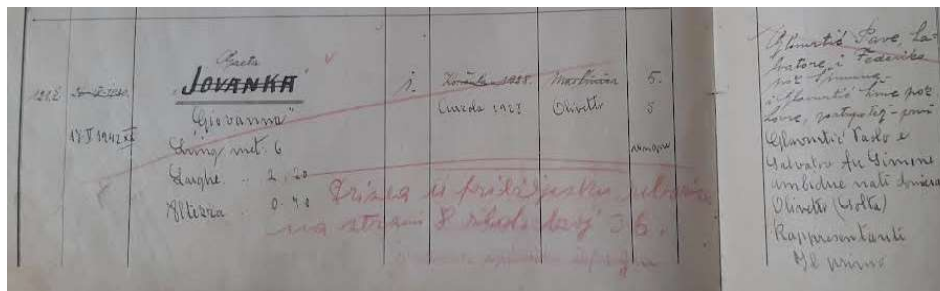
121 S-gajeta **JOVANKA (Giovanna)**

Vlasnici: Glavurtić, Pave, Salvatore i Federiko pok. Šimuna i Glavurtić, Šime pok. Lovre iz Maslinice

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1928.

6,00 x 2,20 x 0,70, nosivosti 1 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje Korčula, 1928. te Kupoprodajni ugovor sastavljen u Maslinici 15.10.1938., ovjeren u šoltanskoj općini 11.03.1939. Nadnevak upisa je 26.04.1930. te 18.05.1942. Zastupatelj je Glavurtić, Pave. U rubrici primjedbe piše da je služila za obrtni ribolov te da je prešla u predbilježbu ribarica na strani 8, redni broj 36.

I Pave i Federiko su imali kćer imenom Jovanka pa je gajeta vjerojatno dobila ime u čast objema.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

46 S-gajeta **TONKA** (*Antonia*)

Vlasnik: Glavurtić, Srećko (Fortunato) pok. Šimuna

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1931.

6,00x 2,00 x 0,80, nosivosti 1 t, broj posade 4, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje Korčula, 28.02.1931. ovjerena u Lučkoj kapetaniji Korčula. Nadnevak upisa je 18.12.1931. te 05.06.1942. U rubrici primjedbe piše da je služila za obrtni ribolov te da je prešla u predbilježbu ribarica na strani 7, redni broj 31.

Gajeta je dobila ime po Fortunatovoj najmlađoj kćeri Tonki.

Uptisni broj		IME I LI BROJ, vrsta lađa, materijal gradnje, sačvata i oblozina dužina × širina × visina i rasponajni znak	Sadržina u reglati. tonama	Mjesto i godina gradnje	Luka pripadnosti	Normalni broj vojake
broj	načinak					
46	108 1000	TONKA 6.12.1931 "Antonia"	1	Korčula 1931	Maslinica Obavljeno	4

Prezime, početno slovo otevog
imena, ime

*Glavurtić, Srećko
pok. Šimuna*
Antonia
Antonia
Antonia

*Brisana u fu
na obli 4*

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

896 S-gajeta **MARIJA** (*Maria*)

Vlasnici: Glavurtić, Šime pok. Lovre, a nakon njegove smrti

Glavurtić, Pave i Federiko pok. Šime iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Hvar, 1889.

6,30 x 2,00 x 0,70, sagrađen od borovine, zabijen pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 2 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Kupoprodajni ugovor od Kraljevskog Bilježnika Katalinić, Bruna iz Splita, broj 602-1932 od 22.09.1932. te Kupoprodajni ugovor sastavljen u Maslinici 15.10.1938. ovjeren u Općini Šolta u Grohotama 12.01.1939. Zastupatelj je Glavurtić, Pave pok. Šime. Nadnevak upisa je 15.03.1934. te 23.05.1942. Služila je za obrtni ribolov, 1950. dignuta za porez, otišla u Marinu, Seljačkoj radnoj zadrugi, brisana kod Splitske kapetanije.

Ime je vjerojatno dobila po Šiminoj kćeri Mariji.

13	1914 S-gajeta	MARIJA	2.	Hrona 1889 Desima 1884	Maslinica Olivski	5.	Glavurčić Ante pok. Šimuna i Glavurčić Salvatore pok. Šimuna iz Maslinice Reprezentante Uč. pr. u glavurčić Ante pok. Šimuna
----	---------------	--------	----	---------------------------	----------------------	----	--

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

1914 S-gajeta **SOKOL** (*San Giorgio*)

Vlasnici: Glavurčić, Pave pok. Šimuna i Glavurčić, Salvatore pok. Šimuna iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1896.

4,50 x 1,50 x 0,60, nosivosti 1 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 07.10.1940. te 27.05.1942. Kupoprodajna pogodba sklopljena dana 16.04.1938. u Maslinici, a ovjerena kod Općine šoltanske 11.03.1939.. Služila za obrtni ribolov, brisana kod Splitske kapetanije jer je nestala u ratu.

Vjerojatno se radi o čamcu Ćiril vlasnika Gomojić, Ćirila iz Grohota koji je čamac po domaću prodao Grgi Garbinu, a on ga je po domaću prodao kući Glavurčić kad je pod imenom Sokol prešao u knjigu ribarica na strani 4.

1914	1914 S-gajeta	SOKOL	5 net	1896	Maslinica Olivski	5	Glavurčić Ante pok. Šimuna i Glavurčić Salvatore pok. Šimuna iz Maslinice
------	---------------	-------	----------	------	----------------------	---	---

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

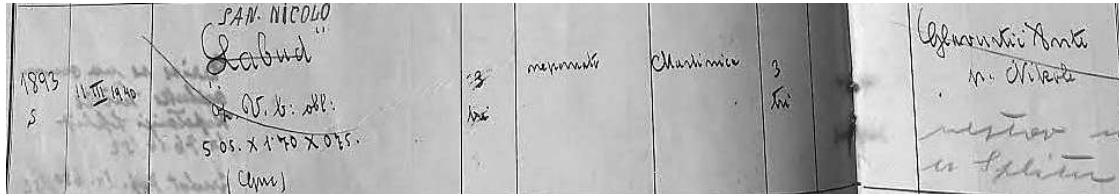
1893 S-guc **LABUD** (*San Nicolo*)

Vlasnik: Glavurčić Ante pok. Nikole iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Nepoznato

5,05 x 1,70 x 0,75, nosivosti 1 t, broj posade 3, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 11.03.1940. Kupoprodajni ugovor sklopljen dana 15.02.1941. u Splitu te ovjeren kod Sreskog Suda u Splitu pod brojem 160/41.

Služio je za sportski ribolov, brisan kod Splitske kapetanije jer je nestao tijekom rata u Splitu.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

539 S-čamac SOKOL (San Antonio)

Vlasnik: Glavurtić, Federiko pok. Šime i Glavurtić, Šime pok. Lovre iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1920.

6,14 x 2,20 x 0,70, sagrađen od drva, zabijen pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 2 t, broj posade 4, luke pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 26.02.1936. te 02.05.1942. Na temelju Upisnog lista brojem označenih lađa, broj 56 od 13.11.1928. Lučke kapetanije II. reda Vela Luka i Kupoprodajne pogodbe od 20.08.1934. broj 203 javnog bilježnika Katalinić, Bruna i kupoprodaje od 30.01.1936. ovjerene od općinske uprave u Grohotama kada vlasnik postaje Glavurtić Šime pok. Lovre iz Maslinice. Služio je za obrtni ribolov, bio u Zadrugi te prešao u očevidnik ribarica na strani 8, redni broj 38.

Upisnog lista		IME I LI BROJ: vrsta lađe, materijal gradnje, začavlaša i obložena dužina x širina x visina, raspoznajni znak	Sadržina u registar: tonama	Mjesto i godina gradnje	Luka pripadnosti	Normalni broj vojske
broj	nadnevak					
539	26.2.1936 2.05.1942	SOKOL V sagrađen od drva zabijen pocinčanim čavlima bez obloge 6,14 x 2,20 x 0,70 San Antonio	2	Korčula - 1920 Aurida 1940	Maslinica Olivetto	4
Prisov u očevidniku ribarica na strani 8 redni br. 38						

V L A S	
Prezime, početno slovo očevidnog imena, ime	
Glavurtić Šime pok. Lovre	
Glavurtić Šime pok. Lovre	
Glavurtić Federiko pok. Šime	
Glavurtić Šime pok. Lovre	
Glavurtić Šime pok. Lovre	
Glavurtić Šime pok. Lovre	
u Zadrugi	

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

Maslinica puna svita, puna ribe. Mul kod Kavotovih, rane sedamdesete, Ante (1931.-1994.) i njegova supruga Milena (1934.-1999.). Arhiva galerije Buktenica & Buktenica.

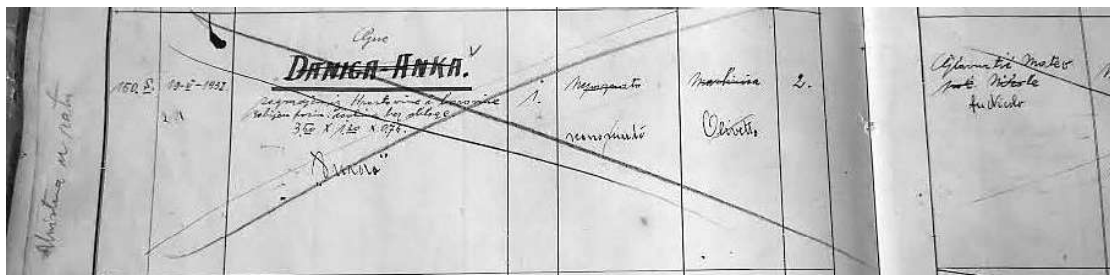
150 S-guc **DANICA-ANKA**

Vlasnik: Glavurčić, Mate pok. Nikole iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Nepoznato

3,50 x 1,30 x 0,75, sagrađen od hrastovine i borovine, zabijen pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivost 1 t, broj posade 2, luka pripadnosti Maslinica. Izjava o prodaji Grubišić, Marcele od 10.03.1931. i Reicher, Ele od 23.10.1931. ovjerene od Kraljevskog Kotarskog suda u Splitu 11.02.1931, broj 90-1931. i od Kraljevskog Kotarskog Suda u Ljubljani 27.10.1931., broj 3651/31, Posl. br.2942/32. Nadnevak upisa je 19.05.1932. Služila je za ribolov za domaću uporabu (obiteljsku). Brisana kod Splitske kapetanije 1947. jer je uništena u ratu.

Mate (1876.-?) je sin Nikole Glavurčića (1827.-1895.) kojem je u maticama navedeno zanimanje mornar i koji je bio brat Lovre Glavurčića od kojeg su potekli KAVOTOVI, i Marije Koludrović (1849.-?) iz stomorčanske, pomorske obitelji iz koje su potekli mnogi vrsni pomorci. Njen brat Dinko (Menego) imao je u suvlasništvu sa masliničkom obitelji Jurić trabakul *Zvonimir*. I Mate i njegova braća otišli su u Ameriku. Najstariji, Anton, 1907. kod najmlađeg brata Petra koji je već bio u Americi⁹, a Mate 1912. parobrodom *Martha Washington* iz Trsta stiže u New York. Iz zapisa saznajemo da je Mate bio oženjen Marijanom Glavurčić¹⁰. Njegova sudbina nije mi poznata, a guc je stradao u ratu.

Upisnik: Predbilježba ribarskih ladja.

⁹ New York passenger arrival lists(Ellis Island)1892-1924 <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C95S-TDK6?i=770&cc=1368704>

¹⁰ New York passenger arrival lists(Ellis Island)1892-1924 <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C9TC-ZNWY?i=80&cc=1368704&personUrl=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3AJJTN-JT1>

Nakon II. svjetskog rata u Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjeranim po III. pravilu nalazimo 1954. godine gajetu Jadranku (Jadranka je jedna od Šiminih i Vojninih pet kćeri), nosivosti 1,33 , registarske oznake RO 68, vlasništvo Glavurtić, Vojne, žene Šime te 1966. godine pasaru Mučo (ovo je nadimak od starije vlasnikove kćeri), nosivosti 0,81 t, registarske oznake RO 131, u vlasništvu Glavurtić, Šime pok. Srećka (Fortunata). Kavotovi su posjedovali čitavu flotu ribarskih brodova do II. svjetskog rata.

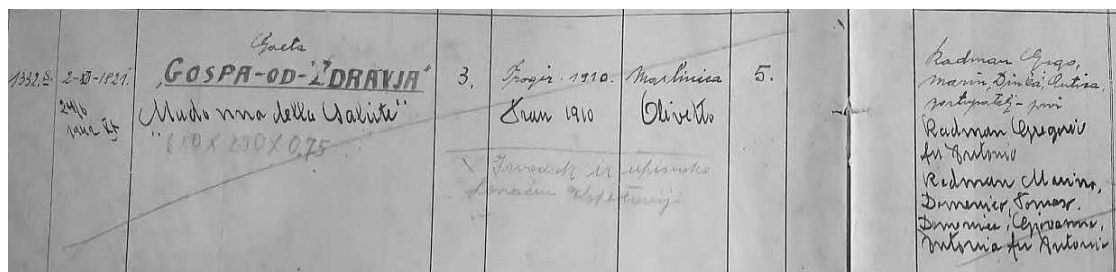
GRGINI

1332 S-gajeta **GOSPA OD ZDRAVJA** (*Madonna della salute*)

Vlasnici: Radman, Grgo, Marin, Dinko i Antiša iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1910.

6,50 x 2,50 x 0,75, materijal gradnje nije naveden, nosivosti 3 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevcu upisa su 02.12.1921. (obični ribolov), zastupatelj je Grgo Radman i 24.06.1942. (profesionalni ribolov) gdje se kao vlasnici navode **Radman Gregorio fu Antonio, Radman Marino, Domenico, Tomaso, Domenica, Giovanna, Antonia fu Antonio**. Dosudnica Kraljevskog kotarskog suda u Splitu, odio IV. Od 15.04.1921. Crvenom bojom stoji napomena da je gajeta u Zadruzi te da je 1950 Saldun, Trogir. Brisana je odlukom Lučke kapetanije Split br. 5871/56.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

Prema kazivanju Radman Nikole ovu gajetu je iza II. svjetskog rata od obitelji uzela Ribarska zadruga Maslinica. Nikola također ima saznanja o njejoj konačnoj sudbini. Kaže da je povučena na kraj na Drveniku i tamo se raspala.

Radman, Nikola je nažalost preminuo početkom 2022. godine u 97. godini. Bio je odličan sugovornik i veliki poznavatelj mora i brodova. Prilikom svog vjenčanja 1956. godine naveden je kao motorista po zanimanju.

Radman, Grgo (1889.-1963.), njegov unuk, Gromko (1957.-), rođak Perica (1957.-), supruga mu, Tonka rođ. Mojtić (1892.-1962.). Arhiva obitelji Radman, Nikole pok. Grge.

Tradicija ribolova u ovoj obitelji duža je od jednog stoljeća, a Grgo Radman kao najstariji sin Antuna (1865.-?) bio je zastupatelj. Njegova braća Marin i Dinko su prema kazivanju Nikole Radmana pok. Grge (1925.-2022.) emigrirali u Argentinu. Vjerojatno se i Grgo, visok 1,60 m, tamnokos i zelenook, pokušao skrasiti u Americi doputovavši 1907. brodom SS Francesca iz Trsta u New York zajedno sa, također osamnaestogodišnjim Ivanom Klarićem iz Srednjeg Sela, a prema zapisima imigracijske stanice Ellis Island¹¹. U to vrijeme prvi rođaci njegova djeda Grgura po kojem je dobio ime, sinovi Grgurova brata Mladena, Toma (1852.-?) i Antun (1854.-?) kupuju 4 komada mreža za srdele

¹¹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:JXJJ-PYX>

zvanih *vojge* i trebaju popraviti brod i mreže koje već posjeduju što saznajemo iz njihove molbe Lučkom zdravstvenom poglavarstvu u Splitu 1907. godine. Međutim Grgo se vraća, a u doba talijanske okupacije bio je seoski glavar.

U uredu C. K. Lučkog Zdravstvenog Poglavarstva
 Matlinica br. 3 Studenoga 1907

Prijetnici pristupiti
 Počovani pristupiti braca Tome i Ante Radmana pok. Mladina
 iz Matlinice te odnosa od laci 12 listopada 1907. br. 5224 C. K.
 Lučkog Zdravstvenog Poglavarstva u Splitu. posvetkovanu
 da izjave na razjasnjenje njihove Molbe u Listopada 1907 koje
 sretva ribanja Hane Kufiti, odgovorise;

Mi Hanim Kufiti i Komada
 srodelskih mreza vojga, a oim toga
 potribujemo popraviti masu lađu,
 i naše mreze koje posjedujemo.

Pročitano potvrđeno i potpisano

+ Kuz. braca Tome i Ante Radmana
 pok. Mladina

Dokument u arhivi Jakše Radmana.

Mlađi, Antun, oženio je Mariju Glavurtić, tetu (očevu sestru) od Glavurtić, Marina pok. Ante, zvanog Marinac (1885.-1965.) pa suvlasništvo nad leutima Sveti Nikola i Sloga i tratama potegačama (mrežama za sredele) vjerojatno proizlazi iz složnih rodbinskih veza.

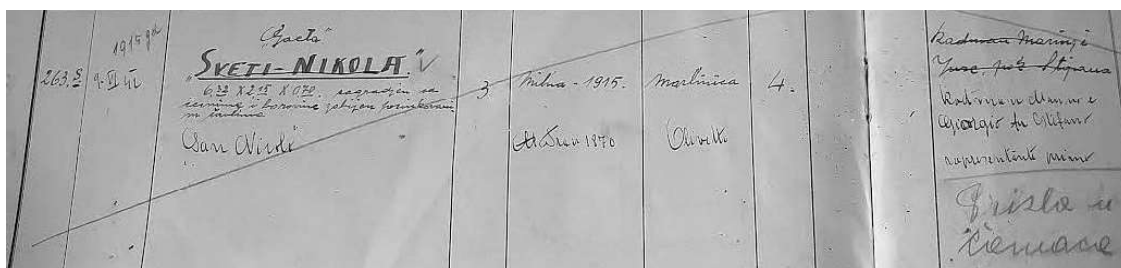
GRGINI I MARINČEVI

26 S-motorni leut **SVETI NIKOLA**

Vlasnici: Radman, Grgo pok. Ante i Glavurtić, Marin pok. Ante iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1927.

9,00 x 2,80 x 0,90, materijal gradnje nije naveden, nosivosti 3,5 t, broj posade 7, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 13.03.1928. te 24.06.1942. Izgrađen u Korčuli 1927. u brodogradilištu poznatog korčulanskog brodograditelja Vicka Sesse¹² koji je izdao svjedodžbu o gradnji, viđeno u Lučkoj kapetaniji Korčula dana 02.03.1927. pod brojem 22/27. Služio je za obrtni ribolov te imao motor Kavendel KS 20, nafta 5kg/sat, 6 NM/sat. U januaru 1947. postavljen je motor tipa Bako sa 1 cilindrom, troši 2,5kg nafte, vozi 6 N/m. Prešao u predbilježbu ribarica na strani 8, redni broj 37.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

971 S- leut **SLOGA (Concordia)**

Vlasnici: Glavurtić Marin pok. Ante i Radman Grgo pok. Ante iz Maslinice, svaki po 12/24.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1895.

7,94 x 2,70 x 1,14, sagrađen od drva, zabijen pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 3 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 21.04.1938. te 24.06.1942. Zastupatelj je Glavurtić, Marin pok. Ante. Kupoprodajni ugovor od 28.04.1937. ovjeren od Sreskog Suda u Hvaru pod Ov.br.36/37. Služio je za obrtni ribolov, ne zna se gdje i kada je uništen, ne postoji u Maslinici od 1949.

¹² Vinko Ivančević, Vicko Sessa Nikolov, korčulanski brodograditelj iz prve polovice XX.stoljeća, 1993.

97/3	21.10.1928	leut ✓ <u>SLOGA</u> 1794 X 270 X 114 met. zapremina 21 stonog broj. ribarski posuda. na imenarima bez slova. "Concordia"	3. /1928/	Trogište 1928. Luzaka 1928	Maslinica Olinabro	5. 5	Uspostavljen prema posuda Radman Jozo pos. 4 tona mazi p. 12 stonog sadržatelj: prvi - Uspostavljen: članovi Antonić Radman Jozo de. Radman Rapparentanti primar
------	------------	---	--------------	-------------------------------	-----------------------	---------	---

Upisnik: Predbilježba ribarskih lada

MANDUKINI

2042 S-gajeta **MARIJA**

Vlasnik: Radman, Ante pok. Ivana iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1928.

6 x 2 x 0,7, materijal gradnje nije naveden, nosivosti 2 t, broj posade 4, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje Trogir od 21.02.1928. Nadnevak upisa je 15.10.1928., a služila je za zabavno ribarenje. Crvenom bojom piše da je u zadrugi (moguće da je bila u jednoj od dvije masliničke ribarske zadruge. U Očevidniku izdatih baždarskih listova brodovima mjerenim po III. pravilu na ime Ribarska zadruga i drugovi iz Maslinice upisane su 1954. godine dvije gajete pod tim imenom, Marija 330-ST i Marija II 328-ST. Međutim pošto taj upisnik osim zapremnine u reg. tonama, registarskog broja, te kada je baždarski list izdan i tko ga je izdao, nema drugih podataka za usporedbu kao što su godina i mjesto gradnje ili mjere i materijal od kojega je brod sagrađen teško je zaključiti radi li se o ovoj gajeti. Prešla u predbilježbu ribarica na str.7., redni br. 35.

2042	15.10.1928	Ante <u>MARIJA</u> 6 x 2 x 0,7	2.	Trogir-1928.	Maslinica	4.	Radman Ante pok. Ivana u zadrugi Društvo stara
------	------------	--------------------------------------	----	--------------	-----------	----	--

Upisnik: Predbilježba ribarskih lada.

Ante Radman (1881.-1933.) bio je sin Ivana (1829.-?) i njegove druge žene Marije Lukan (1852.-?) iz Srednjeg Sela. Ivan je s prvom ženom, Ivanom

Petric(1835.-1869.) imao dvije kćeri. Na krštenju prve kćeri, Ivane (1863.-1863.) u crkvi Svetog Nikole u Maslinici kumovi su bili Ferdinando Giusto Zamora, kapetan iz Venecije i Cattarina Rochetti iz Dubrovnika¹³. Obje kćeri umrle su kao dojenčad. S drugom ženom Ivan je imao osmero djece, teško se živilo, stoga ne čudi što se Ante, koji nije bio najstariji sin, odlučio na odlazak u Ameriku. Među narodom se priča da je u Ameriku otišao ostavivši na Šolti trudnu djevojku, Mariju Terezu Županov (1880.-1956.) i da se vratio tek kada mu je sin, Vicenco, imao 7 godina te je oženio. Kada je pir dolazio maloga Vicenca su sjeli na tovara i tako ga doveli iz Srednjeg Sela u Maslinicu. Kad je kuma Manduka, kako su je zvali, bila već starija, tadašnje curice išle su s njom u pašu i šalile se pitajući je kako se to udala, a imala je Vicenca od sedam godina. Ona im je duhovito odgovarala da joj je Ante *tija samo bokun merla vidit i eto tako se to dogodilo...*¹⁴. Međutim nije lako bilo biti žena na Šolti u to vrijeme. Živjelo se siromašno, puno radilo, umiralo, a muškarci su se vrlo često ženili nekoliko puta, a žene bi u brak stupale našavši djecu od prijašnjih žena, imale bi i svoju djecu, ali vjerujem da su bile dobre maćeha jer su i same dolazile iz takvih obitelji. Marija je bila jedino dijete Andrije Županova i njegove druge žene Magdalene (Mande, 1851.-1891.) Gvozdenović koja je umrla kada je Mariji bilo jedanaest godina. I sama Mande, od koje Marijin nadimak Manduka vjerojatno potiče, je jedina kći iz drugog braka svog oca Mate koji je sa tri žene imao osmero djece, a Mande bez svoje majke ostaje kao dvogodišnja djevojčica. To što Antun i Manduka nisu bili oženjeni kada se rodio Vicenco (1904.-1985.) vjerojatno je posljedica neimaštine. Antun je bio drugi sin, a Manduka je ostala sama sa starim ocem i polubratom, Tomom, koji je od nje bio stariji 14 godina. Nisu imali gdje osnovati obitelj pa se Antun u ljeto 1906. odlučuje otići u Ameriku iako nije znao ni čitati ni pisati, parobrodom *Francesca* iz Trsta za New York gdje se u Camdenu smjestio kod prijatelja (ili rođaka-u zapisu to nije jasno) Jerka Radmana. Po zanimanju je naveden kao mornar, neoženjen¹⁵. Nije Manduki sigurno bilo lako u tom periodu, ali nakon nekoliko mjeseci, vjerojatno čim je osigurao posao i nešto novca, Anton se vraća i 11.02.1907. ženi je¹⁶ (znači da mali Vicenco nije imao

¹³ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QSQ-G99X-FHN3?i=75&wc=9R24-PTB%3A391644801%2C392053501%2C392053601&cc=2040054>

¹⁴ Filip Galović, Govori otoka Šolte, Općina Šolta, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb, 2019.

¹⁵ New York passenger arrival lists(Ellis Island)1892-1924. <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C95M-V9D1-4?i=543&cc=1368704>

¹⁶ Srednje Selo, Stanje duša od 1883.-1920.

sedam godina prigodom vjenčanja svojih roditelja nego nepune tri) pa u svibnju iste godine opet odlazi, ovaj put parobrodom *Panonia* iz Rijeke u New York te dalje u Chicago¹⁷, a Manduka rađa sina, Ambroza (1907.-1980). U Americi ostaje nekoliko godina, vraća se, a nakon rođenja kćeri Marije 1911. opet odlazi 1912. u ljeto, legendarnim parobrodom *Carpathia* koji je nekoliko mjeseci prije spašavao brodolomce sa Titanika¹⁸. 1911. umire Mandukin otac pa joj od bliske obitelji ostaje samo polubrat, Toma koji je nesretno završio 1924. Naime pronađen je u kabini teretnog parobroda *Majdan* koji je bio usidren u splitskoj luci. Naveden je kao ložač po zanimanju, a umro je od infarkta¹⁹.

Ova gajeta i nije mogla imati drugo ime nego *Marija* jer i Antine i majka i žena i kći nosile su to ime. Najmlađa, kći Marija, udala se za kapetana Ljubomira Mihovilovića koji je bio jedan od zapovjednika legendarnog školskog broda *Jadran* koji je za plovidbu osposobio pomorce Kraljevine Jugoslavije, Kraljevine Italije, SFRJ pa sve do Crne Gore pod čijom zastavom danas plovi²⁰.

Ne čudi što je gajeta upisana namjena za zabavno ribanje jer je Antun nakon povratka iz Amerike u vrijeme kada je gajetu kupio bio imućan čovjek za šoltanske prilike. 1927. godine nakon zajedničke obiteljske fotografije Anton planira odlazak u Argentinu sa starijim sinom, Vicencom, ali pošto je Vicenco stasao za služenje vojnog roka sa ocem odlazi Ambroz koji tamo ostaje čitav život. U zapisu o njegovoj smrti može se iščitati da je živio u pokrajini Buenos Aires u gradiću Ensenada gdje je držao krčmu²¹. Anton se nakon pet godina vratio kući sa namjerom da opet otiđe u Argentinu, ali sudbina je odredila drugačije. S obitelji Purtić iz Srednjeg Sela bio je povezan kumstvom pa je Filiciju Purtiću posudio novac kada su braća Purtić 1928. kupili udio u motornom trabakulu *Vardar*. Josip Purtić (1934.-) zaboravio je točnu sumu, ali misli da se radilo o više od 10.000 dolara. Uvjet za posudbu je bio da nitko ne smije za nju znati, a naročito Antunova žena, Manduka. 1933. Antun umire od posljedica upale pluća. U to doba u Maslinici je bio običaj da se životinje stave na otočiće ispred luke. U Antunovom slučaju radilo se o magarcu koji je bio na Ruduli i kojega je trebalo vratiti u Maslinicu. Magarac je boraveći na Ruduli malo podivljao i

¹⁷ New York passenger arrival lists(Ellis Island)1892-1924. <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C9R8-HSTN-7?i=549&cc=1368704&personUrl=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3AJXL6-8M7>

¹⁸ New York passenger arrival lists(Ellis Island)1892-1924<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C9TZ-SQQ4-J?i=502&cc=1368704&personUrl=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3AJJ1V-5Q9>

¹⁹ Novo doba broj 50 od 29.02.1924.

²⁰ Facebook stranica Split kroz povijest, administrator Davor Pelaić

²¹ Argentina cemetery records 1882.-2019., digitalizirani arhiv.

Antun se prilično namučio i dobro oznojio dok ga je uhvatio i ukrcao u brod. Puhao je jak maestral. Antunov unuk, Vinko, priča da se oznojio kopajući gustirnu, no ili jedno ili drugo, a vjerojatno oboje koštalo ga je upale pluća te na koncu i života. Nakon njegove smrti Felicijo Purčić je iznenađenoj Manduki pošteno vratio novac. Mandukina kći Marija bila je krsna kuma Felicijevom sinu, Josipu, koji mi je ovo ispričao na znanje budućim naraštajima.

Antica i Vicenco Radman. Arhiva obitelji Vinka Radmana pok.Vicenca.

Mali Vicenco koji je prisustvovao vjenčanju svojih roditelja, oženio je Anticu (1912.-2000.), sestru Grge Radmana (GRGINI) koja na fotografiji drži starijeg sina, Antu (1938.-2016.) Iza njih je gajeta Marija koja je završila svoj put izvučena na kraj ispod dvorca u Maslinici gdje se raspala vjerojatno u vihoru II. svjetskog rata.

LUIĐOVI I PJEROVI

1693 S-drvena gajeta *DAR BOŽJI* (Maria)

Vlasnici: Radman Vjekoslav i Petar pok. Ante iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1928.

5,96 x 2,90 x 0,80, nosivosti 2,5 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje, Trogir, 4.1.1928. Zastupatelj je Radman Vjekoslav. Nadnevak upisa 13.02.1928. te 18.5.1942. U primjedbama piše da služi za obrtni ribolov te da je svičarica u zadrugi.

26.06.1954. u Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjerenim po III. pravilu nalazimo gajetu Marija, Vlasnik je Ribarska zadruga Maslinica, nosivost 2,28 t, registarska oznaka 330 ST. Moguće da se radi o istoj gajeti.

1693	13-5-1928	Sveta de bina DAR-BOŽJI	2,5 t.	Trogir-1928.	Maslinica	5.	Radman Vjekoslav i Petar pok. Ante gajeta - bina
6	17-5-1942	Marija		Stari 1942	Oliveno		Radman Vjekoslav i Petar pok. Ante Reke 12
		Štup - 5,96 Štup - 2,90 Alu - 0,80		Prilozi i fotoizjave ribarica na strani 7 Redov. br. 34.			Antunović Koppe i ostale Radman Vjekoslav i Petar

Upisnik: Predbilježba ribarskih lada.

Radmani iz ove grane obitelji spominju se kao ribari u matičnim knjigama već u prvoj polovici 18. stoljeća. Vjekoslav i Petar sinovi su Antuna Radmana (1853.-?) i Filipe Koludrović (1854.-) iz pomorske obitelji iz Stomorske. Bila je sestra Dominika (Dinka), zvanog Menego. Njegova obitelj je imala suvlasništvo nad trabakulom *Zvonimir* skupa sa masliničkom obitelji Jurić.

Antunov otac Marko (1823.-?) bio je član crkvenog upravnog vijeća 1879. godine jer u to doba maslinička bratovština sv. Nikole još nije osnovana, zajedno sa *conteom* Petrom Albertijem, nosiocem patronatskog prava, Nikolom Glavurtićem pok. Mate, Inocentom (Mladenom) Radmanom pok. Ilije i

Srećkom Radmanom pok. Bartola²². Prilikom Antunovog rođenja 1853. godine kum mu je bio Angelo Simoni, pomorski kapetan iz Bisceglie (gradić istočno od Napulja) jer u Maslinicu iz tog doba uplovljavali su mnogi brodovi i kumske veze sa stranim kapetanima su česte u masliničkim maticama. Anton se rodio nepuna dva mjeseca nakon vjenčanja svojih roditelja pa je njegov otac Marko u crkvenim knjigama potpisao izjavu da je Anton njegovo dijete²³. Antunov sin Vjekoslav, zvan Luidi (1893.-1971.) kako nije bio prvorodeni sin otišao je za zeta u kuću svoje žene Marije Radman (1898.-1963.). Marija je bila jedinica, kći Marina Radmana (1869.-1897.) i Dujke Glavurtić (c1871.-?). Rodila se nakon što joj otac u dobi od 28 godina umire od upale pluća. Majka joj, Dujka, se preudala kad je Marija imala 11 godina u susjednu familiju za Radman, Petra, a Mariju je ostavila s tetom da ne izgubi stanje. Marijin život nije bio lagan, jer osim što se bavila poljskim radovima, na vesla je išla na ribe, što ne čudi jer ipak je njena majka Dujka sestra Šimuna Glavurtića pok. Lovre (Kavotovi, najpoznatiji maslinički ribari) sve dok se nije udala za Luidu. Imali su sedmoro djece. Jedno dijete je mrtvorodeno, Toni je umro u dobi od 4 godine, Jozo je stradao u II. svjetskom ratu u uvali Šešula kao četrnaestogodišnjak u savezničkom bombardiranju. Tri kćeri su se udale za ribare i pomorce, a najmlađi sin Ivo je bio pomorac. Na fotografiji *Bodulske ribarice* vjerojatno nisu Šoltanke, a možda baš i jesu. Međutim ta fotografija koju je fotografirao amater negdje prije 1937. uz napomenu da se ne zna gdje je snimljena i tko su žene na slici dočarava i Marijin život i život svih naših otočanki koje su se s uzburkanim morem života često morale nositi same. Kopati u polju, podizati djecu, brinuti o kući i starčadi pa onda na more, na vesla, uloviti ribu, prodati je što je nakada značilo veslati po čitavu noć, a ujutro nastaviti sve iznova i to još sa širokim osmijehom na licu.

²² Baščina br. 26, urednik Dinko Sule, Grohote, 2017.

²³ Hrvatske crkvene knjige 1516.-1994.digitalni arhiv, <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q57-899X-NS5K?i=11&wc=9R24-BZK%3A391644801%2C392198001%2C392198002&cc=2040054>

Bodulske ribarice prije II.svjetskog rata. Foto:Richard Fuchs, preuzeto sa bloga Damire Skansi *Kužina s pogledom*.

Fotografija u arhivi Danice Radman, rođene Begović. Na fotografiji, snimljenoj vjerojatno prigodom blagdana svetog Nikole, zaštitnika Maslinice je desno od biskupa don Ante Čipčić koji je na Šolti službovao u periodu od 1965.-1973. Desno od njega je Vjekoslav Radman, Luidijev unuk, rođen 1961. Luidi je umro 1971. tako da je ova fotografija nastala vjerojatno u drugoj polovici šezdesetih godina prošlog stoljeća. Luidi je desno u prvom planu, između njega i križa je Glavurtić Petar (1912.-1992.), a desno od Luidija je Marin Radman, Savo (1904.-1983.). Iza njega izviruje tamnokosa glava Marina (Mima) Radmana (1911.-1975.) Križ nosi Nikola (Mikula Mimov) Radman (1914.-1980.)

Vjekoslav i brat mu Petar su imali velike mreže, plivarice, lovili su i solili srdele. Petar (1895.-1963.) je bio oženjen Marijom Radman (1898.-1982.), a njegova sestra Anđela-Zanze (1890.-1974.) je bila udata za Marijinog brata Antuna (1891.-1979.). Kao i ostali Radmani i obitelj Petrove žene, Marije, je bila pomorsko ribarska obitelj koja se bavila i poljoprivredom te bila aktivna u društvenom životu. Njen mlađi brat Fabjan bio je mornar na trabakulu Skladna braća u vlasništvu Marina Jurića²⁴, a djed Mate (1836.-?) i brat mu Felicij (1818.-1900.) na čelu masliničke bratovštine sv. Nikole u vrijeme kada su se sukobili sa conte Petrom Albertijem. Odluka bratovštine pod nazivom *Sklad bratski od Maslinice* od 16.08.1892. između ostalog kaže da ako bi se našao netko tko bi pomogao *conteu* Petru bilo brodom, bilo životom da će biti izbačen iz bratovštine. I iz ovog dokumenta možemo iščitati važnost i status broda u tadašnjem životu Maslinčana. Inače od 22 bratima samo se Felicio potpisao dok su ostali stavili križ²⁵. Radman Petar, ribar iz Maslinice bio je u privremenoj upravi općine Grohote u ožujku 1936.²⁶. Marijin i Petrov sin, Tomislav, je bio pomorac, a bavio se i prijevozom vapna. Uz plivarice obitelj je imala i mrežu zvanu *trata*. Jedan od brodova je u II. svjetskom ratu bio patrolni čamac u sastavu šoltanske flote, ali nakon rata nije vraćen obitelji već je ostao u Tučepima kao hotelski brod za vrijeme gradnje hotela²⁷.

Obitelj Petra Radmana, s lijeva na desno nevjesta Marija (1934.-2011.), supruga Marija (1898.-1982.) i sin Tomislav (1931.-1988.) Fotografirano na izložbi *Fotokronologija o Maslinici - Sve ove godine*, autora izložbe Jakše Radmana i Venere Stojan. Maslinica, 21.08.2021.

²⁴ Upisnik ukrcaja i iskrcaja mornara. Arhiva Renato Alajbeg.

²⁵ Baščina br. 26, urednik Dinko Sule, Grohote, 2017.

²⁶ Jadranski dnevnik broj 75 od 30.03.1936.

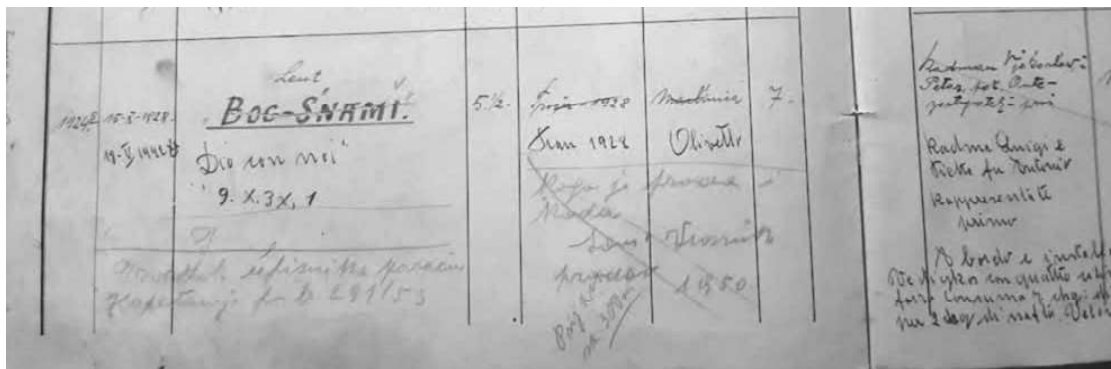
²⁷ Kazivanje Nikše Radmana pok. Petra.

1924 S-leut **BOG S NAMI** (*Dio con noi*)

Vlasnici: Radman Vjekoslav i Petar pok. Ante iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1928.

9,00 x 3,00 x 1,00, nosivosti 5,5 t, broj posade 7, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje, Trogir, 26.2.1928. izdana od Antonia Katalinića pok. Ivana. Zastupatelj je Radman, Vjekoslav. Nadnevak upisa je 15.10.1928. te 18.05.1942. U rubrici primjedbe piše da služi za obrtni ribolov, da je postavljen pomoćni motor marke Vestigkos od 15 KS, 4 cilindra sa paljenjem na magnet, troši 7 kg goriva (nafte), brzina 6-7 milja na sat, dva rezervoara od 20kg goriva, vidi zap. broj 556/36. Na marginama piše da ga je vlasnik 1950. prodao Udbi u Dubrovnik.

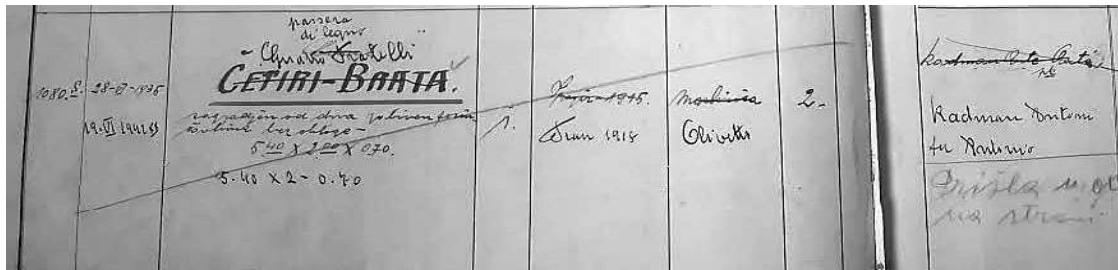
Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

1611 S-drvena gajeta **PRAVEDNA** (*Margherita*)

Vlasnici: Radman, Vjekoslav i Petar pok. Ante iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1928.

6,80 x 2,36 x 0,90, nosivosti 3 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje, Trogir, 06.06.1928. izdana od brodograditelja Antonia Katalinića pok. Ivana. Zastupatelj je Radman, Vjekoslav. Nadnevak upisa je 15.10.1928. te 18.05.1942. U rubrici primjedbe piše da je služila za obrtni ribolov te da je 1950. prodana poduzeću Lubin (Saldun, Trogir). Briše se odlukom Lučke kapetanije Split Br.5871/56.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

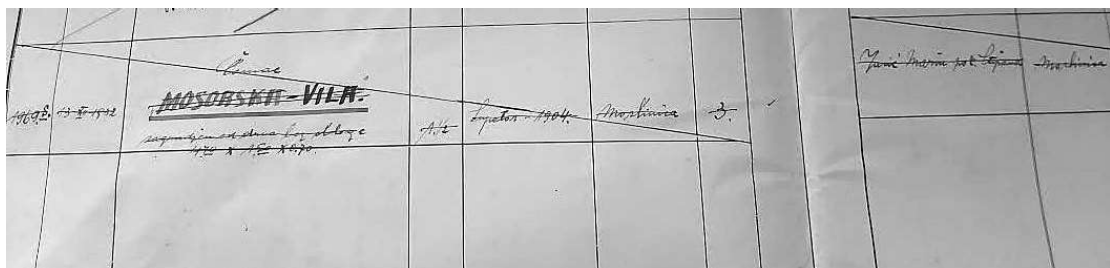
JURIĆI

1969 S-čamac **MOSORSKA VILA**

Vlasnik: Jurić Marin pok. Stipana iz Maslinice

Mjesto i godina gradnje: Supetar, 1904.

4,70 x 1,50 x 0,70, sagrađen od drva bez obloge, nosivosti 1,5 t, broj posade 3, luka pripadnosti Maslinica. Kupoprodajni ugovor potpisan i ovjeren od općinske uprave Grohote 28.09.1927. Nadnevak upisa je 13.12.1932. U rubrici primjedbe piše da je služila za sportski ribolov te da je brisana uslijed odluke Lučke kapetanije I. reda Split od 20.04.1938. broj 1541/38, prešla u obrojene lađe luke pripadnosti Maslinica broj 4 na ime istog vlasnika (vidi zapisnik broj 345/38).

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

U Upisniku obrojnih lađa ovaj čamac upisan je kao Morska vila. Brisana je 1956.²⁸. O Marinu Juriću pok. Stipana više piše u tekstu o Upisniku ukrcanja i ukrcanja mornara.

²⁸ Upisnik obrojnih lađa. Arhiva Renato Alajbeg.

PUJKOTOVI i PENSINI

947 S-gajeta *MILICA*

Vlasnik: Begović, Mate pok Jure iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1924.

6,30 x 2,30 x 0,80, nosivosti 3 t, broj posade 4. Kupoprodajni ugovor ovjeren od Kraljevskog Kotarskog Suda u Trogiru 17.02.1930. nadnevak upisa je 29.04.1930. Luka pripadnosti je bila Donja Krušica, ali odlukom Lučke kapetanije I. reda Split, broj 13644/38 ispravljeno je u Maslinica. U vlasničkim podacima piše da je vlasnik Begović, Mate pok. Jure umro te je upisan novi vlasnik Begović, Vicko pok. Mate. U rubrici primjedbe piše da je brod služio za obrtni ribolov te da je prešao u očevidnik čamaca na strani 58.

28.08.1953. nalazimo je u Očevidniku izdatih baždarskih listova brodovima mjeranim po III. pravilu. Vlasnik je isti, luka pripadnosti Maslinica, nosivost 2,71 t, registarska oznaka RO 58.

Begović, Mate, (1870.-?) vlasnik ove gajete oženio je Mariju Paladin zvanu Milica (1869.-?) po kojoj je gajeta dobila ime. Mate je umro vjerojatno prije II. svjetskog rata pa je kao vlasnik upisan njegov sin Vicko (1906.-1984.) I Mate i njegov brat Ivan (1877.-1964.) bili su u Americi. Mate je u Ameriku otišao godinu dana nakon rođenja sina Vicka parobrodom *Citta di Napoli* kod rođaka Petra²⁹. Matin sin Vicko u crkvene matice upisan je kao pomorac, a više o njemu sam pisala u prošlom, 30.broju Baščine uz motorni jedrenjak, kuter *Leon*. Milica je preživjela rat. Raspala se nakon rata na žalu u Donjoj Krušici.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

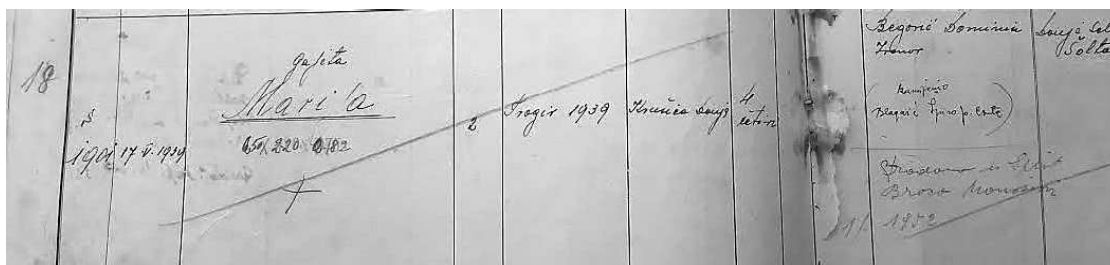
²⁹ New York passenger arrival lists(Ellis Island)1892-1924. <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C95S-TTK3?i=350&cc=1368704&personUrl=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3AJXLD-L57>

1901 S-gajeta **MARIJA**

Vlasnik: Begović, Dominik, Ivanov iz Donjeg Sela (zamijenio Blagaić Špiro pok. A) iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1939.

6,50 x 2,20 x 0,82, nosivosti 2 t, broj posade 4, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 17.05.1939. Svjedodžba gradnje od 22.04.1939. izdana u Trogiru od brodograditelja Ruso Nikole, viđeno od Lučke kapetanije II. reda u Trogiru pod brojem 600/39. Služila za obrtni ribolov, brisana na osnovu odluke Lučke kapetanije Split pod brojem 7614/52 jer je prodana u Split Braci Morosinu.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

Begović Dominik (Dominko, 1909.-1982.) treći je sin je Ivana (1877.-1964.) i Radetić Tereze (Tere, 1881.-1960.). Ivan je mlađi brat Mate, vlasnika gajete Milica. Dominik se ženio dva puta. Prva supruga, Ana Kalebić, je umrla dok im je sin, Vicko (1930.-) bio beba, braneći imanje od požara. Druga supruga je bila Štefanija Meštrović-Štefe (1902.-1977.) sestra Josipa, Beže, Meštrovića, vlasnika leuta *Sv. Nikola* i čamca *Tomislav*. Njegovi potomci sjećaju se komina kod Pensinih gdje su proveli mnoge ugodne trenutke u dugim, zimskim večerima i ljubavi kojima ih je kao djecu obasipala teta Štefe. Ona i Dominik imali su jednog sina, Ivana, koji je umro u dobi od 15 godina. Bila je to velika žalost u obe obitelji. Gajeta je nazvana po Mariji Paladin (1869.-?), Dominikovoj baki s očeve strane. Blagaić Špiro (1908.-1959.), koji je u maticama upisan kao pomorac, prvorođeni je sin Ante (1873.-1943.) i Ivanice Kalebić (1888.-1969.) i moj djed. Više o njemu sam pisala u prošlom broju Baščine uz motorni kuter Leon.

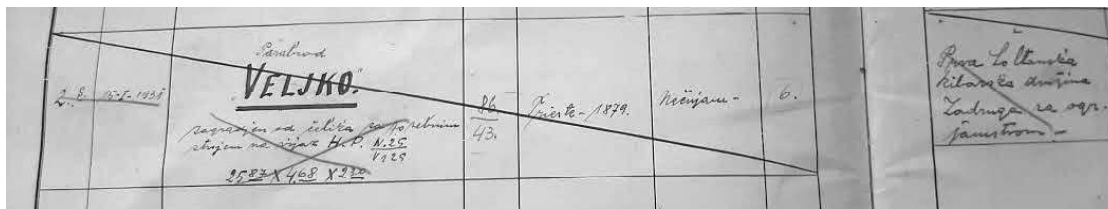
PRVA ŠOLTANSKA RIBOLOVNA DRUŽINA KRNJAČINI

2 S-parobrod *VELJKO*

Vlasnik: Prva šoltanska ribolovna družina, Zadruga sa ograničenim jamstvom iz Maslinice

Mjesto i godina gradnje: Trst, 1879.

Sagrađen od čelika sa posebnim strojem na vijak, KS 25/125, 25,87 x 4,68 x 2,30, nosivosti 86/43, broj vojske 6. Luka pripadnosti je Nečujam, vjerovatno zbog veličine broda i sigurnijeg veza. Kupoprodajni ugovor od kraljevskog bilježnika u Splitu, Kambara od 10.12.1930., broj 1237. U rubrici primjedbe piše da je služio za obrtni ribolov te da je brisan uslijed odluke Lučke kapetanije I. reda Split, broj 3184/37 od 23.03.1937.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

1930. na Šolti je osnovana ribarska zadruga³⁰ točnog naziva **Prva šoltanska ribolovna družina, Zadruga sa ograničenim jamstvom iz Maslinice**. Posjedovala je motorni ribarski brod *Triton* kojega je prodala ribarima iz Okruga kojima je to bio prvi motorni ribarski brod te kupila parobrod *Veljko* od brodovlasničke, plemićke obitelji Duboković, Nadalini sa otoka Hvara (Jelsa) da bi otpočela ribolov na otvorenom moru³¹.

Duboković, Frano Keko 1889. u Rijeci osniva firmu NAD koja je 30 godina upravljala poslovima veletrgovine vinom kao filijala očeve tvrtke u Jelsi. 1907.-1919. predsjednik je riječke Trgovačko-obrtničke komore, član Saveza trgovaca na Sušaku, dugogodišnji predsjednik Prekomorske plovidbe d.d. i član Upravnog odbora Jadranske Banke. Kada je Banka propala u velikoj ekonomskoj krizi 1929. godine, od infarkta umire, ali njegov dug, jer je jamčio svojom imovinom, dakle dug časti preuzima njegov mlađi brat Jure Duboković po čijem je sinu ovaj parobrod dobio ime te vjerojatno teška srca 10.12.1930. za 210.000 tadašnjih dinara prodaje *Veljka* zadruzi Prva Šoltanska Ribarska

³⁰ Monografija otok Šolta, Miro A. Mihovilović i suradnici, Zagreb, 1990

³¹ Novo doba broj 246 od 21.10.1931.

Družina iz Maslinice koju zastupaju Predsjednik uprave Toma Sinovčić pok. Marina iz Donjeg Sela, njegov brat Špiro Sinovčić kao član uprave te Ćiril Gomojić pok. Ante iz Grohota kao član uprave³². Toma (1886.-?) i Špiro (1890.-1952.) Sinovčić dvoje su od desetoro djece Marina (1840.-1921.) i Domenike Blagaić (1845.-?). Troje su pokosile zarazne bolesti, a od preostalih sedmero prvi u Ameriku odlazi najstariji, Antun (1869.-1949.). 1904. pridružuje mu se u Chicagu Antun mlađi (1878.-?)³³. 1908. osamnaestogodišnji Špiro, smeđokos, sivih očiju i s ožiljkom na bradi odlazi u Chicago kod brata Andrije (1875.-?)³⁴ kod kojega 1920. opet dolazi i Toma³⁵. Toma 1929. ponovo putuje u Ameriku, ovaj put kod prijatelja Antona Mladinova u New York, a iz ovog zapisa se vidi da je u Americi proveo s manjim prekidima već 23 godine te da je oženjen Ivanicom koja živi u Donjem Selu. Slobodno se može reći da iza kupovine *Veljka* stoji mnogo teških, radnih godina u Americi. Andrija, Špiro i Toma podižu 1921. spomenik svojim roditeljima i sestri Pavici. Crkvene matice Donjeg Sela XX. stoljeća spominju samo najstarijeg, Antu te Špira koji je 1922. oženio Tomicu (Tomažinu) Mihotović (1902.-1985.). Međutim iz Kupoprodajne pogodbe koju je moj djed Špiro Blagaić pok. Ante (1908.-1959.) sklopio sa Tomom Sinovčićem saznajem da je predsjednik Prve šoltanske ribolovne družine, Toma, 1951. bio službenik Direkcije luka srednjeg Jadrana nastanjen u Splitu. Također se iz diobe braće Sinovčić, pok. Marina, vidi da je 1929. Anton (1875.-?) mrtav te da se imovina dijeli između četiri preostala brata. Diobu od 28.08.1929. potpisuje u Grohotama tadašnji načelnik I. Cecić.

Brodu je luka pripadnosti bila Nečujam, vjerojatno zbog veličine broda, sigurnijeg veza, a po kazivanju Dinka Sule, Ćiril Gomojić je imao ribarsku kućicu u uvali Potkamenica.

O Ćirilu Gomojiću pisala sam u prošlom, jubilarnom broju Bašćine (30) jer je Ćiril bio suvlasnik i motornog kutera Lastavica 1939. koja je tada bila ribarski brod. Veljko je kupljen početkom prosinca 1930., a Ćirilu je na Badnjak iste godine izdana pomorska knjižica. Iduće ljeto na *Veljku* je vođa palube pod zapovjedništvom Marka Čaleta pok. Mate.³⁶ Potomak je poznatih pomorskih šoltanskih obitelji po ženskoj lozi, Markoč iz Grohota i Bezić iz Stomorske.

³² Kupoprodajni ugovor br.1237.od 10.12.1930.sastavljen od strane Kraljevskog notara u Splitu dr. Petra Kambera. Državni arhiv u Splitu.

³³ https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-G16R-9LB3?i=144&cc=1368704&per_sonaUrl=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3AJFBV-PWB

³⁴ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C95R-ZSZY-Z?i=1157&cc=1368704>

³⁵ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C9PT-L936-G?i=1303&cc=1368704>

³⁶ HR-DAST 11. Lučka kapetanija I. reda Split.

U poznim godinama Ćiril je imao uroloških problema pa 1968. objavljuje u novinama javnu zahvalu osoblju kirurškog odjela koji su mu uspješnom operacijom spasili život, među njima i našim Šoltanima, sestri Tonki Tičina i dr. Miru Mladinovu³⁷.

Parobrod Veljko u riječkoj luci početkom XX.st. Fotografije je na stranicu www.lokalpatrioti-rijeka.com priložila gospođa Lukrecija Benković Duboković.

Poledina kupoprodajnog ugovora³⁸.

³⁷ Slobodna Dalmacija od 22.06.1968. Digitalni arhiv.

³⁸ HR-DAST-11, Lučka kapetanija I. reda, Split.

Redni broj	Ime, signalni znak raspoznavanja, luka pripadnosti, vrst, materijal gradnje, nosivost, brzina i gaz broda	M e r e			Tonaža registra brutto netto	Konjske sile nominalne inducirane	Mesto i godina gradnje
		dužina	širina	visina			
85	Velebit JTQF Šibenik Pv. - č. - 70 - 8'0 - 2'0	28'1	4'8	2'3	100 53	31 260	Lussinpiccolo 1913
86	Veljko JTRF Jelsa Pv. - ž. - 85 - 8'0 - 1'8	25'3	4'7	2'3	86 43	25 125	Trieste 1879

Iz pomorskog godišnjaka 1927. www.lokalpatrioti-rijeka.com

Veljko, kojim se prevozila i hrana i *cimenat* i vojska, počeo je obavljati dubinski ribolov kočom te ribario po svim kanalima srednje Dalmacije. Prva šoltanska ribolovna družina iz Maslinice imala je i svoje prodavaonice, diktirala je cijenu ribe te opskrbljivala, ne samo Split već i Beograd i Zagreb³⁹. Početak nije bio lagan jer je osnutak ove družine bio najavljen u ljeto 1929. godine s ulogom od 300.000 dinara, ali zbog problema sa motorom i vitlom propuštena je izvrsna ribolovna sezona, a družina se i prije službenog osnutka našla u financijskim poteškoćama⁴⁰. Nakon tri godine rada zadruga je likvidirana zbog nerentabilnosti⁴¹ iako je razlog bio vjerojatno visoke cijene pogonskog goriva uvećane državnim nametima te riba koja se ne bi imala kome prodati. Nikola Radman (1925.-2022.) se sjećao da je *Veljku* jedno vrijeme pogon bio na drva, da je na njemu navigavao Vicenco Glavurtić, Boškov te da je brod završio u Omišu. *Veljko* je u studenome 1934. vezan za splitsku rivu te je s njega ukraden ribarski alat⁴². Ribarski parobrod *Veljko* stavljen je na Javnu dražbu dozvolom Sreskog suda od 14.03.1935.⁴³. Javna dražba je ponovljena u mjesecu lipnju⁴⁴. Njegova daljnja sudbina nije mi poznata.

³⁹ Novo doba broj 284 od 05.12.1931.

⁴⁰ Novo doba broj 170 od 10.07.1929.

⁴¹ Monografija otok Šolta, Miro A.Mihovilović i suradnici, Zagreb,1990

⁴² Jadranski dnevnik broj 206 od 19.11.1934.

⁴³ Jadranski dnevnik broj 64 od 16.03.1935.

⁴⁴ Jadranski dnevnik broj 144 od 22.06.1935.

Bez nadimka, nadimci braće koja su ostala na Šolti- BIZMOTOVI I DANKOTOVI

341 S-gajeta *VIRGINIJA*

Vlasnik: Kalebić, Ante pok. Tome iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1932.

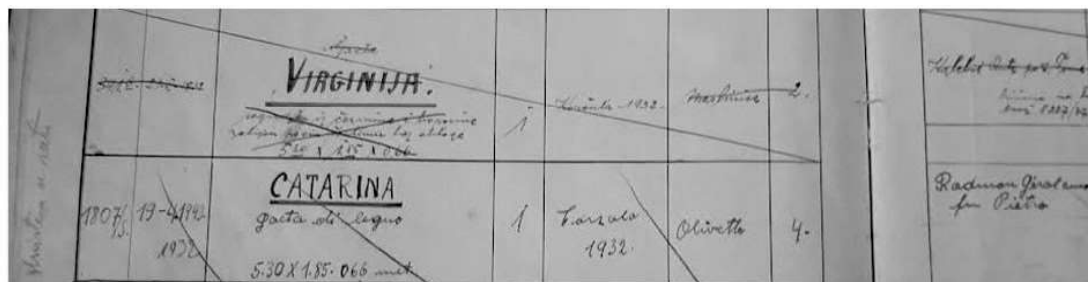
5,30 x 1,85 x 0,66, sagrađena od česmine i borovine, zabijena pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 1 t, broj posade 2, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje brodograditelja Tudora Foretića iz Korčule od 17.03.1932. Nadnevak upisa je 21.05.1932. U rubrici primjedbe piše da se ribolovom bavila za domaću uporabu te da je brisana na temelju odluke Lučke kapetanije I.reda u Splitu od 10.12.1937., broj 8207/37 jer je prešla u obrojene lađe, vidi zapisnik broj 470/37 i 878/37.

Kalebić, Ante (1894.-1943.) jedan je od osam sinova Tome (1851.-?) i Antice Sinovčić (1864.-?). Njegova baka s očeve strane, Marija, iz Maslinice, bila je teta (očeva sestra) Vjekoslavu (Luidu) i Petru (Pjeru) Radmanu (Luidovi i Pjerovi). Njegov prvi rođak (sin strica mu, Vicka) Svetin, plovio je uoči I. svjetskog rata na braceri *Lastavica*, šoltanske obalne plovidbe male, a 1930. kupio je pelig na jedra *Sveti Anton* o kojem sam pisala u prošlom broju Baščine.

Ante 1919. ženi Tomicu Blagaiću (1898.-1977.) pa odlazi u Ameriku prvo kod brata, Fabijana, u nekoliko navrata od 1921. do 1927. da bi 1929. dobio američko državljanstvo. Već nakon tri godine u Americi daje sagrađiti novu gajetu i daje joj ime *Virginija* međutim nije prošlo dugo da je gajeta prodana u Maslinicu Radman, Jerolimu pok. Petra koji joj mijenja ime u *Catarina*. To je sljedeća gajeta o kojoj pišem te se u sljedećem zapisu vidi da nova gajeta, česminom i borovinom građena od ruke vrsnog korčulanskog majstora Tudora Foretića, ali nažalost nije preživjela II. svjetski rat baš kao ni Ante koji je umro u dobi od 48 godina i pokopan u Americi na Češkom nacionalnom groblju u Chicagu.

[https://www.findagrave.com/
memorial/157295594/
anton-e-kalebich](https://www.findagrave.com/memorial/157295594/anton-e-kalebich)

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

BEZ NADIMKA

1807 S-drvena gajeta **CATARINA**

Vlasnik: Radman Jerolim pok. Petra iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Korčula 1932.

5,30 x 1,85 x 0,66, nosivosti 1 t, broj posade 4, luka pripadnosti Maslinica. Kupoprodajni ugovor sastavljen u Donjem Selu 25.05.1936. te ovjeren u Općini šoltanskoj u Grohotama 12.06.1936. Nadnevak upisa je 19.04.1943. Služila je za profesionalni ribolov, brisana je kod splitske Lučke kapetanije jer je uništena u ratu.

Jerolim Radman (1894.-1975.) bio je sin Petra (1862.-1921.) koji se u maticama navodi kao ribar⁴⁵ i Katarine, rođene Radman (1851.-?). Katarini je na krštenju kum bio pomorac Andrea Torni iz Kraljevine Sicilije⁴⁶, a Petar joj je bio drugi muž. Prvi put se udala za Tomu Radmana, djeda Marije Radman o kojoj sam pisala u tekstu o drvenoj gajeti *Dar božji* (Maria) oznake 1693 S i kojoj je majka, Dujka, imala sudbinu vrlo sličnu sudbini svoje svekrve Katarine. Katarina je prvog sina, Marina, rodila prije vjenčanja, ali iduće godine Toma je ženi i dobijaju još jednog sina, Ivana. Međutim Toma umire u dobi od 31 godinu pa Katarina ostaje udovica s dva malešna sina u dobi od 23 godine. Usprkos teškom bremenu uspjela je othraniti sinove te se preudala za Petra Radmana kad su joj sinovi već bili punoljetni, u dobi od 38 godina. Rodila je

⁴⁵ Hrvatske crkvene knjige 1516.-1994.digitalni arhiv, <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QS7-899X-FHXY?i=67&wc=9R24-PTB%3A391644801%2C392053501%2C392053601&cc=2040054>

⁴⁶ Hrvatske crkvene knjige 1516.-1994.digitalni arhiv, <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QS7-899X-NS5R?i=10&wc=9R24-BZK%3A391644801%2C392198001%2C392198002&cc=2040054>

dvije kćeri, obje nazvavši Ana, u čast svoje svekrve koja ju je vjerojatno lijepo primila, a koje su umrle u dojenačkoj dobi i sina Jerolima kad je imala već 43 godine i kad se sigurno više nije nadala prinovi. Sinovi iz prvog braka su umrli, Marin u dobi od 28 godina od upale pluća, ne dočekavši ni da vidi svoje prvo dijete, kći Mariju, a Ivan u dobi od 24 godine tako da se Jerolim nije nauživao bratske ljubavi.

Kao jedino dijete koje je Katarini ostalo od petero koje je rodila sigurno je bio čuvan kao zjenica oka tako da je ime kojim je Jerolim prekrstio gajetu sasvim razumljivo.

Jerkova žena, Marija (1895.-1976.)
rođena Dobrošević.

Jerolim, Jerko, Radman, u vrijeme kada je bio predsjednik masliničke ribarske zadruge u njenom najuspješnijem razdoblju. Slobodna Dalmacija od 01.04.1950.

LELČEVI

92 s-gajeta *ELEONORA*

Vlasnici: Blagaić Ante, Marin, Nikola i Filip pok. Ante iz Donjeg Sela
Mjesto i godina gradnje: Milna, 1906.

5,26 x 1,96 x 0,77, sagrađena od borovine i česmине, zabijena pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 1 t, broj posade 5, luka pripadnosti Donja Krušica. Zastupatelj je Ante Blagaić, pok. Ante. Dosudnica Suda u Splitu broj A 206/19 od 12.09.1919. Upisnik obrojnih lađa broj 19, Lučko zastupništvo Maslinica, broj 70 od 23.03.1922. Služila je za obrtno ribanje te je brisana uslijed odluke Lučke kapetanije I. reda Split, broj 637/38 od 25.04.1938., vidi zapisnik broj 370/38. Sudbina joj je nepoznata.

Uplisnog lista		IME I LI B R O J: vrsta lađe, materijal gradnje, nosivost i obloga dužina x širina x visina; raspisni znak	Sadržina i (opisat. tonaža)	Mjesto i godina gradnje	Luka pripadnosti	Normalni broj voške
broj	nadnevak					
		<i>Ante</i> ELEONORA <i>5,26 x 1,96 x 0,77</i>		<i>Milna 1906</i>	<i>Donja Krušica</i>	<i>5</i>

V L A S N I K A	
Prezime, poletno ime oblog imena, ime	m j e s t o rođenja
<i>Blagaić Ante, Marin, Nikola i Filip pok. Ante</i>	<i>Donje Selo</i>

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

Glava obitelji, otac Anton umire od španjolske gripe⁴⁷ najvjerojatnije oko 1919. jer je način sticanja lađe. Dosudnica splitskog suda iz te godine (kada pokojnik nije imao oporuku imovinu bi podijelio sud) te iza njega ostaje supruga Eleonora (1878.-1961.) s petoro djece, četiri sina koji su navedeni kao vlasnici ove gajete i kćeri Zorkom. Najmlađi sin Filip rođen je godinu dana prije njegove smrti, a najstariji Ante, zvan Antonac (1900.-1977.) koji je zastupatelj, tada ima svega 19 godina.

Imali su veliko imanje koje je trebalo održavati. Marin i Nikola odlaze u Ameriku iz koje se nikad nisu vratili, a najstariji, Ante, ostaje na imanju. Eleonora je uvijek bila na barsi na kojoj se znalo osušiti i više od pola tone smokava, a u vinogradima naći po 28 000 litara masta. Antonac je imao problema sa sluhom pa nije mogao biti regrutiran u II. svjetskom ratu. U zbijeg u Afriku odlazi mu kći, a ostatak obitelji ostaje prvo na Šolti pa onda odlaze u

⁴⁷ Govori otoka Šolte, Filip Galović, Općina Šolta, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb, 2019.

Okrug gdje su imali prijatelje i rođake koji su imali mrežu, strašinu, koja ih je prehranila u teška, ratna vremena⁴⁸.

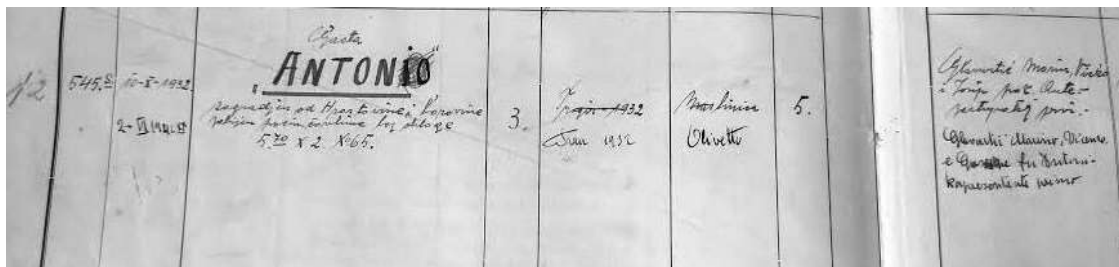
TUTUŠINI

545 S-gajeta **ANTON** (*Antonio*)

Vlasnici: Glavurtić Marin, Vicko i Josip pok. Ante iz Maslinice

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1932.

5,70 x 2,00 x 0,65, sagrađen od hrastovine i borovine, zabijen pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 3 t, broj posade 5, luka pripadnosti Maslinica. Svjedodžba gradnje, Trogir, 12.06.1932. ovjerena u Lučkoj kapetaniji II. reda Trogir 14.06.1932. Nadnevak upisa je 10.10.1932. te 02.06.1942. Zastupatelj je Glavurtić Marin a, gajeta je dobila ime po ocu vlasnika Antonu. Služila je za obrtni ribolov, brisana kod splitske kapetanije, prodana 1948. u Kaštel Kambelovac Radnić Petru.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

Vlasnici su sinovi Antuna (1850.-?) i Tereze Radman (1859.-?). Antunu su kumovi na krštenju bili mladi maslinički plemići, sestra i brat, Antonio i Elena Martinis Marchi koji su u velikom nevremenu na Veliki petak 1852. doživjeli brodolom na putu iz Maslinice prema Splitu i utopili se⁴⁹. Najstariji sin i zastupatelj bio je Marin–Marinac (1885.-1965.) oženjen Tomažinom Radman koji je ime dobio po djedu, Marinu (1810.-1893.). Prilikom vjenčanja njegovih bake i djeda, Marina i Marije Livaković (1818.-1884.) vjenčani kum je bio mladi *conte* Oktavijan Martinis Marchi iz masliničkog dvorca. Marinac je plovio kao mornar na trabakulu *Skladna braća* u vlasništvu Stjepana Jurića

⁴⁸ Filip Galović, Govori otoka Šolte, Općina Šolta, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb, 2019.

⁴⁹ Novo doba, Uskrsni broj, dr.Ivo Rubić, 1927.

koji je oženio Mariju Jelenu Glavurčić, nećakinju Marinčevog djeda, Marina, a Marinčev sin, Ante, na motornom kuteru *Leon* o kojem sam pisala u prošlom, 30. broju, Baščine. Iako se težačko stanovništvo Maslinice sredinom 19. st. sve više orijentira prema moru rijetki su u maticama zabilježeni kao ribari. Jedan od njih je i pradjed vlasnika ove gajete, Petar (1777.-1854.)

PALADINOV I

992 S-guc *JELICA*

Vlasnik: Paladino, Marin pok. Ante, rođen u Maslinici, nastanjen u Donjem Selu.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1900.

5,10 x 1,65 x 0,75, sagrađen od borovine, zabijen pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 2 t, broj posade 2, luka pripadnosti Maslinica. Kupoprodajni ugovor od 10.08.1933. ovjeren od Kraljevskog Sreskog Suda u Korčuli 10.07.1933., broj 39/33. Nadnevak upisa je 21.05.1934. Služio je za sportski ribolov, prešao u očevidnik čamaca na strani 9.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

Nalazimo ga sa registarskim brojem RO-9, istog vlasnika, nosivosti 1,33 t, u Maslinici i 1954⁵⁰.

Marin Paladin (1894.-1965.) sin je Antuna (1859.-?) i nećakinje poznatog šoltanskog načelnika Luke, Filomene Sinovčić (1868.-?). Njegov brat, Frane (1902.-1978.) bio je kapetan, a sin, Ante (1926.-1991.) učitelj odnosno direktor

⁵⁰ Očevidnik izdatih baždarskih listova brodovima mjerenim po III.pravilu. Lučka ispostava Rogač.

osnovne škole u Marini 1971.⁵¹. Guc je nosio ime po Marinovoj prvoj rodici, Jelici (1885.-1958.), nastanjenoj u Maslinici. Sudbina broda nije mi poznata.

BEŽINI (MIJATOVI)

865 S-leut *SV. NIKOLA*

Vlasnik: Meštrović, Josip, Marinov iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1911.

8,30 x 2,00 x 0,90, sagrađen od drva, zabijen pocinčanim čavlima bez obloge, nosivosti 2 t, broj posade 5, luka pripadnosti Donja Krušica. Stečen temeljem Izjave o prenosu vlasništva od 29.05.1934. ovjerene u Općini Šolta u Grohotama. Nadnevak upisa je 31.05.1934. Služio je za obrtni ribolov, prešao u predbilježbu ribarica na strani 4, redni broj 17. Brisani kod splitske kapetanije.

Josip Meštrović, Beže, (1893.-1961.) bio je jedan od sinova iz siromašne, ribarske obitelji Marina (1860.-?) i Ivane, Bare, Mateljan,(1861.-?). 1921. godine ženi Burić Bartolu, Baru, (1894.-?) kći Martina Burića(1869.-?) i Julije, Luiđe, Radman (1876.-?) iz Maslinice. Julija je bila teta (očeva sestra) Vjekoslavu i Petru Radmanu (LUIĐOVII PJEROVI). Josipov stariji brat, Felicij (1889.-1973.) emigrirao je 1924. u Ameriku i tamo ostao, kupio je Sv.Nikolu da pomogne obitelji koja je ostala na Šolti da ne bude gladna, a vlasništvo je 1934.prenio na brata, Josipa. Josip uspješno ribari te uz pomoć brata Felicija iz Amerike uoči II. svjetskog rata daje napraviti u brodogradilištu Frane Cevića na Rogaču novu gajetu, nazvanu po svom prvorodenom sinu, Tomislavu (1928.-1977.). Osim *Sv. Nikole* i *Tomislava* imao je i gajetu nepoznatog mjesta i godine gradnje nazvanu po prvorodenom djetetu, kćeri Slovenki (1921.-2015.). Sva tri broda preživjela su II. svjetski rat. Vlasnikov unuk Zoran Blagaić, pok. Lovre sjeća se da je obrtni ribolov nastavio vlasnikov sin Meštrović, Felicij-Filko sve dok ga nije osamdesetih godina prošlog stoljeća prodao u Okrug. Brod je „statirao“ i u Zafranovićevom filmu *Pad Italije*. Podaci o veličini broda i nosivosti iz Upisnog lista za ribarske lađe iz 1934. te Svjedodžbe o baždarenju iz 1953.godine se nešto razlikuju. Iz Upisnog lista još doznajemo da je leut upisan u Upisnik ribarskih lađa 1928.

Vrijeme je gotovo izbrisalo Bežinu fotografiju sa nadgrobnog spomenika, a obiteljskih fotografija nažalost iz tog vremena nema. Prije ribolova obitelj

⁵¹ ŠKOLSTVO U TROGIRSKOM KRAJU U 19. I 20. STOLJEĆU, Ivan Pažanin, Split, 1999.

se intenzivnije bavila poljoprivredom za svoje potrebe pa je nakon II. svj. rata od Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju Josip dobio 6 vrti vinograda, maslinika i pašnjaka koje je od Bratovštine sv. Martina imao u neprekidnom agrarnom odnosu od 1913. Ali brodovi su ti koji su promijenili stvari na bolje, lađe hraniteljice.

Srdele su na ražnju, dobričić u boci, Donja Krušica puna svićarica, pedesetih godina prošlog stoljeća. Arhiva obitelji Blagaić

Donja Krušica, šezdesete XX. st. s nezaobilaznim Plavim radionom. Arhiva obitelji Blagaić.

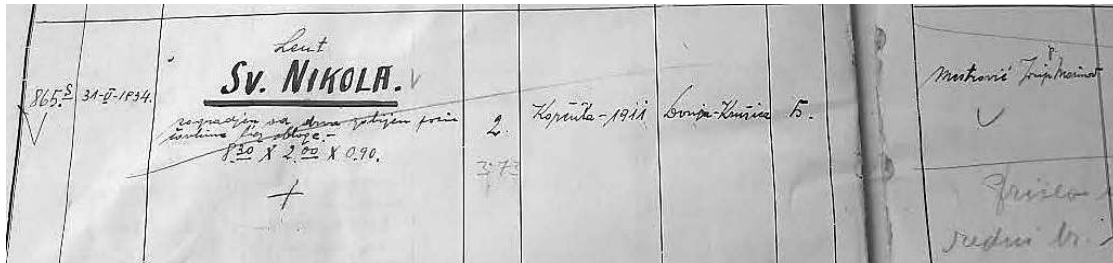

Felicijo Meštrović – Filko (1931.-2005.) ulazi na Sv. Nikolu. Donja Krušica, krajem šezdesetih prošlog stoljeća.

Filko i nećak Zoran Blagaić (1961.-) na Sv. Nikoli, rane sedamdesete, vozi se tarma (lavanda) u Trogir na preradu. Arhiva obitelji Blagaić.

08.09.1953. nalazimo ga u Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjeranim po III. pravilu. Vlasnik je isti, luka pripadnosti ista, nosivost 3,97 t, registarska oznaka 181 ST.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

Br. 58
FEDERATIVNA NARODNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
MINISTARSTVO POMORSTVA

Očevidnik br. 181 ST
Prot. zapisnik br. 602/53

Svjedodžba o baždarenju

po Pravilu 215. izdano na osnovu člana 8. Uredbe o baždarenju pomorskih brodova od 16. VI. 1950. godine (Služb. list 27282 br. 28 50)

IME BRODA Izvanredno i naziv lađe <i>Sv. Nikola</i>	VRSI <i>Lent</i>	ZASTAVA <i>Yugoslavija</i>	MJESTO I GODINA GRADNJE <i>Koprivica 1944</i>
LUKA PRIPADNOSTI <i>Brodica-Koprivica</i>		BRODOGRADITELJ	

OPIS BRODA I PODACI O POKRETNOSTI SILI

Materijal gradnje <i>drvo</i>	OBIM krme <i>11,26 m</i>	Opis motora i K. S.
Nadni gradežje oplate <i>aluminij</i>	Broj jarbola <i>1</i>	
Obim prama <i>4 m</i>	Opsema <i>4 m</i>	

MJERE ZA USTANOVLENJE ISTOVJETNOSTI BRODA

Dužina mjerena od unutarnjeg ruba pramane stavke gdje oplata zatvara brod, do iste tačke na krmi ili do unutarnjeg ruba završne konstrukcije plača, ako brod ima četvoronožnu krmu	2.80
Širina mjerena na glavnom rebru između gornjih unutarnjih ivica vanjske oplata	2.40
Dužina mjerena na glavnom rebru od orle koja je povučena između gornjih rubova razme do gornjeg ruba rebra uz prama	0.95

POJEDINOSTI O TONAŽI

BRUTO TONAŽA	M ³	R. T.	ODBICI	M ³	R. T.
Pod listom razme					
3.97	11.26	3.97			
BRUTO TONAŽA	11.26	3.97	UKUPNI ODBICI		
			BRUTO TONAŽA U REG. TONAŽA:	3.97	
			službina		
			NETO TONAŽA U REG. TONAŽA:	3.97	
			službina		
			NETO	11.26	3.97

u *Koprivici*, dan *8/IX* 1953

Upravitelj lučke Kapetanije: *ispolov*
Baždar: *ispolov*

Br. 58/53
Broj brodarstva: *181 ST*

Upisni list za ribarske lađe

Kr. Lučka Kapetanija I. Rada u *Split*

svjedoči ovim, da je prema Zakonu o Pomorskom Ribarstvu, od 30. 1922. godine ova lađa upisana dana 18. aprila 1953. god. pod rednim brojem *181 ST* u Upisnik ribarskih lađa. I da stoga može da ima status ribarske lađe.

- I. Ime ili naziv lađe: *Sv. Nikola*
- II. Vrsta lađe i materijal gradežje: *lent*
- III. Mjere: *2.80 x 2.40 x 0.95*
- IV. Opleta i kad je sagradena: *Krma 1944*
- V. Pokretna sila: *ništa, jama HP*
- VI. Tonaža: *3.97*
- VII. Luka pripadnosti: *Brodica-Koprivica*
- VIII. Normirani broj posada: *5/1+1*

Arhiva obitelji Blagačić.

286 S-čamac *TOMISLAV*

Vlasnik: Meštrović, Josip pok. Marina iz Donjeg Sela.

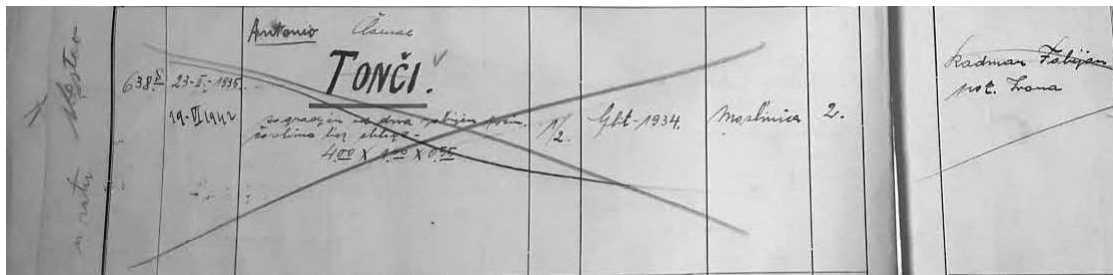
Mjesto i godina gradnje: Rogač, 1939.

5,85 x 2,10 x 0,75, nosivosti $\frac{3}{4}$ t, broj posade 3, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 27.04.1939. Svjedodžba gradnje izdana u Rogaču na Šolti, 17.04.1939. od brodograditelja Cecić, Frane, viđeno od Lučkog zastupništva u Maslinici dana 20.04.1939. pod brojem 259/39. Uneseno odlukom Lučke kapetanije I. reda u Splitu, broj 5964/39 od 27.04.1939. za obrtni ribolov. Prešla u predbilježbu ribarica na strani 1, redni broj 3.

Ribari se u konvoju na Tomislavu, 1965. Arhiva obitelji Blagaić.

lađa pod brojem upisa 11 od 05.04.1947. te u Očevidnik izdatih baždarskih listova brodovima mjenenim po III. pravilu na dan 07.05.1953. pod registarskim brojem RO-37. Prema kazivanju Fabijanovog unuka brod je bio izvučen na kraj i pogodila ga je granata. Fabijan ga je dao meštru Frani Ceciću u njegovo brodogradilište u Rogaču na popravak. Fabijanova kći Davorka (Tere) Slade kasnije je prodala brod Petru, Feru i njegovoj majci Nikolini, Ranki, Karuzić (Papaševi)⁵⁴. Je li još uvijek plovao nisam saznala.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

TORBINI

816 S-gajeta **MORSKA VILA**

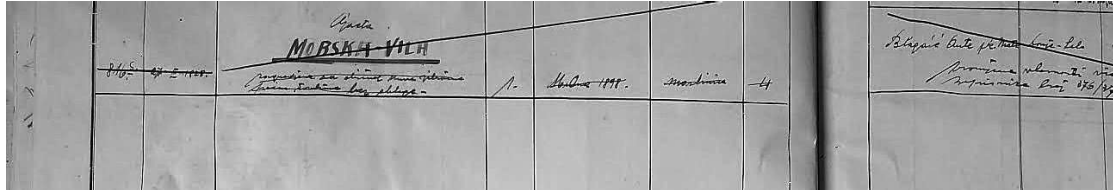
Vlasnik: Blagaić Ante pok. Mate iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Milna, 1898.

Mjere nisu upisane, sagrađena od običnog drva, zabijena pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 1 t, broj posade 4, luke pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa 27.03.1928. Kupoprodajni ugovor ovjeren od općinskog upraviteljstva u Grohotama 02.08.1928. Služila je za obrtni ribolov. Na temelju zabilježbe Sreskog Suda u Splitu od 21.06.1935 pod brojem J 1797/35 te dospjele ovrhe Kraljevskog Kotarskog Suda u Splitu od 08.07.1935. i sudbene nagodbe od 09.03.1935. J.P.310/35 Sreskog Suda u Splitu knjiži se pravo zaloga putem pljenidbe i prodaje gajeta Morska Vila, 816 S i Marija, 1614 S, obje vlasnosti Blagaić Antuna pok. Mate iz Donjeg Sela na Šolti u svrhu obezbjeđenja potraživanja i glavnice od dinara 6955 uz 5% kamata od 01.05.1935. te parničkih troškova od dinara 700 i troškova ovrhe od dinara

⁵⁴ Prema kazivanju Bore Slade i Dinka Sule.

365,50, a u korist Radman, Petra pok. Ante iz Maslinice, poslovni broj 11974/35. U Splitu 26.11.1936, potpisuje upravitelj Marojević.

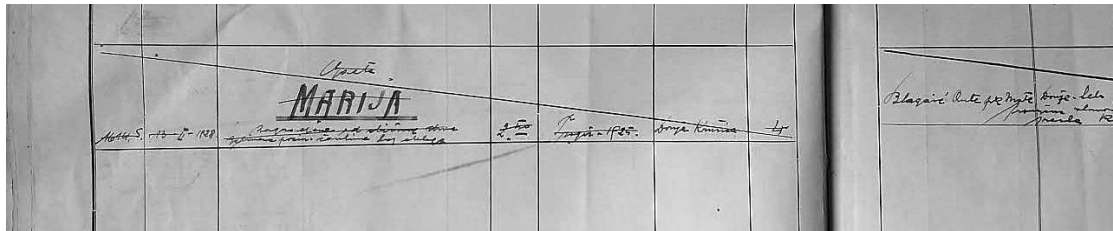
Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

1614 S-gajeta **MARIJA**

Vlasnik: Blagaić Ante pok. Mate iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1925.

Mjere nisu upisane, sagrađena od običnog drva, zabijena pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 2, 5 t, broj posade 4, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 13.02.1928. Kupoprodajna nagodba ovjerena od Kraljevskog Kotarskog Suda u Trogiru, broj 2/28 od 25.01.1928. Za ovu gajetu zapis je isti kao i za prethodno navedenu Morsku Vilu istog vlasnika te se još za obje navodi promjena vlasnosti, vidi zapisnik broj 376/37, prešle u luku Rogač.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

O Blagaić, Anti (1892.-?) zvanom *Strikan* više sam napisala uz gajetu *Narenta* 2146 S. Ante je četvrti sin Mate (1853.-1894.) i Apolonije (Pole) Kalebić (1859.-?) pa odlazi u Ameriku odakle šalje novac za kuću. 1921. ženi Mariju Sinovčić zvanu *Snigo* (1900.-?), kćer Ivana Sinovčića i Roze Purtić i sestru svog poslovnog partnera Nikole Sinovčića zvanog *Puntar*. Na Šolti im se 1928. rađa sin Vicko nakon čega obitelj odlazi u Karlovac. U knjizi stanja duša Donjeg Sela iz tog doba Ante je naveden kao obrtnik.

TOTIĆEVI I NOŠTROMOVI

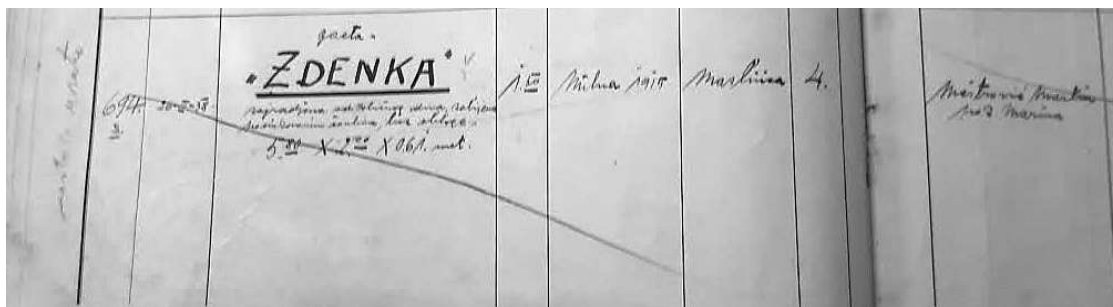
694 S-gajeta **ZDENKA**

Vlasnik: Meštrović, Martin pok. Marina iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Milna, 1915.

5,80 x 2,00 x 0,61, sagrađena od običnog drva, zabijena pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 1,5 t, broj posade 4, luke pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 26.03.1938. Kupoprodajni ugovor sačinjen u Srednjem Selu, Šolta 5.07.1937. ovjeren od općinske uprave u Grohotama 05.11.1937. uslijed odluke Lučke kapetanije I. reda u Splitu od 26.03.1938. vidi zap.br.12075/37. Radi se o gajeti Nikolina, vlasnika Pavišić Josipa pok. Ante iz Srednjeg Sela, luke pripadnosti Rogač, kojoj novi vlasnik, Meštrović Martin mijenja ime u Zdenka. Brisana kod splitske kapetanije jer je nestala u ratu.

Martin Meštrović (1897.-1980.) zvani Totić, sin je Marina(1855.-1929.) i Klare Kalebić (1862.-1950.). Rođen je 11.11. na dan Sv. Martina, zaštitnika Donjeg Sela po kojem je dobio ime. Otac mu, Marin, bio je početkom XX. st. kapetan na gajeti *Marica*, a mornari su bili Martinov najstariji sin, tada dvadesetogodišnji Anton (1892.-1973.) zvani Noštromo i Vicko Blagaić pok. Mate⁵⁵. Marin je oženio Mariju Begović (1900.-1991.) koja je po majci pripadala pomorskoj obitelji Vidan iz Stomorske, vlasnicima drvenoga trabakula na jedra sa pomoćnim motorom *Bože pomozi* (*Mala obalna plovidba, lp Stomorska*).

Upisnik: Prebilježba ribarskih lađa.

⁵⁵ Upisnik ukrcanja i iskrcanja mornara.

276 S-gajeta **MORSKA ZVIJEZDA** (*Stella di mare*)

Vlasnik: Meštrović, Anton pok. Marina iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Donja Krušica, 1933.

4,48 x 1,70 x 0,65, sagrađena od borovine i česmine, zabijena pocinčanim čavlima, bez obloge, nosivosti 1 t, broj posade 6, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 23.02.1934. Svjedodžba gradnje Donje Selo, Šolta, ovjerena od Općine Grohote dana 04.01.1934. Služila je za ribolov za domaću upotrebu, brisana kod Splitske kapetanije, nestala.

Meštrović, Anton (1892.-1973.), zvani Noštromo, prvo je muško dijete Marina i Klare Kalebić nakon tri kćeri. Otac mu je kapetan na gajeti *Marica* pa Anton pomorski zanat uči uz njega. Njegova prabaka bila je Margareta Blagaić (c1795.-1883.) iz obitelji vrsnih pomoraca, koji su zapovijedali trabakulom *Sokol B.* kojega su vjerojatno i posjedovali

1915. ženi Kalebić Anticu (1894.-1977.), kćer Ivana Kalebića i Roze Radetić. Gdje je *Morska zvijezda* nestala nije poznato.

Upisanog lista		IME I LI BROJ, vrsta lađe, materijal gradnje, začavljena i obložena dužina × širina × visina; raspoznavni znak	Sadržina u registar: tonama	Mjesto i godina gradnje	Luka pripadnosti	Normalni broj vojske
broj	nadnevak					
276	23-2-1934	Morska Zvezda Sa gradnje od borovine i česmine zabijena cl. 4.46 x 1.70 x 0.65	1	Krušica, donja Donja Krušica 1933.		6.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

ČUPELOVI

874 S-gajeta **LABUD**

Vlasnik: Grković, Frane, Franin iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1906.

5,80 x 1,70 x 0,95, materijal gradnje nije upisan, nosivosti 1 t, broj posade 4, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 07.10.1938. Kupoprodajna pogodba sklopljena u Donjem Selu 15.09.1938. ovjerena od Općine Šolta 18.09.1938. Brisana odlukom splitske kapetanije broj 537/47. Prodana Mihoviloviću i opet nestala.

Vlasnik Labuda, Grković Frane (1897.-1970.) najmlađe je dijete i drugi sin Frane (1869.-?) i Vicence (Vice) Meštrović (1874.-?). Oženio je Vulas Mariju (1907.-1968.) sa kojom je imao šestoro djece. Sudbina Labuda je nepoznata.

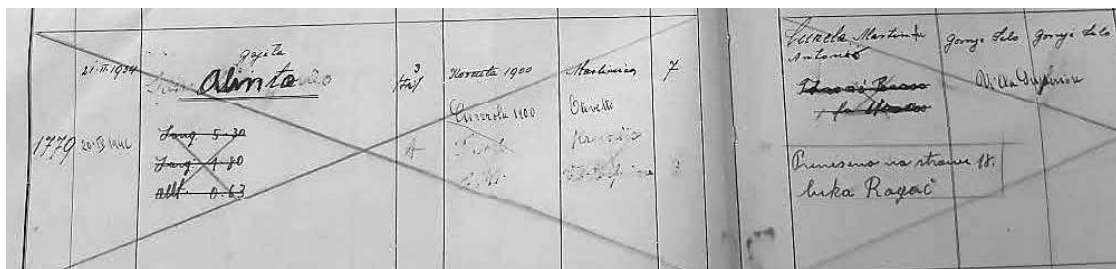
Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

1779 S-gajeta **OLINTA**

Vlasnik: Cukela, Martin pok. Ante iz Gornjeg Sela

Mjesto i godina gradnje: Korčula 1900.

5,30 x 1,80 x 0,63, nosivosti 3 t, broj posade 7, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa 21.02.1934. te 20.04.1942. Kupoprodajni ugovor sastavljen u Gornjem Selu 14.12.1933. te ovjeren od općinske uprave u Grohotama 02.02.1934. Služila je za obrtni ribolov te je prenesena na str. 18, luka pripadnosti Rogač. Luka pripadnosti joj je Straćinska. Prešla u predbilježbu ribarica na strani 16.

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

31.08.1953. nalazimo je u Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjeranim po III. pravilu. Vlasnik je isti, luka pripadnosti Stomorska, nosivost 3,40 t, registarska oznaka 179 ST.

Da li se radi o pogrešnom upisu luke pripadnosti ili ju je Martin Cukela kupio u Maslinici, najvjerojatnije ovo Martin Cukela drugo. (1896.-1974.) sin je Antuna (1867.-1935.) i Marije Jakovčević (1871.-?). Uz Olintu imao je i guc

Maricu (Mariju) nazvanu po majci te leut Josip Pravedni. U drugoj polovici pedesetih godina prošlog stoljeća počinje prodavati brodove vjerovatno jer nema muškog potomka, a godine ga sustižu. Dvije kćeri su sa obiteljima bile u Australiji, a treća je bila udata za Antu Zlendića, zvanog Cukela po ženinoj kazati . Martin je bio i član privremene općinske uprave Općine Grohote⁵⁶. Što je bilo sa Olintom nije mi poznato.

KOVAČEVI

1038 S-gajeta **VJEKOSLAVA**

Vlasnik: Lisičić, Jozo, Tomin iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1910.

5,40 x 1,80 x 0,60, nosivosti 3 t, broj posade 5, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 20.04.1940. Kupoprodajni ugovor sklopljen dana 15.04.1940. kod javnog bilježnika Tironi, Teodora iz Trogira pod brojem 91/40. Služila za obrtni ribolov, prešla u očevidnik ribarica na strani 4, redni broj 20.

O ovoj obitelji koja je po muškoj lozi izumrla u Donjem Selu svjedoči nadgrobni spomenik izrađen 1961., vjerojatno od strane pok. Filipa Dobroševića, a o njihovom životu, isprepletenom s morem i brodovima, uklesane gajete u ribarskoj luci, Krušici Donjoj.

Nadgrobni spomenik obitelji Lisičić Tome, groblje pokraj crkve sv. Martina, Donje Selo. Fotografija: Nataša Blagaić, 2021.

⁵⁶ Jadranski dnevnik broj 75 od 30.03.1936.

Daje ga podići kći i sestra Ivanica koja se nije udala, a od milja su je zvali Milanica. Ni njen brat Gabre, čija je slika jedina na ovom grobu u kojem su pokopani i otac Toma, majka Marija, braća Dominik, Josip, Šimun, Milan te sestra Anđelina, također se nije ženio. Godine rođenja i smrti se više ne mogu pročitati, vrijeme ih je izbrisalo, ali nameće se pretpostavka da je Gabre u stvari Josip (Jozo) Lisičić, sin Tome, vlasnik gajete i leuta. Slika se nalazi poviše imena Josip na nadgrobnom spomeniku, a nekoliko mještana Donjeg Sela potvrdilo mi je da je na slici *Gabre koji je jema brode*. Iza Drugog svjetskog rata mještani pamte jedino Gabru i Milanicu iz te obitelji, ali ne sjećaju se njihovih pravih imena. Međutim ljubaznošću don Vinka Beusa koji mi je omogućio uvid u *Stanje duša* Donjeg Sela iz tog doba sa sigurnošću mogu tvrditi da je Josip zvan Gabre tako upisan tako da je na fotografiji na spomeniku Josip Lisičić zvan Gabre.

Lisičići u Donjem Selu potječu od kovača Antuna (1781.-1863.) koji se doselio iz Splita i priženio u obitelj Grković 1807., a spominje se i da je bio vlasnik bracerne.⁵⁷ Njegov unuk Toma (1859.-?) je prema podacima iz upisnika bio živ kada je gajeta kupljena godine 1940., ali u poodmakloj dobi od 81 godine te je kao vlasnik upisan njegov sin Josip (Gabre). U Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjeranim po III. pravilu godine 1953. se navodi kao pokojan, tako da je umro u periodu između 1940.-1953. Josip je vjerojatno jako volio baku po majčinoj strani Vjekoslavu Blagaić (1849.-?), ženu Mate (1834.-?), rođenu Vigurić, jer je gajeta po njoj dobila ime. Ovaj rod Blagaića i Lisičići su bili dosta obiteljski povezani. 1864.godine Tomin stric, kovač Mate Lisičić (c1824.-1864.) oženio se sa Martinom sestrom, Ivanom Blagaić (1836.-?). Na žalost iste godine Mate umire od boginja⁵⁸. 1896. udala se Marija, kći Vjekoslave i Mate Blagaića za Tomu Lisičića, a godinu dana kasnije njen brat Antun (1870.-?) oženio je Tominu sestru Milku (1872.-?)

U Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjeranim po III. pravilu nalazimo gajetu Vjekoslavu pod registarskim brojem 226 ST i luke pripadnosti Donja Krušica. Upisana je na ime Lisičić, Josip pok.Tome 15.11.1953.

⁵⁷ Mladen Andreis, Stanovništvo otoka Šolte do godine 1900.

⁵⁸ Hrvatske crkvene knjige 1516.-1994.digitalni arhiv, <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q57-899X-F4GP?i=173&wc=9R24-PTB%3A391644801%2C392053501%2C392053601&cc=2040054>

10.

Upisnog lista		I M E I L I B R O J, vrsta lađe, materijal gradnje, zašavljena i obložena dulžina × širina × visina; raspored najt znak	Sadržina u registar: tonama	Mjesto i godina gradnje	Luka pripadnosti	Normalni broj vojske	V L A S N I	
broj	nadnevak						Prezime, početno slovo očevo ime, ime	rođenj
1038 3	20. IV. 1940	gaita <u>Hlekoslava</u> n. s. b. obl. 4,40 x 2,30 x 0,80 m +	3 t/ri	Trogir 1910	Krušica Bunja	5	Lisičić Jozo Tomin Bunja 1904	
							Lisičić Jozo Tomin Bunja 1904	

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

1240 S-leut **NIKOLA**

Vlasnik: Lisičić, Jozo, Tomin iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Korčula, 1907.

7,30 x 2,30 x 0,80, nosivosti 3 t, broj posade 5, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 20.04.1940. Kupoprodajna pogodba sklopljena dana 13.04.1940. kod javnog bilježnika Tironi, Teodora u Trogiru pod brojem 87/40. Služila za obrtni ribolov, prešla u očevidnik ribarica na strani 3, redni broj 13.

U Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjenim po III. pravilu nalazimo leut Nikola upisan 26.05.1953., nosivosti 3,96 t, vlasnika Lisičić Joze pok. Tome, registarske oznake 156 ST. Nakon 1953. godine sudbina nepoznata.

1240 3	20. IV. 1940	S-leut <u>Nikola</u> n. s. b. obl. 7,30 x 2,30 x 0,80 +	3 t/ri	Korčula 1907	Krušica Bunja	5	Lisičić Jozo Tomin Bunja 1904	
							Lisičić Jozo Tomin Bunja 1904	

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

PUNTAREVI

1535 S-gajeta **SAN ANTONIO**

Vlasnik: Sinovčić Toma pok. Nikole iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1941.

5,30 x 1,80 x 0,63, nosivosti 1 t, broj posade 3, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 19.05.1942. Svjedodžba gradnje izdana od brodograditelja Russo, Nikole iz Trogira dana 13.06.1941. Viđeno u Lučkoj kapetaniji II.reda u Trogiru. Kad je Sinovčić Toma umro vlasnici postaju njegovi sinovi Vlade i Toni). Služila je za ribolov za osobnu potrebu, prešla u očevidnik čamaca na strani 10.

Toma Sinovčić (1877.-1943.) nećak je jednog od najpoznatijih šoltanskih načelnika, Luke Sinovčića (1837.-1893.), sin njegovog brata Nikole. Bio je oženjen Purčić, Terezom (1882.-1967.) iz brodarske obitelji Purčić iz Srednjeg Sela o kojoj sam pisala u prošlom broju Bašćine u tekstu o šoltanskoj, maloju, obalnoj plovidbi. Nakon njegove smrti gajetu nasljeđuju njegovi sinovi Vladimir –Vlade(1909.-?) i Ante –Toni (1916.-1978.), a najstariji, Vicko (1907.-?) je u Americi. Braća se nažalost nisu mogla dogovoriti oko gajete pa se šezdesetih godina prošlog stoljeća raspala na žalu u luci Donja Krušica⁵⁹

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

2146 S-gajeta **NARENDA**

Vlasnici: Sinovčić, Duje i Nikola pok. Ivana iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Rogač, 1941.

5,30 x 1,95 x 0,70, nosivosti 1 t, broj posade 3, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 05.01.1942. Zastupatelj Duje Sinovčić pok. Ivana. Svjedodžba gradnje izdana od brodograditelja Cecić, Frane iz Rogača dana 25.09.1941., viđeno od lučkog zastupništva u Maslinici dana 28.09.1941. Služila za profesionalni ribolov. Prešla u očevidnik čamaca na strani 36.

⁵⁹ Kazivanje kćeri pok. Vlade Sinovčića, Tereze Matković.

Otac od vlasnika, pok. Ivan Sinovčić (1873.-1944.) brat je Tome Sinovčića, vlasnika gajete *San Antonio*. Kao i Toma, i Ivan je oženio srdovašku, Ružu Purčić (1878.-?), iz iste obitelji (Purčić-Mihić).

Jedan od njegovih sinova, suvlasnik gajete, Nikola (1908.-1995.), zvani Puntar oženio je Anicu (1914.-1973.), sestru šoltanskog kalafata Cčića, Frane iz Rogaća koji je i napravio ovu gajetu, moguće kao svadbeni dar. Nikola je sa Šolte otišao u Karlovac. Njegova sestra, Marija (1900.-?), bila je udana za Antuna Blagaića zvanog Strikan (1892.-?) koji je kao tamnokosi devetnaestogodišnjak, smeđih očiju, 167cm visok, otputovao 1910. parnim brodom S.S. Manuel Calvo iz Napulja za New York te dalje u Chicago kod brata, Filipa (1886.-?)⁶⁰. Ostao je u Americi petnaestak godina, slao je novac obitelji za kuću, ali vraća se te 1928. te odlazi u Karlovac gdje zajedno sa ženim bratom, Nikolom, vodi gostionu Grozd i veleprodaju vina. Posjedovali su podrum u koji je moglo stati 11 vagona vina pa su sa dva trabakula prevozili vino koje bi kupovali na Šolti i ostalim otocima u vrijeme kada je tamo vino bilo jeftinije od vode. To je također bilo vrijeme kada Split nije bio dobro prometno povezan s Karlovcem, već su vino trabakulima prevozili do Rijeke i dalje do Karlovca pa čak i za vrijeme II. svjetskog rata uspješno su, vještinom znanom otočnim pomorcima starog kova, izbjegavali sve vojske prilikom plovidbe od Splita do Rijeke. Naše gusto i jako crno vino bilo je prejako za Karlovčane čak i kada bi ga razvodnili⁶¹. Nažalost ne znaju se imena trabakula iako u Upisniku lađa obalne plovidbe nalazimo Nikolu Sinovčića, pok. Marina kao suvlasnika peliga na jedra Božidar, a u Upisniku ukrcanja i iskrcanja mornara kao zapovjednika na istom brodu. Urednik Dinko Sule i ja slažemo se da se radi o Nikoli Sinovčiću pok. Ivana iako ne znamo objasniti zašto je Nikola svugdje upisan kao sin pok. Marina. Moguće zbog toga što mu je punac bio Marin Cčić iz poznate brodograditeljske obitelji iz Rogaća.

Brodograditelj Frane je između dva svjetska rata bio i odbornik za Šoltu u Saveznom lovačkom udruženju u Splitu.

Drugi Ivanov sin i suvlasnik gajete, Duje (1913.-1992.), oženio je 1942. u Grohotama Milovidu (Ljubicu) Bezić (1921.-2014.)

⁶⁰ New York passenger arrival lists(Ellis Island)1892-1924 <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C9T3-PDQS-V?i=823&cc=1368704&personUrl=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3AJJFN-VM7>

⁶¹ Kazivanje Jadrana(1958.-) i Tomislava Blagaića, unuka Antuna Blagaića.

2146	5-1-1942	gadi Narenta 31. 1. 1942 - 1942	1	Carstvo 1941	Obduvica	3	Simuni Dujer " Niko Dujer pl. Dujer Rajski Dujer Dujer Dujer Dujer Dujer
------	----------	---------------------------------------	---	-----------------	----------	---	---

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

08.01.1954. nalazimo je u Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjenim po III. pravilu. Vlasnici su isti, luka pripadnosti ista, nosivost 1,52 t, registarska oznaka RO 36.

Obzirom da je teško identificirati prvi broj registracije koji bi mogao biti 5, 6, ali i 3 ako uzmemo u obzir Očevidnik izdanih baždarskih listova brodovima mjenim po III. pravilu gdje je Narenta upisana te osobe na fotografiji (Felicio Cecić /poznati masker HNK Zagreb, s istom spretnošću kojom prebire mriže, šminkao je i slavnu Liz Taylor/, Duje i Nikola Sinovčić i Anton Kalebić) najvjerojatnije se radi o Narenti⁶²

⁶² Zahvaljujem Jadranu i Tomislavu Blagaiću iz Karlovca na poslanoj fotografiji.

KACOLOVI

831 S-bracera *DIO CON NOI*

Vlasnik: Blagaić Marin, pok. Marina iz Donjeg Sela.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1884.

8,64 x 3,29 x 1,15., drvena bracera con ma(o)tare?, nosivosti 4 t, broj posade 3, luka pripadnosti Donja Krušica. Nadnevak upisa je 12.08.1938. Kupoprodajni ugovor sklopljen dana 14.08.1940 u Trogiru kod javnog bilježnika Tironi, Tudora pod rednim brojem 160, kupljeno je 12/24 udjela. Služila je za ribolov za vlastitu potrebu. Na brod je instaliran motor tipa Fiat, 40 KS na obični benzin, 5 l na sat, brzina 6 NM na sat, Split 20.04.1942, 169/42. U M.O.P. br 568/47.

O Blagaić Marinu zvanom Kacola više sam pisala u prošlom, 30. broju Baščine u tekstu o šoltanskoj maloj obalnoj plovidbi.

831/3	12-8/38	8,64 x 3,29 x 1,15. nosivosti 4 t con motore	4 gustu	Trogir 1884.	Krušica superior	3.	Blagaić Marin pok. Marina
-------	---------	--	------------	-----------------	---------------------	----	------------------------------

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa.

508 S-leut *PIONIR*

Vlasnik: Proizvođačka ribarska zadruga s.o.j. iz Maslinice.

Mjesto i godina gradnje: Trogir, 1926.

8,70 x 2,50 x 0,80, nosivosti 3 t, broj posade 6, luka pripadnosti Maslinica. Nadnevak upisa je 14.06.1947. Kupoprodajna pogodba sastavljena kod Kotarskog Suda u Trogiru dana 20.03.1947. po rednim brojem 654/47. Ima motor Bako, KS 7, troši 8,2kg nafte na sat, brzina 6 NM.

508	14/6.1947	8,70 x 2,50 x 0,80 Pionir	3	Trogir 1926	Maslinica	6	Proizvođačka ribarska zadruga s.o.j. Troškovi u predbilježbi registri i redoviti.
-----	-----------	------------------------------	---	----------------	-----------	---	--

Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa

13.07.1953. nalazimo je u Očevidniku izdanih baždarskih listova brodovima mjeranim po III. Pravilu pod registarskom oznakom 180 ST, nosivosti 3,94 t u vlasništvu Ribarske zadruge Maslinica. Sudbina nepoznata. Moguće da je završila u Postira gdje i ostali brodi Ribarske zadruge nakon njenog raspada.

ZAHVALE:

Veliku zahvalnost dugujem uredniku Dinku Suli zahvaljujući kojemu Baščina i dalje izlazi prepuna bogatstva iz naše prošlosti i sadašnjosti, bogatstva po kojem, nesvjesni hodamo i bogatstva koje još nesvjesniji imamo u prašnjavim kantunima i svojih kuća i svojih sjećanja. Hvala don Vinku Beusu na velikoj pomoći oko točnosti biografskih podataka ljudi o kojima sam pisala. Hvala svim potomcima starih ribara i pomoraca iz Donjeg Sela i Maslinice koji su svoja sjećanja nesebično stavili na raspolaganje budućim naraštajima. Neki od njih su tijekom pisanja ovog teksta umrli. Zato pričajmo sa svojim starijim ukućanima, upijajmo raskoš njihovih sjećanja i budimo im zahvalni na svakoj priči. Jer jednom ćemo i mi biti stariji ukućani. Pobrinimo se na vrijeme da imamo što ispričati jer bez obzira na knjige, povijesne arhive, fotografije i sve slične izvore, najdragocjenije informacije proizlaze iz sjećanja. Sjećanja koje živi u nama. Ako mu dozvolimo.

Nataša Blagaić

UPISNIK UKRCANJA I ISKRCANJA MORNARA

Upisnik ukrcanja i iskrcanja mornara. Foto:Nataša Blagaić, 2020.

Upisnik ukrcanja i iskrcanja mornara navodi Vrst i Ime broda, Ime, prezime i očevo ime Kapetana ili voditelja, Iskrcanje (Mjesto, nadnevak i broj dolaznog imenika, Nadnevak iskrcanja, Ime, Prezime i očevo ime mornara te Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika), Ukrcanje (Nadnevak ukrcanja, Ime, Prezime i očevo ime mornara, Zavičaj, Čast na brodu, Uvjete službe na brodu, Trajanje i Plaća), Posebni ugovori i druge opaske i Naznačivanje glede vojničkih dužnosti.

Upisnik je jako oštećen i jedva čitljiv.

Sve brodove koje ćemo prepisati iz ovog Upisnika možemo naći i u Notaciji brodova i lađa male obalne plovidbe osim prva tri koji su vjerojatno među najstarijim poznatim šoltanskim brodovima sa kraja 19. i početka 20. stoljeća.

Trabakul *SKLADNA BRAĆA*

Na prvoj strani ovog Upisnika su sljedeći podatci o Skladnoj braći: Jedrenjak, Mala obalna plovidba, zastava SHS, luka pripadnosti Maslinica, Zapovidnik: Marin Jurić iz Maslinice.

Strana 2:

Kapetan: Marin Jurić p. Stipana iz Maslinice i Mate Jurić pok. Stipana.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: 9, Split, 07.06.1912.

i 21, Split, 09.06.1914.

Mjesto, nadnevak i broj dolaznog imenika: Split, 07.06.1912. i Bakar, 16.02.1922.

Ukrcaje:

20.12.1913. Jurić, Frane p. Stipana iz Maslinice, mornar dok isteče rok dopusta mornaru. Iznos plaće nije iskazan jer je Frane bio u dilu (imao je udio vlasništva broda). Braća Jurić, Marin, Frane, Petar i Mate (Mate je poginuo u I. svj. ratu) imovinu su podijelili dvanaest godina nakon smrti svog oca Stipana koji je umro 21.12.1907.¹ Do tada je sve bilo u zajednici uključujući i trabakul *Składna braća*, a nakon diobe pripao je Jurić, Marinu.

20.12.1913. Glavurtić, Marin Svetin, Antunov iz Maslinice kao mornar, koliko hoće, mjesečna plaća 40 kr.

03.04.1914. Jurić, Mate pok. Stipana iz Maslinice, mornar, uvjeti službe na brodu kao vlasnik.

31.10.1914. Jurić, Mate pok. Stipana iz Maslinice, ukrcaj u Splitu na zapovid broda, kao vlasnik.

06.11.1914. Glavurtić, Marin Svetin, Antunov, iz Maslinice, mornar, iznos plaće nečitak.

20.09.1915. Glavurtić, Marin, nezakoniti sin Lukre iz Maslinice, kao mornar, iznos plaće nečitak.

22.02.1920. Glavurtić, Marin Svetin, Antunov, iz Maslinice, mornar, koliko hoće, plaća 200 kruna.

09.03.1921. Radman, Fabian, Ivanov iz Maslinice, mornar, mjesečna plaća 500 kruna.

¹ Procjena na temelju diobene presude od 20.01.1919. Ustupio iz obiteljske arhive Igor Jurić.

10.05.1922. Marin Jurić pok. Stipana iz Maslinice, vlasnik² i upravitelj.

24.03.1926. Fabijan Radman, Ivanov iz Maslinice, 375 din mjesečno.

Iskrzanje:

10.01.1913. Frane Jurić pok. Stipana

20.12.1913. Mate Jurić pok. Stipana.

13.04.1914. Jurić Frane pok. Stipana.

11.08.1914. Jurić Frane pok. Stipana.

20.05.1914. Glavurčić, Marin Svetin, Antunov.

08.09.1914. Jurić Marin pok. Stipana.

15.02.1915. Mate Jurić pok. Stipana.

10.04.1915. Glavurčić, Marin Svetin, Antunov.

22.02.1920. Glavurčić, Ante pok. Nikole.

22.02.1920. Petar Jurić pok. Stipana

07.05.1920. Marin Jurić pok. Stipana.

14.05.1922. Glavurčić Marin, Antunov, mjesto i datum dolaznog imenika Bakar, 16.02.1922.

01.12.1926. Petar Radman, Ivanov.

U napomenama za Marina Jurića pok. Stipana piše da je počeo navigat od 24 godine života do 58 godin života. Iskrzan 1930.

Trabakul *Skladna braća* bio je u vlasništvu Stjepana Jurića. Rodio se kao Stipan Mamut, u Prugovu, 07.04.1834. od majke Ivanice Jurić i oca Mate Mamuta. Mamut je vjerojatno bio obiteljski nadimak jer se prilikom rođenja Stipanove braće, Josipa³ 1827. godine i Marka⁴ 1825., otac Mate navodi kao Mate Jurić, a prilikom rođenja Stipana 1834. i sestre mu, Mande, 1830., u maticama piše da su se rodili Stipan Mamut i Manda Mamutova⁵ od oca Mate Mamuta i majke Ivanice Jurić. Prvorodeni Stipanov sin Jerolim koji se 1897.

² Postaje vlasnik temeljem Diobene presude od 20.01 1919. ..*Trabakul je uzeo brat Marin pod ove uvite da ima dat svakom bratu po dvi hiljade kruna (2000) tojest dvi Frani Jurić, dvi Petru Jurić, dvi Teri udovi Jurić i sinoviman i suviše da mora cjeli materijal privest makte štajim bude tribova za priošitivanje iste kuće i probivanje istih vrat...i poštoje on majstor, zidjar da mora dajim pomože bez platno uredit koliko otvore o kuće toliko ošite...Arhiva Jurić Igor.*

³ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q57-899X-2XQD?i=12&wc=9R2C-W3F%3A391644801%2C392225901%2C392225902&cc=2040054>

⁴ Hrvatske crkvene knjige, digitalizirane, <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q57-L99X-2FSX?i=6&wc=9R2C-W3F%3A391644801%2C392225901%2C392225902&cc=2040054>

⁵ Hrvatske crkvene knjige, digitalizirane, <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q57-L99X-2FQQ?i=22&wc=9R2C-W3F%3A391644801%2C392225901%2C392225902&cc=2040054>

oženio Ursulom Gjeldum na Velom Drveniku tamo se i nastanio te prezimenu Jurić dodao i obiteljski nadimak Mamut⁶.

Bracera *LJUBICA*

Prva strana upisnika: Ime Zapovidnika nečitko, Grohote, Mala obalna plovidba, zastava SHS, luka pripadnosti Maslinica. Braceru *Ljubica* ne nalazim ni u ostalim Upisnicima niti se spominje u ostalim dostupnim izvorima.

Bracera *GLORIA*

Kapetan: Bezić Luka.

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Split, 1890.

Mjesto nadnevak i broj dolaznog imenika: Split, 03.09.1890.

Iskranje:

20.09.1919. Luka Bezić pok. Ante.

Braceru *Gloria* ne spominju ostali upisnici. Spominje se kao brod koji je prevezio putnike na relaciji Rogač-Split u vlasništvu Gvozdenović Vicka iz Grohota⁷.

Braceru *Gloria* pod zapovjedništvom kapetana Antonia Sinovčića pok. Antonia spominje i potvrda Lučke i zdravstvene agencije da *Gloria* može putovati u Split, izdana u Rogaču, 12.09.1892⁸. Na poleđini potvrde piše da je brod vlasništvo Luke Bežića što odgovara podacima iz ovog upisnika. Iz potvrde saznajemo da je nosivost bracere sedam tona te da ima dva člana posade. Moguće je da je *Gloria* promijenila vlasnika, ali je isto tako moguće da se radi i o dva različita broda.

Luka Bezić (1860-?) bio je trećerođeni sin Antuna Bežića (1801.-1887.) zvanog Sridnjak, vjerojatno po majci Magdaleni Mihić (1778.-1861.) koja je bila iz Srednjeg Sela. Trećerođeni Antunov, a drugi po redu u Antunovom trećem braku s Jelenom Ruić (1825.-?). Bila je to težačka obitelj za koju se prvi put navodi da su pomorci prigodom rođenja Antunovog i Jeleninog prvog djeteta (Antonovog petog djeteta), sina Luke. Prilikom rođenja drugog djeteta, kćeri Marije, kumovali su Lovre Andreis (1820.-1899.), pomorac iz posjedničke obitelji koja je prva na Šolti bila vlasnik većih brodova i jedrenjaka te njegova sestra Ivana (1829.-1880.), udana za trogirskog kalafata Josipa Petrića (1825.-

⁶ Stanovništvo Vinišća, Velog i Malog Drvenika u XIX.stoljeću, njihova prezimena i nadimci, Ivan Pažanin, 1988.

⁷ Otok Šolta, Monografija, Miro A.Mihovilović i suradnici, Zagreb, 1990.

⁸ Arhiva Renato Alajbeg.

1894.)^{9,10}. Ne čudi stoga što se ova obitelj u takvom okruženju uz poljoprivredu koja je bila glavni izvor prihoda okrenula i pomorstvu.

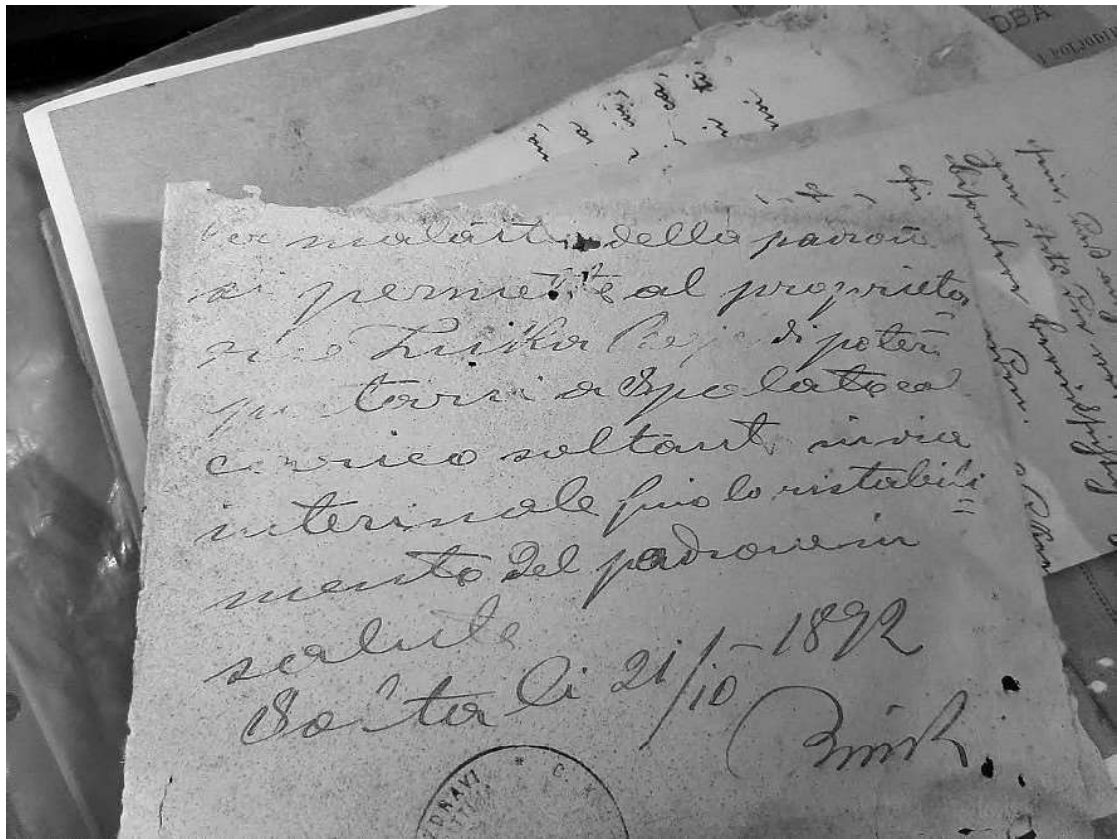
Luka Bezić (1960. - ?), zvani paron Luka, bio je vlasnik hotela u Grohotama koji je srušen u savezničkom bombardiranju Grohota 19. 3. 1944. Tom prilikom poginula je paron Lukina druga žena, Antica, zvana šjora Tone, rođ. Bezić i njezina sestra.¹¹

⁹ Stanovništvo otoka Šolte do godine 1900. Andreis Mladen, Šolta, 2011.

¹⁰ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q57-L99X-F68T?i=110&wc=9R24-44D%3A391644801%2C392177401%2C954404501&cc=2040054>

¹¹ Podatke dao Dinko Sule, temeljene po knjizi *Rodoslovlje plemena Bezić u Grohotama na otoku Šolti (1668. – 1968)*, autora don Ante Bezića, i po pričanju svoje majke (hotel, bombardiranje, šjora Tone i sestra)

Potvrda Lučke i zdravstvene agencije Rogač iz 1892., prednja strana i poledina.
Foto: Nataša Blagaić, 2020.

Bracera *LASTAVICA*

Kapetan: Vinko Blagaić, Antunov.

Mjesto, nadnevak i broj dolaznog i polaznog imenika: 19, Split, 06.09.1905.

Ukrcaje: 28.12.1913. Kalebić Ščerbina, Božo, Blažov iz Donjeg Sela,
mornar, dok stranke htidu.

Iskrcaje: 28.12.1913. Andrija Blagaić pok. Ante.

20.02.1914. Kalebić, Svetin, Vickov iz Donjeg Sela.

Jedrenjak SV. NIKOLA

Kapetan: Brodarić, Petar, Andrijin

Mjesto, nadnevak i broj dolaznog imenika: Split, 08.01.1931.

Ukrcaje: 22.05.1933. Mladinov, Slavomir, Mijin iz Grohota, mali od palube, slobodan, iznos plaće nečitak plus hrana.

Iskrcaje: 22.05.1933. Buktenica, Ivan pok.Felicija.

Jedrenjak(v) LJUBIMIR (*Ama Pace*)

Kapetan: Brodarić, Ante, Andrijin.

Iskrcaje: Mladinov, Slavomir, Mijin.

Kapetan: Brodarić, Antonio fu Andrea.

Mjesto, nadnevak i broj odlaznog i polaznog imenika: Spalato, 206, 30.03.1939.

Iskrcaje: 04.09.1943. Brodarić Dušan, Antonov.

Ovdje se upisnik prekida točno četiri dana prije službene objave da je Italija kapitulirala. Nervoza peljara koji je u to vrijeme vodio upisnik očituje se u tome što je malo pisao talijanski, malo hrvatski. Upisnik je nastavljen tek 1946. godine te sadrži samo jedan upis koji se odnosi na trabakul *Ljubomir*.

Jedrenjak MILKA

Kapetan: Gvozdrenović, Šimun, Vickov.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: broj 19, Split, 27.04.1929.

Ukrcaje: 09.05.1934. Cecić, Josip, Markov, iz Grohota, mornar, iznos plaće nečitak.

Iskrcaje: 18.09.1935. Cecić Josip, Markov.

Kapetan: Gvozdrenović, Šimun, Vickov.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Šibenik, 14.07.1936.

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Maslinica, 02.05.1938.

Ukrcaje: 14.07.1936 u Šibeniku, Buktenica, Andrija pok. Srećka, iz Grohota, mornar, na dio, služio je vojni rok, rođen 03.03.1900. Pom. knjižica broj 7978, Split, 06.04.1936.

Iskrcaje: Maslinica, 02.05.1938. Buktenica Andrija pok. Srećka.

Kapetan: Gvozdrenović, Šimun, Vickov.

Ukrcaje: U Maslinici, 03.05.1938. Cecić Vidoš Božan, Petrov iz Donjeg Sela na dio, odslužio je redovni rok, Pom. knjižica broj 7712, Split, 03.06.1938.

Gajeta *MARICA*

Kapetan: Marin Meštrović pok. Mate.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Rogač, 14.03.1891.

Ukrcaje: 31.08.1914. Anton Meštrović, Marinov iz Donjeg Sela, mornar, za godinu dana, plaća isto kao vlasnik.

17.06.1919. Anton Meštrović, Marinov iz Donjeg Sela, mornar, za jednu godinu, plaća isto kao vlasnik.

Iskrcaje: 20.01.1917. Anton Meštrović, Marinov iz Donjeg Sela.

17.06.1919. Vicko Blagaić pok. Mate iz Donjeg Sela.

Trabakul *MIR VAMI*

Kapetan: Šimun Parunov, Marinov.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog i dolaznog imenika: broj 1, Split, 26.01.1919.

Ukrcaje: 05.07.1919. Parunov, Ante, Pavlov iz Sridnjeg Sela, u zamini upravitelj.

Iskrcaje: 05.07.1919. Toma Parunov pok. Duje iz Srednjeg Sela.

Trabakul *Mir Vami* ne nalazim ni u ostalim Upisnicima ni u dostupnim izvorima.

Štela *SV. ANTE*

Kapetan: Burica Petar pok.? (nečitko)

Mjesto i nadnevak polaznog i dolaznog imenika Split, 19.05.1938.

Ukrcaje: 9.10.1938. Glavurčić, Ante, Marinov, iz Maslinice, mornar.

Iskrcaje: 10.10.1938. Jurić, Stipan pok. Marina iz Maslinice.

29.10.1938. Jurić, Dinko pok. Marina.

Pošto štela *Sv. Ante* nije spomenuta u ostalim upisnicima pretpostavljam da se radi o brodu u vlasništvu Jurić, Marina iz Maslinice kojega su naslijedili njegovi sinovi, a koji je prevezio vapno te je potopljen u II. svj. ratu¹².

¹² Otok Šolta, Monografija, urednik dr. sc. Zoran Radman, Grohote, 2012.

Jedrenjak *ZRINOVIĆ NIKOLA*

Kapetan: Marin Burić pok. Ante.

Mjesto i nadnevak polaznog i dolaznog imenika Baškanova (?), 07.10.1920.
broj 1.

Iskrzanje: 09.06.1922. Burić-Atlagić, Josip, Marinov.

Jedrenjak *ZVONIMIR*

Kapetan: Brnardo Koludrović pok. Dinka.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog i dolaznog imenika: Split, 16.07.1919.
broj 24.

Ukrzanje: 21.06.1922. Josip Koludrović, Dinkov iz Stomorske, mornar,
odlazak i dolazak, mjesečno 600 kr.

Iskrzanje: 21.06.1922. Petar Koludrović pok. Dinka.

21.06.1922. Duje Koludrović, Dinkov.

Kapetan: Koludrović, Ivan pok. Dinka.

Mjesto polaznog imenika: Maslinica.

Ukrzanje: 23.03.1937. Jurić, Miro, Petrov iz Maslinice, kuhar, 250 dinara
mjesečno i hrana u naravi, regrutiran će biti 1939.

Iskrzanje: 09.04.1937 Jurić, Miroslav, Petrov.

Kapetan: Koludrović, Dragutin pok. Dinka.

Trabakul *SOKOL B.*

Kapetan: Vicko Blagaić, Antin.

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Bakar, 14.03.1922.

Ukrzanje: 03.03.1923. Vicko Blagaić, Antin iz Donjeg Sela, upravitelj,
vlasnik

03.03.1923. Blagaić, Ante pok. Duje iz Donjeg Sela, mornar, vlasnik.

03.03.1923. Blagaić, Nikola, Antin iz Donjeg Sela, mornar, din. 175 na
mjesec.

Iskrzanje: 13.12.1928. Nikola Blagaić, Antin.

PAROBROD *BRAČ*

Kapetan: Jakov Knježević pok. Mate

Mjesto, nadnevak i broj dolaznog imenika: Kraljevica, 02.06.1921. broj 1/21.

Ukrcaje: 15.12.1929. Oskar Knirsch, Josipov iz Bakra, pomoćnik stroja, društveni uvjeti.

Bracera *MARIJA*

Kapetan: Napoliun Burica, pok. Frane iz Grohota.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog i dolaznog imenika: Split, 28.04.1925. broj 8.

Iskrcaje: Burica, Luka pok. Frane iz Grohota.

Motorni jedrenjak *VARDAR*

Kapetan: Kalebić Ćiril pok. Mije iz Donjeg Sela.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog i odlaznog imenika: Split, 30.01.1928. broj 20.

Iskrcaje: 12.02.19?? Vidan Jozo, Dujin iz Stomorske.

Perić Jozo, Antin iz Stomorske.

Koludrović Ivan pok. Ante iz Stomorske.

Kapetan: Petar Cecić pok. Krste.

Ukrcaje: 09.10.1938. Josip Perić, Antin iz Grohota, šofer.

Iskrcaje: 09.10.1938. Purčić, Božidar, Marinov, šofer.

Kapetan: Cecić, Fabijan pok. Ante.

Mjesto dolaznog imenika: Maslinica.

Ukrcaje:

04.02.1937. Perić, Jozo, Ante iz Stomorske, šofer, 900 dinara mjesečno i hranu uzima po volji, stalni kadar.

04.02.1937. Parunov, Karlo, Andrijin iz Srednjeg Sela, mornar, 500 dinara mjesečno, hranu uzima po volji, stalni kadar.

Iskrcaje: 29.03.1937. Perić, Josip, Ante.

29.03.1937 Parunov, Karlo, Andrijin.

Kapetan: Cecić, Fabijan pok. Ante.

Mjesto dolaznog imenika: Maslinica.

Ukrcaje: 29.03.1937. Koludrović, Dinko pok. Ante iz Stomorske, šofer, 900 dinara mjesečno, hranu uzima po volji, odslužio je, stalni kadar.

29.03.1937. Purčić, Božidar iz Srednjeg Sela, mornar, na dio, iskrcaj po volji, odslužio je.

Jedrenjak, kuter *SOKOL*

Kapetan: Blagaić, Vicko pok. Ante iz Donjeg Sela.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog i dolaznog imenika: Split, 25.11.1907.

Ukrcaje: 08.03.1935. Bezić, Ante, Marinov iz Grohota, mornar, 2 godine i 5 mjeseci, 360 din. mjesečno i hrana.

Iskrcaje: 10.08.1937. Bezić, Ante, Marinov iz Grohota.

Kapetan: Burica, Petar pok. Špira.

Mjesto dolaznog imenika: Maslinica.

Ukrcaje: 10.08.1937. Kalebić, Vicko pok. Božana iz Donjeg Sela, mornar, 360 dinara mjesečno, odslužio je, stalni kadar.

Iskrcaje: 14.11.1937. Kalebić, Vicko pok. Božana.

Kapetan: Zastupatelj Parunov, Šime, Pavlov.

Ukrcaje: 02.11.1937. Parunov, Josip, Šimin iz Srednjeg Sela, mornar, po volji, na dio, slobodan za iskrcaje u roku od 8 dana otkaza, mornar i upravitelj, Pom. knjižica broj 8062, Split, 29.10.1937.

Luka pripadnosti: Rogač

Jedrenjak *SV. NIKOLA*

Kapetan: Brodarić, Petar.

Mjesto i nadnevak polaznog i odlaznog imenika: Maslinica, 29.05.1937.

Ukrcaje: 16.10.1936. Kalebić B. Ante iz Donjeg Sela, mornar, po volji, 450 din mjesečno, stalni kadar.

Iskrcaje: 29.05.1937. Kalebić Ante pok. Božana.

Kapetan: Brodarić Petar

Ukrcaje: 30.05.1937. Brodarić Josip, Andrijin iz Grohota, mornar, na dio kao suvlasnik broda, sin vlasnika, odslužio je, stalni kadar.

Kapetan: Brodarić, Ivan, Andrije.

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Popis posade broj 18, Split, 08.06.1937.

Ukrcaje: 13.10.1937. u Vodicama, Kalebić, Ante pok. Božana iz Donjeg Sela, Pom. knjižica broj 7895, Split, 28.08.1934.

Iskrcaje: 03.01.1938. Kalebić, Ante pok. Božana.

Kapetan: Brodarić, Ivan pok. Andrije

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Maslinica, 09.02.1938.

Iz Grohota, mornar, po volji, 12 dinara na dan i hrana, nema iskrcaj po volji, nije odslužio, stalni kadar, rođen 01.06.1922., Pom. knjižica broj 8068, Split, 11.12.1937. (ne piše o kome se radi ukoliko se ne radi o samom zastupatelju Brodarić, Ivanu)

Kapetan: Brodarić, Ivan pok. Andrije.

Ukrcaje: 02.05.1938. u Maslinici, Buktenica, Andrija pok. Srećka, iz Grohota, služio je vojni rok, rođen 03.03.1900., Pom. knjižica broj 7978, Split, 06.04.1936.

Jedrenjak, trabakul SV. ANTON

Kapetan: Kalebić, Svetin pok. Vicka.

Mjesto i nadnevak polaznog i dolaznog imenika: Maslinica, 10.12.1937.

Ukrcaje: 06.03.1937. Kalebić, Nikola, Josipov iz Donjeg Sela, mornar, stalni kadar.

Iskrcaje: 10.05.1937. Kalebić, Nikola, Josipov.

Mjesto i nadnevak polaznog i dolaznog imenika: Šibenik, 02.11.1936.

Iskrcaje: Brodarić, Ljubo

Mjesto i nadnevak polaznog i dolaznog imenika: Stomorska, datum nije upisan.

Iskrcaje: Vidan, Jerolim, Vickov.

Kapetan: Kalebić, Svetin pok. Vicka

Mjesto dolaznog imenika: Maslinica.

Ukrcaje: 31.08.1937. Blagaić Kajo, Martinov iz Donjeg Sela, pomoćni mornar, 130 dinara mjesečno, nije služio vojni rok, rođen 02.08.1921.

Iskrcaje: 31.08.1937. Blagaić, Kajo, Martinov.

Jedrenjak (veliero) SLOGA (*Concordia*)

Kapetan: Cecić, Nikola.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Maslinica, 12.05.1937.

Iskranje: 03.10.1936. Kalebić, Vicko pok. Božana.

Kapetan: Cecić, Nikola pok. I?

Mjesto dolaznog imenika: Maslinica.

Ukranje: 11.04.1937. Bilankov, Josip, Ivanov iz Grohota, 4 mjeseca i 24 dana, na dio od dobiti, 8 dana odkaza, odslužio je, stalni kadar.

Iskranje: 04.09.1937. Bilankov, Josip, Ivanov.

Kapetan: Cecić, Nikola pok. L?

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Maslinica, 19.12.1937. popis posade, Split, broj 11 od 12.06.1937.

Mjesto dolaznog imenika: Maslinica.

Ukranje: 19.12.1937. Cecić, Josip, Nikolin iz Grohota, slobodan po volji, Pom. knjižica broj 8067. Split, 02.12.1937.

Iskranje: Cecić, Josip, Nikolin.

Kapetan: Kuparić, Duje fu Marino.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: Spalato, 15.06.1943. N. 8595, br 406.

Ukranje: 03.08.1943. Cecić, Antonio di Giuseppe, Grocote, marinaio, a parte.

Iskranje: ?? 1943.? Giuseppe fu Francesco.

Motorni jedrenjak, kuter LEON

Kapetan: Blagaić, Vicko, Antin.

Ukranje: 21.09.1937. Blagaić, Ante, pok. Duje iz Donjeg Sela, mornar, na dio, odslužio vojnu obavezu, rođen 02.07.1873.

Iskranje: Blagaić, Ante, pok. Duje.

Kapetan: Blagaić, Vicko.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: Maslinica, popis posade broj 1/37 od 18.09.1937.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Split, 22.10.1937.

Ukrcaje: 22.10.1937. u Splitu, Blagaić, Ante pok. Duje iz Donjeg Sela, na dio, slobodan po volji, Pom. knjižica broj 2471, Split, 20.11.1922.

Iskrcaje: 20.01.1938. Blagaić Ante pok. Duje.

Kapetan: Blagaić, Vicko, Antin.

Mjesto i nadnevak polaznog i dolaznog imenika: Split, 28.10.1937. broj 8059, ukupno plovidbe 1 mjesec i 21 dana.

Ukrcaje: 21.03.1938. Glavurtić Ante, Marinov iz Maslinice, mornar, po volji, na dio, nije odslužio stalni kadar jer maloljetan, rođen 29.06.1920. Pom. knjižica broj 8059, Split, 28.10.1937.

Jedrenjak, bracara *TEREZINA*

Luka pripadnosti: Rogač

Kapetan: Kuparić, Duje pok. Marina.

Ukrcaje:

02.11.1937. Bezić, Ante, Josipov iz Grohota, mornar, po volji, na dio, slobodan za iskrcavanje u roku od 8 dana, mornar i upravitelj broda, Pomorska knjižica broj 7987, Split, 19.05.1937.

Kuter, jedrenjak *NEPTUN*

Kapetan: Burica, Petar pok. Frane.

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Maslinica, 26.11.1937.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Split, 02.11.1936.

Ukrcaje:

02.11.1936. Burica, Josip pok. Frane iz Grohota, mornar, Pom. knjižica broj 7325, Split, 02.11.1937., vojnu obavezu izvršio.

Iskrcaje:

26.11.1937. Burica, Josip pok. Frane

Kuter jedrenjak *RADNIK*

Kapetan: Cecić, L?

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Maslinica, 14.12.1937.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Tijesno, 27.08.1936.

Ukrcaje: 14.12.1937. Mateljan, Petar, Ivanov iz Grohota, mornar, slobodan po volji bez otkaza, Pom. knjižica broj 7982, Split, 20.04.1936., ukrca u L.Z. Tijesno 27.08.1936.

Iskrcaje: 14.12.1937. Mateljan, Petar, Ivanov, iskrca u Maslinici.

Kuter jedrenjak *BOŽJI DAR (Dono di dio)*

Kapetan: Cecić, Jerolim

Mjesto i nadnevak polaznog imenika: Ukrcan u Lučkoj kapetaniji I. reda Šibenik, 29.05.1935.

Ukrcanje: 17.12.1937. Cecić, Srećko pok. Ante, u Maslinici, iz Grohota, mornar, slobodan po volji bez otkaza, Pom. knjižica broj 6017, Split, 28.02.1923.

Iskrzanje: Cecić, Srećko pok. Ante.

Kapetan: Cecić, Jerko

Mjesto nadnevak i broj polaznog imenika: Split, broj 14 od 26.10.1926.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Maslinica, 23.01.1938.

Ukrzanje: 23.01.1938. Ruić, Ante pok. Mate iz Grohota, mornar, po volji, 410 dinara mjesečno, slobodan po volji bez otkaza, Pom. knjižica broj 7567, Split, 13.10.1927.

Iskrzanje: 01.04.1938. u Maslinici, Ruić, Ante pok. Mate.

Kapetan: Sinovčić, Nikola pok. Marina.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Split, 10.03.1936.

Ukrzanje: 12.04.1938. Blagaić Lucijo, Vickov iz Donjeg Sela, mornar, na dio, nije odslužio stalni kadar jer maloljetan, rođen 03.03.1922., Pom. knjižica broj 7970, Split, 10.03.1936.

Kapetan: Bezić, Carlo di Fabiano.

Mjesto, nadnevak i broj dolaznog i polaznog imenika: Spalato, 697, 12.03.1942.

Ukrzanje: 20.06.1943. Cecić, Gerolamo fu Antonio, Grocote, marinaio, a parti.

Iskrzanje: 20.06.1943. Bezić, Vincenzo di Giovanni.

Motorni jedrenjak, kuter *DUPIN*

Kapetan: Brodarić, Petar pok. Andrije.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: Popis posade broj 14, Split, 29.08.1938.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Split, 29.08.1929.

Ukrzanje: 29.08.1929. u Splitu; Rujić, Fabijan, Baldov, mornar, na dio, slobodan po volji, Pom. knjižica broj 7645, Split, 02.05.1929.

Iskrzanje: 06.02.1938. u Maslinici; Rujić, Fabijan, Baldov.

Kapetan (Delfino): Brodarić, Josip pok. Andrije.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: Rieka, 09.11.1940 te broj 14/29 od 29.08.1929.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Spalato, 11.04.1939 iz Pom. knjižice broj 220, Split, 31.04.1939.

Ukrcaje: Olivetto (Maslinica), 10.11.1941. Brodarić, Petar pok. Andrije iz Grohota, mornar, slobodan, na dio, po volji, nije odslužio vojni rok radi nesposobnosti, Pom. knjižica broj 329, Split, 02.05.1939.

Iskrcaje: U Maslinici, 10.11.1941. Ruić, Ante pok. Mate.

Motorni jedrenjak, loger *ISTOK II*

Kapetan: Brodarić, Petar pok. Andrije.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Maslinica, 15.05.1938.

Ukrcaje: U Maslinici, 15.05.1938.; Ruić, Ante, Šimunov iz Grohota, vođa palube, 600 dinara mjesečno, slobodan, po volji, odslužio vojni rok, Pom. knjižica broj 7620, Split, 24.08.1928.

Kapetan (Oriente II¹³): Blagaić, Berislav, Marinov.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: Split. 01.01.1940. broj 1/40.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Spalato (Split), 26.10.1941. iz Pom. knjižice broj 607, Split, 02.09.1940.

Ukrcaje: Pavišić, Davorin, Vicka iz Srednjeg Sela, mornar, slobodno, na dio, po volji, vojni obveznik, Pom. knjižica, Split, 8045, 30.12.1937.

Iskrcaje: U Maslinici, 26.10.1941. Gomoić, Josip pok. Ante iz Grohota.

Motorni jedrenjak (m/v) *LJUBOMIR (Bacia pace)*

Kapetan: Purtić, Felice fu Natale (Purtić Srećko pok. Božana)

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: Spalato, N.1/42, 23.01.1942.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Olivetto, 01.05.1943.

Ukrcaje: 01.05.1943. Parunov, Carlo di Andrea, Villa Media, marinaio, libero, 750 Lit., contrato per 8 giorni.

Iskrcaje: 01.05.1943. Purtić, Felice fu Natale.

¹³ 1939. godine po promjeni rukopisa zaključujem da na dužnost stupa novi lučki kapetan koji imena brodova piše talijanskim jezikom, ali sve ostale podatke piše hrvatski. Radi se o tadašnjem masliničkom lučkom peljaru Kupareo Lovri (ocu Rajmunda Kuparea pjesnika, svećenika i sveučilišnog profesora), koji je, kako navodi djelo grupe autora: Šolta u NOB-i i socijalističkoj izgradnji, likvidiran kao talijanski špijun od strane partizana u januaru 1942. Peljar koji nakon njega nastavlja pisati ovaj upisnik do rujna 1943. sve podatke vodi na talijanskom.

Kapetan: Purčić, Božidar pok. Marina.

Ukrcanje: 16.10.1946. Mladinov, Ante, Ivanov iz Rogaća, vođa palube, slobodno, na dio, suvlasnik.

Iskrcanje: Karlo Parunov pok. Andrije.

Ovo je prvi upis nakon završetka II. svjetskog rata, a ujedno je i posljednji u ovom upisniku.

Motorni jedrenjak (m/v) *NADA* (Speranza)

Kapetan: Cević Karuzić, Marin fu Nicolo.

Mjesto, nadnevak i broj polaznog imenika: Spalato, N.1/41, 10.03.1941.

Mjesto i nadnevak dolaznog imenika: Olivetto, 18.05.1943.

Ukrcanje: 24.05.1943. Mladinov, Antonio di Giovanni, Carober, marinaio, libero, contrato per 8 giorni.

Iskrcanje: 18.05.1943. Mladinov, Kosenac di Svalomiro.

Motorni jedrenjak (m/v) *LASTAVICA* (Rondinella)

Kapetan: Prvinić, Giovanni fu Fabiano.

Mjesto, nadnevak i broj dolaznog i polaznog imenika: Spalato, 05.04.1943. N.2042/43, N.dal.M.819.

Ukrcanje: 24.06.1943. Bezić, Antonio di Carlo, Grocote, marinaio, libero, contrato per 8 giorni.

Iskrcanje: 24.05.1943. Prvinić, Fabiano di Giovanni.

Jedrenjak (veliero) *UGA* (Rigogolo)

Kapetan: Ruić, Marino fu Angelo.

Mjesto, nadnevak i broj dolaznog i polaznog imenika: Spalato, 18.04.1942. N.710.

Ukrcanje: 20.08.1943. Bezić, Tugomir di Marino, Grocote, marinaio.

Iskrcanje: 03.08.1943. Cević, Antonio di Giuseppe.

M/v *Quattro compagni*

Kapetan: Mračić, Giovanni.

Mjesto, nadnevak i broj odlaznog i polaznog imenika: Spalato, 454, 27.05.1939.

Ukrcanje: 25.08.1943. Purčić, Andrea di Fortunato, Villa Media.

Iskrcanje: 25.08.1943. Purčić, Srećo pok. Božana.

Gotovo sve spomenute brodove možete pronaći u prošlom, 30. broju Baščine, urednika Dinka Sule, izdane 2021.godine. Ovaj Upisnik prepisala sam sa svim pogreškama pera u cilju da spasim svako slovo prije nego se pretvori u prašinu koju će vrijeme pomesti ili otpuhnuti u nepovrat. Da spasim spomen na svakog mornara ili kapetana koji su u ta vremena dok su brodske veze sa Šoltom bile rijetke, iznimnom vještinom kroćenja vjetra naš otok povezivali sa svijetom. Možda pronađete nekoga od svojih predaka i s pravom osjetite ponos što i vašim venama teče krv obilno zasoljena još uvijek najljepšim morem na svijetu.

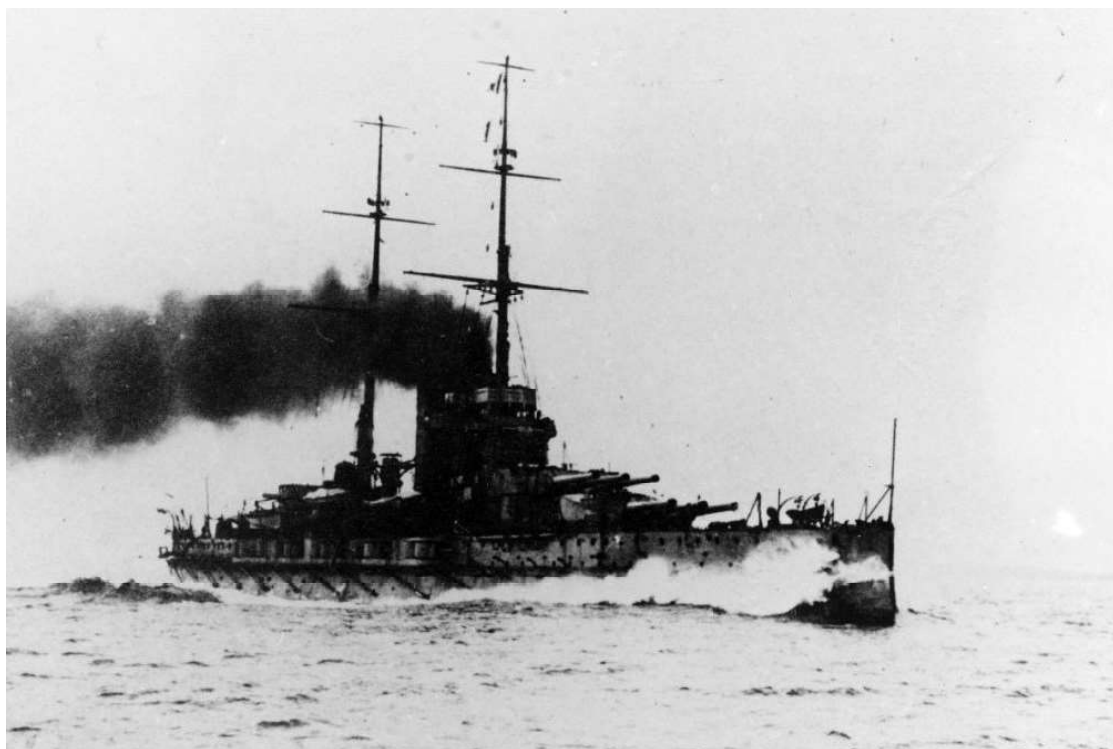
Nataša Blagaić

ĐENKOTOVA ARGENTINA

Kad bi more bilo višje bila je odozdale dobro
razvedena i lipo je ligala na valove...

Ante Buktenica-Peculo

Eugen Buktenica – Đenko, rođen je 26.11.1914. dok mu je otac, Josip (1880.-1936.), plovio na austrougarskom bojnom brodu Princ Eugen u I. svjetskom ratu pa mu je tako majka Antica (1882.-1934.), usprkos starinskom običaju da prvi sin dobije ime po djedu sa očeve strane, krstila ga je imenom Nikola, vjerojatno po svom bratu Nikoli Gomoiću i drugim imenom Eugen, po spomenutom brodu (podatak iz crkvenih knjiga).

SMS Prinz Eugen, preuzeto sa <https://www.history.navy.mil/content/history/nhhc/our-collections/photography/numerical-list-of-images/nhhc-series/nh-series/NH-60000/NH-60146.html>

Đenkova fotografija slike na kojoj je naslikao roditelje. Arhiva: Vicko Buktenica.

Imao je Eugen još stariju sestru, Mariju Terezu (1910.-1986.), koja je po tom istom, starinskom običaju dobila ime po baki sa majčine strane, Terezi (1855.-1893.) iz pomorske obitelji Markoč.

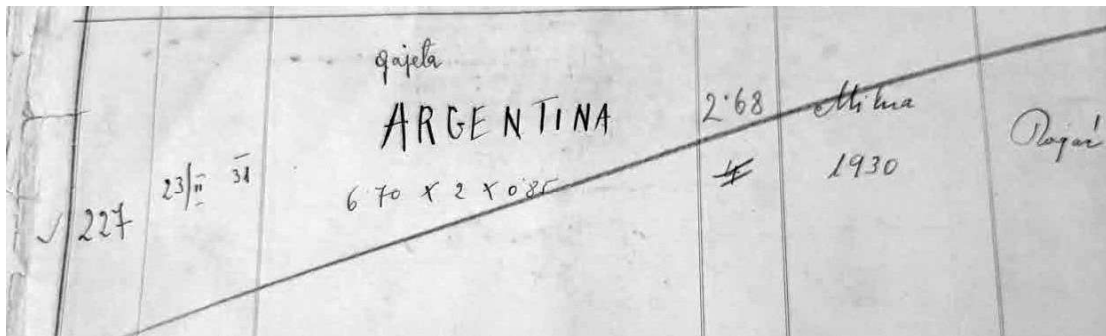
Otac mu je mnogo vremena proveo po svijetu, najviše u Argentini. U SAD je otišao 1910. skupa s Ruić, Franjom, Sule, Josipom i Andrijom te Mladinom, Ivanom brodom SS Oceania iz Trsta. Iz zapisa se može saznati da su išli kod njegovog brata Jerolima koji je već bio u Čikagu. Piše da je u SAD već bio 1905., ali godina rođenja u tom zapisu se ne slaže. U SAD je ušao kao Dalmatinac, austrijske nacionalnosti, radnik na farmi, sa 22 dolara u džepu, smeđokos, smeđih očiju, visok 152cm¹. Nakon I. svj. rata Đenkov otac vraća se u Argentinu dok mu obitelj ostaje na Šolti. Njegova braća, Ivan i Jerolim također odlaze ponovo u SAD, dok su Šimun i najstariji brat Anton (1877.-1953.) ostali na Šolti. Josip iz Argentine šalje braći 10.000 dinara, a oni su za taj novac dali sagraditi brod u Milni u brodogradilištu braće Bonačić Dorić koji su 13.07.1930. izdali svjedožbu o gradnji². Dvanaest dana poslije, točnije na svetog Jakova 25.07.1930. rodio se barba Ante Buktenica, Šimunov, koji mi je ispričao priču o Argentini i svojoj obitelji. Po Argentinu su u Milnu išli najstariji brat Anton koji nije bio oženjen i nije imao potomstva te Šimun i njegova djeca, stariji barba Antin brat, Vicko (1921-?) te sestra Milka (1919.-2004.). Porinuće je proteklo radosno, snimljena je i fotografija, ali je nažalost stradala u II. svjetskom ratu baš kao i barba Antin brat, Vicko.

¹ <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3Q9M-C9T3-5WFJ-K?i=633&cc=1368704>

² Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa. Arhiva gosp. Renata Alajbega.

Priča barba Ante kako je njegova vršnjakinja, Argentina, bila najbrža barka na vesla na Šolti pa mu je brat Vicko s njom odlazio i na regate veslarki. U to vrijeme kad je Argentina stigla u obitelj Peculovih, Đenkova sestra Marija Tereza se zaručila sa postolarom Vickom Ruićem, zvanim Žuti, za kojega se i udala te rodila prvu kći kojoj je dala ime po majci Antici.

Majka joj, Antica, umire 1934. godine. Josip se zaposlio u Dubrovniku kod dr. Mirka Mladinova koji je u Dubrovniku imao sanatorij, ali dvije godine kasnije umire i on pa Đenko u dobi od 22 godine ostaje bez oba roditelja³. Ali Đenko je ionako više vremena proveo sa stričevima nego s ocem pa im je bio poput vlastita djeteta. Peculovi su se bavili obrtnim ribolovom. Argentina je u Upisnik: Predbilježba ribarskih lađa upisana 23.02.1931. Mjere su joj bile 6,70 x 2 x 0,85, nosivost 2,68 t, broj posade 2. Kao vlasnici su navedeni braća Ante, Josip i Šimun, a najstariji Ante je bio zastupatelj.

Argentina na vezu u Rogaču. Arhiva: Vicko Buktenica.

³ Kazivač Ante Buktenica-Peculo (1930.-)

Luka pripadnosti je bila Rogač iako je *Argentina* najviše vremena provodila u uvali Tatinja te Đenku postala drugi dom i prvi izvor prihoda. Stric Ante je vodio svičaricu, stric Šimun *Argentinu* s koje je topio mreže. Đenko i rođaci mu, Šimunovi sinovi, su bili članovi ribarske družine. Kad je čovjek gledao *Argentinu* u dolasku, vidio je dva Đenka: najprije glavu, onda stražnjicu. Mnogi su ga pokušali imitirati, ali nisu uspjeli. Uzrok je vjerojatno bio u odnosu veslo - Đenko. Veslo dužine 6 metara bilo je preteško za Đenkov uzrast i težinu. Đenko je veslao na *paradi*, zadnjem veslu gajete izbačenom 30-tak cm izvan strane broda na posebnom postolju⁴. I pok. Dobroslav Elezović dugo nije mogao lučiti rodbinske veze među Peculovima jer su Đenko i rođaci mu, Vice, Ivo i Ante bili kao braća. Uvečer bi u Tatinji bila gužva. Braća Josip i Ivan (Đenkov krsni kum) Cecić – Bilini, imali su leut na motor koji bi vukao sve svičarice pa je na Đenkovoj najpoznatijoj slici Ribarski konvoj⁵ koju je naslikao 1955.godine, Bilin leut, *Argentina* i Foretićeva gajeta⁶. Ribarsku idilu u Tatinji prekida II. svjetski rat. Nakon pada Italije 1943. Đenku je bilo žao ostaviti Šoltu i *Argentinu* pa je jedan od onih koji nije išao u zbjeg. *Argentini* su na žalu u Tatinji otvorili rupu od korbe (rebra) do korbe da je ne bi odnili pa je preživjela rat. Preživio je i Đenko zahvaljujući Janku Vlaku pa su se tako poslije rata sastali opet Đenko i *Argentina*. Bilo je puno posla u polju, išlo se u ribe.

Eugen Buktenica i Jerko Bezić pok. Cvjetka na *Argentini*, Tatinja 1949. Izvor: Eugen Buktenica, urednici Dinko Sule, Željka Zdelar, Zagreb, 2001.

⁴ Elezović, Dobroslav: Moje uspomene na Đenka ribara; Egen Buktenica; Zagreb, 2001.; urednici Dinko Sule, Željka Zdelar, Zagreb, 2001.

⁵ Stalni postav Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti u Zagrebu.

⁶ Baščina broj 24, Gordana Burica, igrokaz Đenko, urednik Dinko Sule, Grohote, 2015.

Argentina sa razapetim jedrima, na timunu je Nikica Buktenica-Keka (1952.-) kao srednjoškolac koji kaže da je bio jedini kome je Đenko povjeravao Argentinu. Ljeto 1968. ili 1969. Argentini je motor ugrađen nekoliko godina kasnije. Arhiva: Vicko Buktenica.

Originalno jedro koje je za Argentinu napravio šoltanski meštar za izradu jedara, zvani Šimunica, još uvijek se nalazi kod Vicka Buktenice koji je jedra posljednji put razvio prilikom posjeta rođaka Josipa iz Amerike, početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća, sina Đenkovog barbe Jerolima koji je Đenka kad god je mogao iz Amerike opskrbljivao bojama.

Rođak Josip iz Amerike doša u vižite.
Arhiva: Vicko Buktenica.

Lučka kapetanija Split izdala je 1952. list očevidnosti za Argentinu u kojem su kao vlasnici i dalje navedeni braća Ante, Josip i Šimun, a najstariji Ante je bio zastupatelj. Još uvijek nema motor.

1953. godine Argentina je upisana u Očevidnik izdanih baždarskih listova brodovima mjenim po III. pravilu⁷ pod registarskim brojem 61 ST kao vlasništvo Ante Buktenice pok. Vicka. koji iste godine umire. Kako nije imao djece, sve je ostavio braći pa tako i *Argentinu*. Đenkov stric Šimun nakon nekoliko godina kada je shvatio da više ne može sam, jer su njegovi sinovi Ivo i Ante bili izvan Šolte, prvi na brodu kao pomorac, drugi u Splitu, prepušta *Argentinu* Đenku. Tako u ljeto 1974. Đenko nije stigao slikati jer je popravljao *Argentinu*, ugradio joj motor i nabavio mreže iz Japana⁸.

Argentina i Đenko u Rogaču šezdesetih. Arhiva: Vicko Buktenica.

Kad ni on više nije mogao, brigu o *Argentini* je preuzeo sin Eugenova rođaka, Ive, Vice, koji je također naivni slikar i vlasnik galerije *Buktenica&Buktenica*.

⁷ Arhiv LK Split, ispostava Rogač.

⁸ Nedjeljna Dalmacija od 10.12.1974.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POMORSTVA
LUČKA KAPETANIJA-SPLIT
ISPOSTAVA- R O G A Č
KLASA : 034-02/91-01/01.
UDROJU: 530-11/RC-91-01.
Regač, 06.02 1991.god.

- P O T V R D A -

Kejom se potvrđuje da je Buktenica Vicko iz
Orsheta Ot. Šelta Vlasnik čamca "102-RO 3" i suvlasnik čamca Označ. "24-RO 7"
sa motorom "Taryman" 6.62 KW. Potvrda se izdaje na zahtjev stranke a služi
za šebivanje bezvele za privredni ribolov, prevoz putnika i prevoz robe, te
se u druge svrhe ne može koristiti.

Isposava :
Mladinec Kap. Iva /

Potvrda LK Split iz 1991. Arhiva: Vicko Buktenica.

Danas je Argentina stara dama kojoj do sto godina fali još malo. Obnova i održavanje tako starog drvenog broda je zahtjevno i skupo pa je svaki prijedlog ili svaka pomoć oko njene obnove dobrodošla. Ipak je to Đenkova *Argentina*. *Argentina* koja krasi zid Hrvatskog muzeja naive u Zagrebu jednako vješto i elegantno kao kad se mnoštvo razne ribe slivalo njenom palubom, Đenkov drugi dom radi kojega čitavo jedno ljeto nije slikao. Bilo bi lijepo da stoti rođendan ne dočeka gledajući iz *buška* s čežnjom na luku pripadnosti. Bilo bi je lijepo *vratiti*. Đenku i sebi samima. Jer gleda Đenko *odozgar* na nas.

Foto:Nataša Blagaić, 25.10.2020.